

Gorenjski Glas

PETEK, 29. MARCA 2019

LETO LXXII, ŠT. 25, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Kriminalisti čakajo na rezultate obdukcije

Policija še vedno preiskuje okoliščine nasilnih smrti radovljiške svetnice Nevenke Osterc in njenega prijatelja. Trupli so v noči na torek našli v kuhinji njenega stanovanja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kriminalistična preiskava okoliščin nasilne smrti ženske in moškega, po neuradnih podatkih gre za radovljiško občinsko svetnico iz vrst SDS Nevenko Osterc in njenega prijatelja Zdravka Blagojevića iz Kranja, v enem od stanovanj v novem naselju Vurnikov trg v Radovljici še vedno poteka. Tančico skrivnosti bodo morda kriminalistom pomagali odgrniti rezultati obdukcije obeh trupel, ki je včeraj, kot so pojasnili na Policijski upravi Kranj, še vedno potekala. Policija je

sicer na podlagi prvih ugotovitev izključila možnost, da bi bil v njuno smrt vpleten še kdo drug, medtem ko vlogo oseb in motiv za dejanje še ugotavljajo.

V torek zjutraj se je po Radovljici hitro širila novica, da so policisti v enem od stanovanj v novozgrajenih večstanovanjskih blokih na Vurnikovem trgu našli trupli ženske in moškega. Informacijo so kmalu zatem potrdili tudi na Policijski upravi Kranj. »Gorenjski kriminalisti so danes na območju Radovljice obravnavali nasilno smrt v zasebnem prostoru. Umr-la sta moški in ženska. Na

obeh so bili najdeni znaki nasilja z nožem. Stanovanje je bilo zaklenjeno. Glede na do sedaj zbrana obvestila je izključeno, da bi bil v dejanje vpleten še kdo drug,« je sporočil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj.

Intervencija policije se je začela že v ponedeljek pozno zvečer, ko so radovljiški policisti preverjali informacijo svojcev, da se nihče od njih ne oglašja na telefon. V stanovanje pokojne občinske svetnice so vstopili v nadaljevanju noči in v kuhinji našli na trupli.

► 14. stran

Foto: Corazde Kavčič

V stanovanju prvega nadstropja stanovanjskega bloka na Vurnikovem trgu v Radovljici so policisti v noči na torek našli na dve trupli, na katerih so bili znaki nasilja z nožem.

Dogovor o odkupu Ribčeve domačije V predoru le en tir

Občina Žirovnica in država bosta odkupili nepremičnine v neposredni bližini Prešernove rojstne hiše v Vrbi. Župan Leopold Pogačar: »To je odlično izhodišče za razvoj kulturnega turizma.«

URŠA PETERNEL

Vrba – Na ministrstvu za kulturo je v torek potekal delovni sestanek s predstavniki Občine Žirovnica, na katerem so se dogovorili, da bosta država in občina odkupili nepremičnine v neposredni bližini Prešernove rojstne hiše. Kot smo

že pisali, lastniki prodajajo Ribčevo domačijo, ki jo sestavlja stanovanjska hiša in gospodarski objekt skupaj s skoraj štiri tisoč kvadratnimi metri zemljišča. Po dogovoru naj bi gospodarsko poslopje s pripadajočim zemljiščem kupila država, hišo in stavbno zemljišče pa Občina Žirovnica.

Na ministrstvu za kulturo so pojasnili, da je v interesu države in občine, da se olajša dostop do vseh treh spomenikov v Vrbi na Gorenjskem, to je do rojstne hiše Franceca Prešerna, cerkve sv. Marka in vaške lipe.

»Prav tako verjamemo, da do incidentov s sosedi, kot smo jim bili priča leta, ne bo

več prihajalo,« so poudarili na ministrstvu.

Zelo zadovoljen, da so po več kot dveh desetletjih dobili možnost za odkup nepremičnin, je tudi žirovniški župan Leopold Pogačar. Kot je dejal, je to odlično izhodišče za razvoj kulturnega turizma.

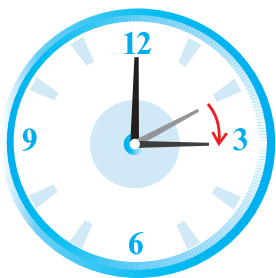
► 5. stran

V karavanškem železniškem predoru bodo drugi tir odstranili, proga bo na odseku med postajo Jesenice in Področja postala enotirna. V času del bo proga pol leta popolnoma zaprta.

► 32. stran

V nedeljo bomo prešli na poletni čas

V nedeljo ob dveh ponoči se bo začelo obdobje poletnega časa. Uro bomo takrat pomaknili za eno uro naprej, čas ob drugi uri pa se bo štel kot tretja ura. Noč bo torej eno uro krajša.

Prilogi:

kranjske novice
deželne novice

Akcijska ponudba Prima 135

JELOVICA

Pritlična hiša Prima 135 od 100.200,00 €

080 23 23 www.jelovica-hise.si

AKTUALNO

Dogovor s figo v žepu?

Janez Fajfar in Toni Mežan sta se pred lanskimi lokalnimi volitvami dogovorila, da ne bosta županska protikandidata, ampak da bo Fajfar kandidiral za blejskega župana, za podžupana pa imenoval Mežana.

2

KULTURA

Festival je praznik slovenske besede

Z uvodno slovesnostjo, podelitvijo stanovskih nagrad Združenja dramskih umetnikov Slovenije in uprizoritvijo domače tekmovalne predstave Ob zori v režiji Žige Divjaka se je v sredo začel 49. Teden slovenske drame.

10

EKONOMIJA

Uspešni zaradi inovacij

V Domelu so ob navzočnosti generalne direktorice Gospodarske zbornice Slovenije Sonje Šmuc nagradili inovativne sodelavce, ki so s predlogi izboljšav podjetju lani prihranili dobrih 748 tisoč evrov. Najvišje priznanje Andražu Štefaniču.

13

CG+

Miklova Zala ostaja simbol vztrajnosti

Letos mineva 135 let, kar je Jakob Sket kot prvi na papir zapisal ljudsko pripoved o Miklovi Zali. Četrto stoletja kasneje je delo dramatičaral njen v Radovljici živeči rojak Jakob Špicar; prvi so ga uprizorili jeseniški gledališčniki.

20

VREME

Danes bo večinoma sončno. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in čez dan topleje.

-2/16 °C

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Sinhronizirana mladinska serija Maggie & Bianca

Na Pop TV lahko od ponedeljka do petka ob 14. uri spremljate novo sinhronizirano mladinsko serijo Maggie & Bianca: Modni frendici. Naslovno pesem je odpela Nika Zorjan, ki je blestela že v videospotu za lanski poletni hit Vročje, ki ga je soustvarila s tekmovalci preteklih sezon šova Slovenija ima talent. Zgodba govori o Maggie (Emanuela Di Crosta), živahni Američanki, ki dobi štipendijo na prestižni Modni akademiji v Milanu, medtem ko je Bianca (Giorgia Boni) hči italijanskega modnega vplivneža. Njuni poti se prekrizata, ko postaneta sestanovalki na akademiji. Na začetku se nikakor ne razumeta, saj sta značajsko zelo različni. Sčasoma se spoprijateljita in skupaj s še tremi prijatelji ustanovita glasbeno skupino, ki popestri šolske dni. Nobeni od njiju pa se niti ne sanja, da sta povezani veliko globlje, kot sta sprva mislili ...

Enemu naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili set nalepk, drugemu pa set svetlečih »tatujev« Maggie & Bianca. Nagradno vprašanje: Na katerem programu in kdaj si lahko ogledate mladinsko serijo Maggie & Bianca? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 5. aprila 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Bohem – potovanje po domovini vse do Ortofesta

Skupina Bohem letos praznuje 15 let od izida svoje prve plošče, na kateri sta izšla njihova najbolj prepoznavna hita On je jaz in 9. junij. Ob tej priložnosti bodo 13. aprila v sklopu festivala Ortofest prvič in tudi zadnjič v karieri album Življenje ni zločin odigrali v celoti. Brez metafor, naravnost in neposredno pa se v novi skladbi Moja dežela poklonijo naši domovini, ki so jo v sklopu koncertov že večkrat prepotovali. Raznolikost in barvitost naše dežele jih tako navdušuje, da so prepričani, da nikoli ni preveč pesmi, ki bi jo opevale. V skladbi so kot že večkrat v preteklosti glavno besedo prevzela godala. Člani skupine Bohem pravijo, da je bila to premišljena odločitev, saj so hoteli obuditi zvok, ki je zaznamoval njihov prvenec, ter tudi na ta način proslaviti obletnico izida prve plošče.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Katero obletnico izida svoje prve plošče praznuje skupina Bohem? Odgovore pošljite do petka, 5. aprila 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradnih igrah, ki sta bili objavljeni 19. marca 2019, prejmejo nahrbtnik z vrstico Stanka Bohinc iz Poljan, Slava Kastelic iz Žirovnice in Franci Jalen z Golnika, skakalno kapo Smučarske zveze Slovenije pa prejmeta Majda Hribar iz Domžal in Matvež Papler iz Radovljice. Nagrajencem čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MIHELA ŠPORAR, Bohinjsko jezero.

Dogovor s figo v žepu?

Janez Fajfar in Toni Mežan sta se pred lanskimi lokalnimi volitvami dogovorila, da ne bosta županska protikandidata, ampak da bo Fajfar kandidiral za blejskega župana, za podžupana pa imenoval Mežana.

SUZANA P. KOVAČIČ

Bled – Dogovor oziroma, kot ga oba vpletena imenujeta, ugotovitveni sporazum, sta Janez Fajfar in Toni Mežan podpisala 2. oktobra 2018. V tem sta enotna, ne strinjata pa se, kdo ga je predlagal. Fajfar pravi, da Mežan, Mežan trdi obratno in svojo trditve podkrepi s tem, da župan tega na sestanku s svetniki 19. marca 2019 ni zanimal. Mežan dodaja, da je stari novi župan pisno izjavil, da ga tudi v aktualnem mandatu želi imenovati za poklicnega podžupana.

Obema smo postavili enaka vprašanja, pri nobenem nismo omejevali dolžine odgovorov. Fajfar je na kratko povedal, da se je za podpis ugotovitvenega sporazuma odločil zaradi pritiskov Tonija Mežana, medtem ko Mežan svoj pogled pojasnjuje obširneje: »Ker glede na najino dotedanje sodelovanje iz politične korektnosti županu nisem

Janez Fajfar

želel kot protikandidat odžirati glasov na volitvah, sem bil pa pripravljen s ponosom in zagonom še naprej opravljati funkcijo poklicnega podžupana in z uvedbo nekaterih sprememb pri delu občinske uprave zagotoviti transparentnejše delo, kar je razvidno iz alinej v ugotovitvenem sporazumu.« Dodaja, da je s svojim podpisom želel uvesti tudi nekaj po svoji oceni pozitivnih sprememb v delovanju občine. In kaj je bil

Toni Mežan

razlog, da sporazum ni bil realiziran? »Po premisleku sem spoznal, da sem ravnal narobe, zato sem Toniju Mežanu ponudil mesto nepoklicnega podžupana, ki pa ga je zavrnil,« je pojasnil Fajfar, Mežan pa: »Janez Fajfar mi je nekaj dni po volitvah povedal, da najin sporazum ne velja nič in da me ne bo imenoval na mesto poklicnega podžupana. Na moje začudenje in vprašanje, ali sem kaj storil narobe, je dejal, da lahko o meni

pove same pohvale, celo priporočila mi je predal.«

Mežan pričakuje naprej javno opravičilo, ker se počuti izigranega in zavedenega: »Če bom v bližnjem času dočkal opravičilo, bo glede plačila odškodnine zaradi nespoštovanja dogovorjenega v sporazumu moja odločitev precej lažja in bova verjetno zadevo lahko precej hitreje zaključila. Ne gre samo za mojo plačo. Gre tudi za realizacijo ostalih točk glede transparentnejšega delovanja, za kar se že dolgo trudim. Kljub temu ostajam konstruktiven in sem bil med tistimi svetniki, ki smo dvignili roko za sprejetje proračuna.« Janez Fajfar pa je odločen: »O nobenem denarnem nadomestilu nikoli nisem in ne bom razmišljal. Mar gre gospodu Mežanu za denar?« Mežana ne moti, da je zdaj širša javnost seznanjena s sporazumom, se je pa s tem po njegovi oceni pokazalo, da so nekateri pripravljeni žrtvovati tudi župana.

Volitve niso igra na srečo

Na Jesenicah se je predstavila najmlajša kandidatka stranke SD za evropsko poslanko Neva Grašič.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Čufarjevem trgu na Jesenicah je stranka Socialni demokrati (SD) pred prihajajočimi evropskimi volitvami pripravila dogodek Hočemo Evropo. Prek interaktivnih iger so občanom predstavljali pomen Evropske unije, predstavila pa se je tudi najmlajša kandidatka stranke za evropsko poslanko Neva Grašič (rojena leta 1987), doma iz Laškega. Kot je povedala, na ta način želijo prikazati, da volitve niso igra na srečo, ampak tehtna odločitev za boljše prihodnost vseh v Evropski uniji. Na terenu, med ljudmi želijo na

Kandidatka za evropsko poslanko SD Neva Grašič s člani jeseniške SD na Čufarjevem trgu na Jesenicah

interaktiven način prikazati, kaj pomeni Evropa za državljane in kakšno Evropo si želijo v stranki SD. »Želimo si, da državljani prepoznajo Evropsko unijo kot prostor idej, ljudi, enakih priložnosti za vse. V stranki SD nas skrbi, da se s širjenjem nacionalističnih in populističnih gibanj po Evropi ti dosežki omejujejo, zato je zelo pomembno, da se državljani volitev udeležijo in tako vplivajo na podobo Evrope, ki bo drugačna, odprta, svobodna, solidarna, pravična in napredna,« je dodala.

Včeraj popoldne so podoben dogodek pripravili tudi na Maistrovem trgu v Kranju.

Darija Jamnik na čelu SLS Škofja Loka

SUZANA P. KOVAČIČ

Škofja Loka – Občinski odbor SLS Škofja Loka je na nedavnem volilnem občnem zboru izvolil novo vodstvo. Predsednica je postala Darija Jamnik, podpredsedniki Martin Krajnik, Žiga Ravnihar in Tomaž Paulus,

člani izvršilnega odbora pa Brigita Jeram, Sebastijan Čadež, Jožica Žnidaršič, Valentin Jesenovec in Igor Draksler. Poudarili so, da bodo svoje aktivnosti usmerili v boljše povezovanje s strankarskimi kolegi sosednjih občin in v aktivnejše povezovanje programsko

sorodnih strank. Največji projekt stranke SLS v Škofji Loki bosta v prihodnosti predstavljala projekta Pametnih vasi in Pasijon 2021. Še naprej bodo organizirali razne dogodke in aktivnosti, s katerimi bi se radi še bolj približali občanom, zlasti pa namenili več

pozornosti podeželju in prisluhnili lokalnemu prebivalstvu, saj bodo le tako s skupnimi močmi lahko izboljšali kvaliteto življenja v Škofji Loki. Dosedanjemu predsedniku Janezu Jenku so se zahvalili za delo in angažiranost, da je stranka živela in delovala na lokalnem nivoju tudi v turbulentnem obdobju, po njegovi zaslugi se je stranka tudi malo pomladila.

Med najbolj zaželenimi gosti

V Turizmu Bled so minuli četrtek pripravili 1. Kongresni forum Bled, namen katerega je bil osvetliti vlogo in pomen kongresnega turizma pri razvoju turističnih destinacij.

MATEJA RANT

Bled – »Kongresna industrija se je v svetu že močno usidrala v srčiko turistične panoge kot eden izmed ključnih pospeševalcev razvoja tega gospodarskega sektorja in pomembnega generatorja prihodka, zaposlitev in investicij,« poudarja vodja Kongresnega urada Bled Vesna Klemenčič. Pojasnila je, da poraba kongresnega gosta znaša trikrat več kot poraba priložnostnega gosta, razen tega kongresni gostje namestitve polnijo tudi v nizki sezoni. Pomembni so tudi multiplikativni učinki kongresne industrije, saj prinaša razvoj infrastrukture, dvig kakovosti in raznolikosti ponudbe ter vzpodbuja izobraževanje, nova delovna mesta, inovacije in kreativnost. S forumom so zato želeli postaviti temelje prihodnjega sodelovanja ter oblikovati vizijo skupnega napredka in nadaljnjih korakov na tem področju.

Kongresni urad na Bledu že dve leti skrbi za bolj usmerjen razvoj in povezovanje vseh deležnikov destinacije. Njihov cilj je po besedah Vesne Klemenčič povečanje števila večjih mednarodnih dogodkov, s strateškim usmerjanjem v kongresne, športne in vladne

Na Bledu so minuli četrtek pripravili 1. Kongresni forum Bled.

dogodke. »Delo kongresnega urada je v dveh letih že prineslo konkretne rezultate, ki kažejo na to, da je Bled destinacija, ki ima dobro prepoznavnost, primerne zmogljivosti in kakovostne usluge za izvajanje kongresne dejavnosti.« Ključen dejavnik za doseganje takih rezultatov je po prepričanju Vesne Klemenčič sinergija deležnikov v destinaciji. »Dogodek je uspešen le, ko je gost zadovoljen z namestitvijo, gostoljubnostjo, visoko kakovostjo ter raznovrstnostjo uslug in ponudbe.

Sinergija znotraj destinacije je ključ do uspešnega dogodka in zadovoljnega gosta.« Udeleženci dogodkov, so večkrat poudarili na četrtkovem forumu, namreč sodijo med najbolj zaželeno ciljno skupino gostov. Kongresni gost v povprečju potroši 3,7-krat več kot priložnostni gost, povprečno 1300 evrov na destinaciji. S kongresnimi dogodki so tako lani v destinaciji ustvarili 2,7 milijona evrov prihodkov, da je pohvalila Vesna Klemenčič, ki je še pojasnila, da kongresni turizem predstavlja enega

najhitreje rastočih segmentov turizma, saj ga zaznamuje pet- do desetodstotna rast, znotraj kongresne industrije se opravi dvajset odstotkov vseh potovanj.

Bled je bil lani v segmentu destinacij, ki lahko gostijo do 1200 kongresnih udeležencev, na drugem mestu, takoj za Dubrovnikom. Kot so poudarili na forumu, konkurenčne prednosti Bleda predstavljajo naravne danosti in dejstvo, da veljamo za varno destinacijo. Na tem je treba graditi tudi v prihodnje, je poudarila Vesna Klemenčič.

K

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ

Gledališče slika življenje

V sredo so se v Prešernovem gledališču prižgale odrske luči 49. Tedna slovenske drame, najpomembnejšega vsakoletnega festivala slovenske dramatike. Festivala, na katerem v soj žarometov stopijo tisti, ki izvirna slovenska besedila pišejo, in tisti, ki jih uprizarjajo, tako na domačih kot tujih odrih. Če smo nekoliko navihani in pomen besede gledališče iz prostora, kjer se nekaj gleda, spremenimo v dejavnost, ki išče gledalce, bomo kot tretji pomembni člen festivala zapisali gledalce. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije so kulturne ustanove v Sloveniji v letu 2017 uprizorile 7.605 gledaliških predstav, ki si jih je ogledalo 1,4 milijona obiskovalcev, vsako povprečno 185 oseb. Na dan so povprečno pripravili 21 gledaliških predstav, za vstopnico za predstavu pa je bilo v povprečju treba odšteti 9 evrov. Gledališče torej je – in prav tako gledalci. Ti bodo v teh dneh zagotovo prišli na svoj račun, saj bo letošnji teden dolg kar trinajst dni, na njem pa si bo moč ogledati petnajst predstav. Zavrsko in izvedbeno zelo raznolikih – od konvencionalnih odskih postavitev do sodobnih uprizoritev, kakršnih doslej še nismo videli. Morda prav slednje bolj kot kdajkoli odražajo prostor in čas, v katerem živimo.

Nova slovenska dramatika vsekakor ga. Kot je med drugim zapisala Vilma Štrifof, predsednica žirije za nagrado Slavka Gruma za najboljšo izvirno slovensko dramsko besedilo, so avtorji prispelih besedil na letošnji natečaj dramo večinoma iskali in našli tam, kjer jih je bolelo, kjer so zaznavali krivice ... In so segali v intimo in kričali v družbo, z zavestjo o blišču in bedi razkrivali mehanizme oblastnikov, katerih posledice občutimo vsi. Spregovorili so o strahu, ksenofobiji, tabujih, socialni razslojenosti, odrasčanju, ljubezni. Avtorji v svojih pisavah torej vse bolj prepoznavajo družbeni kontekst, življenje v lokalnem okolju in globalnem svetu tukaj in zdaj. Pojavlja se celo nova zvrst, tako imenovana dokumentarna drama.

Ne, sodobno gledališče ni in ne more biti zgolj prikazovalec nekaterih drugih, domišljjskih svetov ali pa dobrohotni blažilec vsakodnevnih tegob – nasprotno, vedno bolj postaja ogledalo sedanosti in prostor družbenega angazmaja. Beseda, naj bo ta pisana ali uprizorjena, sicer ne more spremeniti sveta, lahko pa vpliva na nas ljudi, da se spreminjamo skupaj z njim. V prihodnjih dneh nam bo gledališče ponudilo kar nekaj priložnosti za temeljit razmislek o tem, kdo smo in kam gremo.

Bodite pozorni, klopi so že aktivni

Mila zima in vlažna pomlad pospešita dejavnost klopov. Lani je bilo na Gorenjskem prijavljenih 41 primerov klopnege meningoencefalitisa (KME) in kar 1002 primera lymške borelioze. Najučinkovitejša preventiva proti KME je cepljenje, a se redno cepi le okrog sedem odstotkov prebivalstva.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Klopi prezimijo v listju, v skorji drevesnih debel in površinskih zemeljskih plasteh. Brž ko se temperatura tal poviša, postanejo aktivni, pojasnjuje Kristina Orožen, dr. med., specialistka za javno zdravje, iz kranjske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ): »Aktivnost klopov je odraz klimatskih nihanj. Mila zima in vlažna pomlad pospešita dejavnost klopov. Nevarnost okužbe s klopi traja včasih že od februarja pa vse do novembra.« Lani je bilo na Gorenjskem prijavljenih 41 primerov KME in kar 1002 primera lymške borelioze. »Najvišja prijavna incidenčna stopnja (število

prijavljenih primerov na stotoč prebivalcev) za KME je bila zabeležena na območju Upravne enote (UE) Škofja Loka, najnižja pa na območju UE Jesenice. Najvišja incidenčna stopnja lymške borelioze je bila prav tako zabeležena v UE Škofja Loka, najnižja v UE Trzin,« je dejala Orožnova.

Najučinkovitejša preventiva proti KME je cepljenje, medtem ko za lymško boreliozo cepiva (še) ni. Trenutna cena cepljenja proti KME v ambulanti kranjske območne enote NIJZ znaša 35 evrov na odmerek za odrasle in 33 evrov na odmerek za otroke. Osnovno cepljenje je sestavljeno iz treh odmerkov, kasneje so potrebni poživitveni odmerki na tri oziroma pet let.

»Cepljenje svetujemo vsem osebam, starejšim od enega leta, ki se v času aktivnosti klopov zadržujejo v naravi,« je poudarila sogovornica, obenem pa opozorila, da je delež cepljenih proti KME v Sloveniji zelo nizek: »Raziskava na reprezentativnem vzorcu prebivalcev Slovenije iz leta 2014 kaže, da je bilo v Sloveniji 15 odstotkov prebivalcev, starih 15 let ali več, že kdaj cepljenih proti KME. Glede na poročila o izvajanju cepljenja pa se ocenjuje, da se redno cepi le okrog sedem odstotkov prebivalstva.«

Človek dobi klopa, ko oplazi na primer grmovje in ga klop zazna s svojimi čutili. Na sprehodih in izletih v naravo se zato pred klopi zaščitimo z oblačili, pri

katerih je čim več kože pokrite (dolge hlače, dolgi rokavi, škornji, ruta). Oblačila naj bodo svetle barve, da klopa na oblačilih laže opazimo. Namažemo se z repelentom, katerega vonj odganja klope. Po vrnitvi iz narave natančno pregledamo telo, se oprhamo in umijemo glavo. Oblačila dobro skrtačimo, če so pralna, jih operemo. Če pri pregledu telesa opazimo klopa, ga čim prej previdno odstranimo, kot svetujejo na NIJZ. Klopa primemo s koničasto pinceto čim bližje koži in ga z enakomernim gibom izvlečemo. Če deli klopa ostanejo v koži, tudi te čim prej odstranimo. Za odstranjevanje klopov s kože ne uporabljamo olja, krem, petroleja ali drugih mazil.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

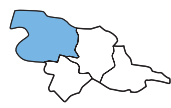
FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Sanacija posledic ujme mora biti usklajena

Zahtevna sanacija po lanski ujmi na Tržiškem ne bo učinkovita, če ne bo usklajenega sodelovanja pristojnih služb, občine, lastnikov gozdov ... Samo v strugi Tržiške Bistrice od Medvodja do Jelendola je po ocenah še več kot šestdeset kubičnih metrov peska, prod, skal in drugih naplavin.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Škoda po lanski oktobrski ujmi je znana, a z zahtevno sanacijo ne gre odlašati, da se ob morebitnem obilnem deževju ne povzroči dodatna škoda in da prebivalci ne bodo stalno v skrbeh. Tržiški župan Borut Sajovic prednostno umešča ureditev vodne infrastrukture: »Pomembno je, da vodarji dobijo zadosti sredstev in da bomo pri sanaciji usklajeni. Vodarji v strugi uredijo vodotok, prečne pragove, občina pa oporni zid in cesto.« Problematična je struga Tržiške Bistrice od Medvodja do Jelendola, pritrjuje Janez Logar s sodelavci iz kranjske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS, OE Kranj): »Dno vodne struge je na pretežnem delu dvignjeno za več kot meter in pol, kjer voda ubira trenutno popolnoma drugačno pot in kjer bo treba pred sanacijo gozdnih cest očistiti vodne struge prod in peska.« V nasprotnem primeru, na to opozarja tudi župan, bodo težave nastajale še naprej nižje po strugi. Samo v strugi Tržiške Bistrice od Medvodja do Jelendola je po ocenah še več kot šestdeset kubičnih metrov peska, prod, skal in ostalih naplavin. Ta pesek, je prepričan župan, bi koristno lahko uporabili

gradbinci za sanacijo gozdnih cest. Vendar pa Zakon o vodah strogo opredeljuje odvzemanje naplavin in prepoveduje lokalni skupnosti, da bi sama oziroma s svojim izvajalcem odvzela naplavine iz naravnega vodnega javnega dobrega.

Na republiški direkciji za vode zagotavljajo, da so bili vsi vodotoki, ki jih je prizadela ujma, podrobno pregledani in da izvajalec obvezne gospodarske javne službe urejanja voda na območju Zgornje Save že pripravlja projekte za prioriteten odsek. Med njimi so tudi vzpostavitev levoobrežnega zidu pod objekti na Cankarjevi cesti v Tržiču in projekta v Lomu in v Čadovljah, kjer se prepletajo delno vodarske delno občinske sanacije. Na direkciji ob tem poudarjajo, da so v preteklih letih skozi Tržič in gorvodno proti Jelendolu že izvedli obsežna sanacijska dela v vrednosti več kot 3,3 milijona evrov. So pa opozorili, da bo treba hkrati z gospodarjenjem s prostorom večjo skrb nameniti načrtovanju prostora in poseganju v prostor.

(Pre)niske pristojbine za gozdne ceste?

Občina Tržič ima skoraj 140 kilometrov gozdnih cest, veliko jih je bilo v ujmi poškodovanih. Na

S sanacijo ne gre odlašati, da se ob morebitnem obilnem deževju ne povzroči dodatna škoda in da prebivalci v Jelendolu, Dolini ... ne bodo stalno v skrbeh. /Foto: Primož Pičulin

ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pojasnjujejo, da sredstva za vzdrževanje gozdnih cest zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih sredstev, lastniki gozdov s plačevanjem pristojbin, ki se plačujejo v višini 14,7 odstotka od katastrskega dohodka. Poudarjajo, da se povečujejo sredstva v državnem proračunu za vzdrževanje gozdnih cest, vendar sorazmerno s tem, koliko se te ceste uporabljajo v javne namene. Občina Tržič naj bi letos prejela 51 tisoč evrov za vzdrževanje 135 kilometrov gozdnih cest, lani je v ta namen prejela

39 tisoč evrov. Župan Sajovic meni, naj država vendarle razmisli, ali višina pristojbin dejansko ustreza potrebam rednega in interventnega vzdrževanja gozdnih cest. Pričakuje tudi boljši odziv solastnikov Bornovih gozdov (ti naj bi imeli nad Jelendolom v lasti več kot tretjino gozdov) pri sanaciji gozdnih cest. »Predlagal sem jim, da za naslednjih pet let uvedemo dodatno odškodnino, 1,8 evra po kubičnem metru odpelnega lesa, saj se gozdne ceste sesuvajo kot hišice iz kart zaradi teže kamionov. Na leto se poseka od 20 do 25 tisoč kubičnih metrov in

tem sredstvom bi občina dodala še dvakrat toliko denarja. S tem bi vsako leto trajno obnovili po še en odsek ceste, po kateri bi bila možna vožnja z vsemi kamioni. V nasprotnem primeru smo prisiljeni omejevati odvoz lesa z lažjimi vozili.« Nepredstavljivo je, da bi prišlo do invazije podlubikov, saj poškodovanega lesa iz gozdov ne bi mogli odpeljati, ker ceste in poškodovani mostovi tega v sedanjem stanju ne omogočajo. Janez Logar iz ZGS, OE Kranj opozarja, da velik problem predstavlja tudi nedokončana sanacija občinske ceste Tržič–Jelendol.

V Bornovih spomilih podobna ujma leta 1938

V ujmi je bilo na Tržiškem poškodovanih 27 objektov, za vse oškodovane so prek Karitasa, Rdečega križa in občine zbrali 67 tisoč evrov in dodatno še pomoč družini Dovžan, ki je ob ujmi ostala brez strehe nad glavo. Kot je povedal župan Sajovic, je družina že v novem stanovanju v Bistrici. Vedno pa je treba skrb tudi na nivoju države nameniti sanaciji poškodovanih kmetijskih površin, še opozarja Sajovic.

Potomka Bornovih Isabella Ortner se spominja, kako ji je stari oče Carl Born pripovedoval o podobni ujmi leta 1938. Takrat je bil njen stari oče tudi lastnik gozdnih cest, zdaj je to občina, kot je prepričana Ortnerjeva. Povedala je, da je v stiku s tržiškim županom, sodelovanje pa ocenila kot dobro. Na sedežu tržiške občine je bil sicer že januarja na pobudo ZGS, OE Kranj sestanek s predstavniki občine in solastniki gozdov v gozdnogospodarski enoti Jelendol (njihovimi pooblaščenici), kako priti do dogovora glede sanacije. Že tedaj so se strinjali, da je pred sanacijo gozdnih cest treba očistiti vodotoke, na kar so že februarja opozorili republiško direkcijo za vode.

Začasna selitev dispanzerja

Zaradi prenove stavbe Zdravstvenega doma Jesenice se otroški in šolski dispanzer v ponedeljek začasno seli v prostore uprave.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V ponedeljek se bo otroški in šolski dispanzer Zdravstvenega doma Jesenice začasno preselil v prostore uprave, levo od glavnega vhoda, poleg fizioterapije. Uprava pa se bo začasno preselila v prostore sejne sobe, prav tako v pritličju zdravstvenega doma nasproti glavnega vhoda.

Kot so pojasnili v Zdravstvenem domu Jesenice, je prenova prostorov otroškega in šolskega dispanzerja nujna, saj so ti premajhni, neprimerno razporejeni in nefunkcionalni. S prenovo bodo pridobili štiri ordinacije s sestrskimi prostori, ločenimi čakalnici, dvema

povezovalnicama ter urejenim prehodom za paciente iz dispanzerja v zdravstveni dom. Velika pridobitev pa bo predvsem prostor za izolacijo otrok z nalezljivimi boleznimi, ki je bil v dosedanjem dispanzerju popolnoma neustrezen.

Prenova dispanzerja naj bi potekala predvidoma do konca septembra. Kolektiv otroškega in šolskega dispanzerja ob tem starše in otroke prosi, da so v začasnih majhnih prostorih in čakalnici razumevajoči in strpnji.

V ponedeljek pa se bo v nove prostore že preselila razvojna ambulanta – nevrofizioterapija, ki je bila sedaj začasno v prostorih otroškega dispanzerja.

Obnovili bodo Partizanski dom

Pozornost bodo še naprej posvečali spominskim obeležjem, organizaciji prireditev ter obnovi Partizanskega doma na Vodiški planini. Želijo si tesnejšega povezovanja z drugimi veteranskimi organizacijami.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Člani Združenja borcev za vrednote NOB Radovljica so se v sredo srečali na redni letni skupščini, na kateri so pregledali opravljeno delo v preteklem letu in potrdili letošnji program. »Lansko leto je bilo predvsem posvečeno sedemdesetletnici naše organizacije, sicer pa smo tako kot običajno skrbeli za obeležja druge svetovne vojne in organizirali oziroma sodelovali pri organizaciji spominskih prireditev, kakršni sta avgustovska na Vodiški planini in novembrska v Begunjah. Ena od naših pomembnih nalog je tudi organizacija prevozov na bližnje spominske prireditve,« je povedala predsednica združenja Danijela Mandeljč.

Združenje se bo v letošnjem letu posvetilo obnovi Partizanskega doma na Vodiški planini.

Poudarila je dobro sodelovanje z župani vseh občin, na območju katerih deluje združenje. »V zadnjih letih lepo skrbijo za spominska obeležja; v Bohinju so tako lani

v celoti obnovili spomenik na Gorelku in tudi večino ostalih obeležij, obnovljena so obeležja v Gorjah, problematično pa je grobišče s spomenikom talcem v Dragi. Gre za

spomenik državnega pomena, zato se bomo v dogovoru z radovljiškim županom v zvezi s tem najprej obrnili na pristojno ministrstvo,« je pojasnila predsednica združenja.

Precej energije bo združenje v naslednjem obdobju usmerjalo tudi v obnovo Partizanskega doma na Vodiški planini na Jelovici. Od lani niso več le najemniki, postali so dvotretjinski lastniki doma – tretjina pripada jeseniškemu združenju. Dom počasi urejajo; kuhinja je obnovljena v celoti, prav tako električna napeljava, zdaj pa načrtujejo, da bi v prvem nadstropju objekta uredili sobe za turiste. Uredili bodo tudi spomenik borcem Cankarjevega bataljona, ki je bil ustanovljen prav na Vodiški planini.

Več denarja za zaščito in reševanje

Sile za zaščito, reševanje in pomoč si lahko obetajo povečanje letnega proračuna, na področju gasilstva prihaja tudi do sprememb v zakonih. V Gasilski zvezi Naklo pa ugotavljajo, da so v preteklem letu realizirali vse, kar so imeli v načrtu, zaskrbljeni pa so zaradi povečanja intervencij v podjetju Dinos.

MANCA PERDAN

Naklo – Na občnem zboru Gasilske zveze (GZ) Naklo je bil prisoten tudi minister za obrambo Karl Erjavec, ki je spregovoril o spremembah v zakonodaji na področju gasilstva. »Pripravljamo modernizacijo Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vidimo, da se soočamo z vse več naravnimi nesrečami in moramo ta zakon aktualizirati glede na varnostne izzive. Posodobili bomo tudi Zakon o gasilstvu, saj vemo, da status gasilcev še vedno ni najbolje urejen, zlasti z vidika delodajalcev. Pričakujem, da bi ta zakonodaja morala biti pripravljena, usklajena in zrela za parlamentarni postopek že v tem letu,« je pojasnil minister Erjavec. »Povečali pa bomo tudi sredstva za področje zaščite in reševanja, in sicer bo v proračunu

Od leve: predsednik GZ Naklo Andrej Jelar, poveljnik GZ Naklo Ivo Černilec, minister za obrambo Karl Erjavec, podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Jože Derlink in nakelski župan Ivan Meglič

za letošnje leto pet odstotkov več sredstev. Večji del bo šel za gasilstvo, saj so ravnogasilci hrbtenica tega sistema, seveda pa so tukaj še druge reševalne službe. Ocenjujem, da so glavne grožnje

za naše državljane ravno naravne in druge nesreče, zato moramo sistem civilne zaščite, sistem zaščite in reševanja in gasilstvo podpreti, da bodo kos vsem tem grožnjam,« je še povedal.

GZ Naklo letos obeležuje 15-letnico delovanja. Predsednik zveze Andrej Jelar je na občnem zboru povedal, da so v preteklem s polno odgovornostjo in v celoti opravili vse naloge v skladu s planom, ki

so ga sprejeli na prejšnjem občnem zboru. »Za nami je prvo leto delovanja petletnega obdobja. Realizacija načrtov je potekala vse leto. Trudimo se, da so naši operativni gasilci primerno izobraženi in usposobljeni. Ugotavljamo, da se je v primerjavi s preteklim letom število intervencij močno povečalo, društva so največkrat posredovala ob naravnih nesrečah in požarih,« je povedal Jelar. V svojem poročilu je poudaril zaskrbljenost zaradi povečanega števila intervencij v podjetju Dinos. »Predelovalnica oziroma zbiralnice odpadkov je prenapolnjena z odpadnimi materiali in neurejena. Posredovanja so zato zahtevna, velikokrat prihaja do poškodovanja in uničenja opreme. Temu problemu bomo zato skupaj z Občino Naklo morali posvetiti posebno pozornost,« je še dodal.

V nedeljo volitve v svet KS Pirniče

Medvode – V nedeljo bodo potekale nadomestne volitve za volilne enote 1, 3 in 4 v Krajevni skupnosti Pirniče. Na novembrskih lokalnih volitvah je bilo namreč v svet KS izvoljenih le šest namesto predvidenih devetih članov. V eni od enot ni bilo nobenega kandidata za dve prosti mesti, v drugi pa je kandidirala le ena kandidatka. Poleg tega je bil v svet KS izvoljen tudi Ivo Rep, ki je nato postal medvoški podžupan in je zaradi nezdržljivosti funkcij odstopil z mesta člana sveta.

Skupščina Maistrovega društva

Kranj – V torek, 2. aprila, ob 15. uri bo v hotelu Kokra na Brdu skupščina Društva general Rudolf Maister iz Kranja. Za društvom je uspešno delo, saj je med drugim izdalo zbornik Stražarji Karavank – Lojze Ude in boji za severno mejo ter v okviru praznovanja Maistrovega dne organiziralo kviz dijakov gimnazij z Maistrovim imenom o Maistrovem delu in življenju. Letos se v društvu spominjajo 100-letnice bojev za severno mejo.

Dogovor o odkupu Ribčeve domačije

1. stran

V gospodarskem poslovanju želijo urediti vstopno točko, prodajalno in galerijo, s čimer bodo še obogatili ponudbo Prešernove rojstne hiše. Zelo pomembno pa je tudi, da bo zagotovljen neoviran dostop do cerkvice sv. Marka.

Na spletni strani nepremičninske agencije je bila postavljena cena za celotno

nepremičnino 370.000 evrov. Denar za odkup naj bi Občina Žirovnica zagotovila z rebalansom proračuna, po županovih besedah pa zadolžitev morda niti ne bo potrebna. O tem, kolikšen delež celotne kupnine naj bi prevzela občina, kolikšen pa država, župan še ne želi govoriti, saj morajo počakati na cenitev.

Naj bi pa država po Pogovarjevih besedah prevzela

strošek obnove gospodarskega poslopija, zatem pa objekt dala v upravljanje Zavodu za turizem in kulturo Žirovnica. Na preostalem delu območja naj bi Občina Žirovnica razvijala turistično dejavnost. Kaj konkretno, župan še ne razkriva, saj morajo prej pripraviti projektno nalogo o tem in o načrtih opraviti razpravo na občinskem svetu.

Po več kot dvajsetih letih prizadevanj bosta zdaj občina in država le odkupili Ribčevo domačijo. / Foto: Gorazd Kavčič

Vprašajmo življenje.

Življenjsko zavarovanje za primer smrti

Zaradi tistih, ki jih imamo radi.

Kaj bi bilo z našimi najdražjimi, če nas ne bi bilo več?

Družina Novak - Naumoski Kočevje, 2018

Vse bo v redu.

triglav

zivljenje.triglav.si

Vse manj ljudi dela v domači občini

Vsak drugi delovno aktivni prebivalec Slovenije odhaja na delo v drugo občino. Občina Trzin ima trikrat več delovnih mest kot delovno aktivnih prebivalcev.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada je bilo ob koncu lanskega leta v Sloveniji (brez upoštevanja kmetov) 864.400 delovno aktivnih prebivalcev, število je bilo za 28.500 ali za 3,4 odstotka večje kot leto prej. Zanimivo je, da jih je 407.500, kar predstavlja nekaj več kot 47 odstotkov, dela v domači občini, več kot polovica pa jih odhaja na delo v drugo občino. Delež tistih, ki delajo v domači občini, je vse manjši, v zadnjih

lanskega leta trikrat več delovnih mest kot delovno aktivnih oseb s prebivališčem v občini. Na delo v to občino je dnevno (ali kako drugače) prihajalo skoraj 5300 ljudi iz drugih občin, hkrati pa je iz občine odhajalo na delo v druge občine nekaj več kot 1200 delovno aktivnih prebivalcev.

Delovne migracije običajno potekajo v obeh smereh – iz občine in v občino. »Kako močne so te migracije, je odvisno od naseljenosti in števila delovnih mest v posamezni občini,« ugotavljajo

Kako je Slovenija zanimiva za tujce, dnevne migrante iz sosednjih držav, ki nimajo v Sloveniji prijavljenega niti stalnega niti začasnega prebivališča? Podatki za lani kažejo, da je bilo v Sloveniji delovno aktivnih nekaj več kot 3900 tujcev – dnevni migrantov, od tega kar štiri petine moških. Število se je glede na leto prej povečalo za dobro četrtno, še najbolj iz Hrvaške (za 900), medtem ko se je število migrantov iz sosednje Madžarske nekoliko zmanjšalo (za 120). Največ jih je lani k nam prihajalo iz Hrvaške, okoli 2550, iz Italije več kot tisoč, iz Madžarske okoli 270, iz Avstrije pa le sedemdeset.

treh letih se je zmanjšal za poldrugi odstotek, največji pa je v mestih – v Ljubljani 82-odstotni, v Novem mestu 73-odstotni, v Mariboru 71-odstotni ...

V Sloveniji je bilo ob koncu lanskega leta le šestnajst občin, v katerih je bilo število delovnih mest vsaj za 16 odstotkov višje od števila delovno aktivnih prebivalcev. Med temi občinami še posebej izstopa občina Trzin, ki je imela ob koncu

v statističnem uradu in dodajajo, da je z delovnimi migracijami najbolj obremenjena občina Ljubljana, v katero dnevno (ali kako drugače) prihaja na delo iz drugih občin 127.600 ljudi, hkrati pa iz občine odhaja na delo v druge občine 22.100 njenih delovno aktivnih prebivalcev. Oba tokova – v občino in iz občine – sta lani obsegala skoraj 150 tisoč delovno aktivnih oseb, v Kranju nekaj več kot 25.600.

S prihodnjim tednom višje cene vrtca

Radovljica – Radovljiški občinski svet je v ponedeljek potrdil zvišanje cen programov vrtcev, v povprečju za tri odstotke. Razlog za povišanje cen je, kot je pojasnila direktorica radovljiških vrtcev Marja Čad, predvsem povišanje stroškov dela in energentov. Tako bo od 1. aprila cena programa v radovljiških vrtcih znašala 513 evrov za prvo starostno obdobje (doslej 495), 390 evrov za drugo starostno obdobje (doslej 380), za kombinirane oddelke in oddelke za otroke od treh do štirih let starosti pa 423 evrov (doslej 412). Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, povprečno plačilo staršev znaša 35 odstotkov cene programa, tako da bodo mesečno plačevali od 3,4 evra do približno šest evrov več. Radovljiške vrtce bo v novem šolskem letu lahko obiskovalo predvidoma do 767 otrok v 44 oddelkih. Svetniki so soglašali, da lahko število otrok v oddelku glede na potrebe predšolske vzgoje presega veljavne normative za največ dva otroke. Sprejeli so tudi sklep, da bo lahko v prihodnjih dveh šolskih letih notranja igralna površina vrtcev manjša od predpisanih treh kvadratnih metrov na otroke. Sprejeta odločitev, če z njo soglašata tudi pristojni minister, omogoča, da v vrtec sprejmejo sedemdeset otrok več kot sicer.

Pridružujejo se dnevu zdravja

Letošnja tema svetovnega dneva zdravja, 7. aprila, je zagotavljanje univerzalne dostopnosti do zdravstvenih storitev za vsakogar. Pridružujejo se mu tudi v Gorenjskih lekarnah z brezplačnimi aktivnostmi, v prvem tednu aprila bodo v lekarniških enotah merili glukozo v krvi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Najučinkovitejši pristopi preprečevanja in obvladovanja kroničnih bolezni so ozaveščanje in svetovanje o sami bolezni, dejavnih tveganja in spremembi življenjskega sloga, poudarja mag. Romana Rakovec, direktorica Gorenjskih lekarn, zato se pridružujejo aktivnostim ob svetovnem dnevu zdravja, najprej z brezplačnimi meritvami glukoze v krvi. »Poleg meritev bomo svetovali o dejavnih tveganja za razvoj sladkorne bolezni tipa 2, saj nezdravljena sladkorna bolezen vodi v slepoto, odpoved ledvic, amputacije spodnjih okončin ter bolezni srca in ožilja. Zvišan krvni tlak pa predstavlja enega najpomembnejših dejavnikov tveganja za obolenost srca in ožilja. Dejavniki tveganja za nastanek bolezni so debelost, čezmerno uživanje soli in alkoholnih pijač, kajenje, nezadostna telesna aktivnost, zvečana vrednost maščob v krvi in sladkorna

Do 7. aprila bodo v lekarniških enotah Gorenjskih lekarn (po urniku) brezplačne meritve glukoze v krvi, od 8. do 12. aprila pa v vseh njihovih enotah tudi meritve krvnega tlaka, telesne teže ... / Foto: Gorazd Kavčič

bolezen. Z ozaveščanjem želimo, da bi ljudje začeli aktivno skrbeti za svoje zdravje in pridobili potrebna znanja za zdrav življenjski slog,« je povzela Rakovec. Brezplačne meritve glukoze bodo 2. aprila v lekarniških enotah Gorenjskih lekarn v Bohinjski Bistrici, na Jezerškem, v Kranjski Gori, Kropi, na Planini in v Stražišču. Tretjega aprila bodo meritve v Gorenji vasi, na Jesenicah,

v Lekarni Kranj, Lescah, na Primskovem, v Škofji Loki, 4. aprila pa v Trziču in Žirovnici. Petega aprila bodo meritve v enoti Bled – Zlatorog, 6. aprila v Žireh. Ure so navedene na spletni strani Gorenjskih lekarn oziroma v posameznih enotah. Na storitev se ni treba predhodno naročiti.

»Že vsa leta se trudimo za razvoj mreže lekarn na Gorenjskem, tako v skladu z

zakonodajo, ki ureja to področje, kot tudi v skladu z dejanskimi potrebami prebivalstva oziroma lokalnih skupnosti, zato nam je letošnja tema svetovnega dneva zdravja še posebno pisana na kožo. Da naša vizija ni le črka na papirju, dokazujemo s tem, da smo od leta 1978, odkar Gorenjske lekarne delujemo na področju celotne Gorenjske, odprli kar 12 novih lekarniških enot in s tem zagotovili izvajanje lekarniške dejavnosti bliže vsem prebivalcem. Zadnje enoto smo v letu 2017 odprli celo na Jezerškem. Poleg tega smo ves čas odpiralni čas lekarn prilagajali delu lokalnih ambulant. Zadnji primer te prilagoditve se bo zgodil 15. aprila v Žirovnici, kjer razširjamo odpiralni čas podružnice z enega turnusa na dva. Lekarniške enote smo ves čas posodabljali in jih tudi redno opremljali z najsodobnejšo informacijsko tehnologijo – ne glede na to, ali so bile ekonomsko gledano uspešne ali ne,« je še dejala Romana Rakovec.

V Bitnjah imajo nov praznik

V krajevni skupnosti Bitnje so se lani odločili, da bodo namesto spomina na padle partizane raje obujali spomin na dan državnosti, za spominsko slovesnost, ki bo jutri na Planici nad Crngrobom, pa niso želeli nameniti denarja iz letnega zneska za prireditve.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Z današnjo spominsko slovesnostjo ob obletnici smrti Staneta Žagarja in njegovih soborcev v Vojašnici Petra Petriča v Kranju ob 11. uri in z jutrišnjo osrednjo spominsko slovesnostjo, ki se bo začela ob 10. uri pri spomeniku NOB na Planici nad Crngrobom, bodo zbrani proslavili 77. obletnico preboja Selške čete Cankarjevega bataljona iz sovražnikovega obroča, ko je umrlo 15 partizanov.

Ta dogodek so za svoj praznik že leta 1953 zbrali tudi v krajevnih skupnostih Jošt, Bitnje in Žabnica. V vseh treh krajevnih skupnostih so zadnja leta prispevali po 350 evrov za pripravo spominske slovesnosti na Planici. »Priprava slovesnosti na Planici nas vsako leto stane okoli tisoč evrov in tudi letos smo pričakovali, da bodo vse tri krajevne skupnosti prispevale svoje deleže. Na januarjski seji pa so se v Bitnjah odločili, da denarja za

Predsednik KS Bitnje Tomaž Ogris / Foto: Primož Pičulin

proslavo ne dajo več, češ da to ni več njihov krajevni praznik,« je povedal predsednik organizacijskega odbora za spominsko slovesnost Vili Knez in pojasnil, da bodo morali stroške prireditve pokriti drugače.

»V naši krajevni skupnosti so že več let potekali pogovori o krajevnem prazniku, saj se ne čutimo povezani z dogodkom izpred več kot

sedemdeset let. Zelo pa se počutimo povezani s spominom na dan državnosti, zato smo se že lani septembra odločili, da bomo praznovali raje 25. junija. Tudi krajanje smo pozvali, naj predlagajo datum krajevnega praznika. Ker ni bilo posebne odziva, smo se odločili za dan, ki je povezal Slovence vseh generacij. V svetlo krajevne skupnosti smo

se s tako pobudo strinjali,« je pojasnil predsednik Krajevne skupnosti Bitnje Tomaž Ogris in povedal, da so na januarjski seji sklenili, da tudi denarja za spominsko slovesnost ne prispevajo več. »V naši krajevni skupnosti imamo kar nekaj prireditve, od Prihoda pomladi do Direndaja, obdarovanja najstarejših krajanov ob novem letu do obiska Dedka Mraza, prav tako bomo pripravili prireditev ob novem krajevnem prazniku konec junija, ko bo lepo vreme. Zato nam bo okoli 1200 evrov, ki jih dobimo za prireditve v naši krajevni skupnosti, prišlo še kako prav in bi bilo 350 evrov za spominsko slovesnost prevelik strošek,« je še pojasnil Ogris, na seji sveta Krajevne skupnosti Bitnje pa so predlagali Občini Kranj, naj jim v bodoče namenijo dodatnih tristo evrov za sofinanciranje spominske slovesnosti na Planici. V tem primeru so pripravljene nameniti denar tudi za prireditev na Planici.

Zasebne pobude o rabi prostora

V prvi obravnavi je bil na seji občinskega sveta na Jezerskem predlog odloka, ki bo tudi zasebnim vlagateljem omogočal pobude za namensko rabo prostora v občinskem prostorskem dokumentu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – Na seji občinskega sveta na Jezerskem so sprejeli odlok o zaključnem računu proračuna za preteklo leto, imenovali člani odborov za gospodarske in negospodarske dejavnosti in za kmetijstvo ter svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. V prvem branju so se lotili tudi odloka o določitvi stroškov lokacijske preveritve in takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu (OPN).

Kot je pojasnil župan Andrej Karničar, bo po tem odloku za odstopanje od prostorskega načrta lahko posameznik vložil pobudo, če ne bo želel čakati na spremembo OPN. V teh primerih so predvidena nadomestila od 1500 do 2500 evrov, s čimer naj bi bila zagotovljena tudi odgovornost vlagatelja. Predlagani odlok predvideva tudi takso za spremembo namenske rabe, ki naj bi znašala od petdeset do tristo evrov, na Jezerskem predlagajo nižjo, od petdeset do sto evrov. Mnenja svetnikov so bila sicer pri tem deljena, toda odloku so prižgali zeleno luč za nadaljnjo obravnavo. Župan Karničar ob tem

še dodaja, da je tudi na Jezerskem še več neizkoriščenih stavbnih zemljišč, zato je treba preveriti možnosti gradnje najprej na njih, preden se začne pozidava kmetijskih zemljišč.

Ta čas potekajo aktivnosti za občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za Sibirijo, to je območje od Planšarskega jezera naprej, kjer bodo na podlagi sprejetega občinskega prostorskega načrta med drugim urejali smučišče. Letošnja zima Jezerskemu, ki v okviru Parka Jezersko domačinom in obiskovalcem ponuja več kilometrov tekaških prog, ni bila ravno naklonjena. Letos so imeli zgolj trinajst tekaških dni. »Srečo smo imeli le s turnosmučarskim tekmovanjem za memorial Luke Karničarja in Rada Markiča, saj je ravno takrat padel sneg,« je povedal Andrej Karničar. Za tekaške proge in ostala smučišča je predvideno zasneževanje, gradbeno dovoljenje že imajo, za prihodnje leto pa računajo, da bodo sistem lahko že zagnali.

Na seji občinskega sveta je župan povabil tudi na pomladno očiščevalno akcijo, ki bo 12. aprila. To je priložnost za olepšanje kraja in tudi za druženje občanov, ob tem pove Karničar.

Pijemo kakovostno vodo

Ob svetovnem dnevu voda so v Preddvoru priredili festival pitne vode, kjer so predstavili rezultate analize kakovosti vode iz 82 vodnih virov v sedmih občinah na območju Kamniško-Savinjskih Alp.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Festival pitne vode je potekal v okviru projekta Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp (KSA), pri tem so sodelovale lokalne akcijske skupine s tega območja, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj in Zavod za turizem Preddvor. Območje KSA je dobro obdarjeno z viri zdrave pitne vode, vodno bogastvo želijo promovirati tudi z namenom, da bi to bogastvo bolj cenili in ohranili za visoko kakovost življenja.

V Osnovni šoli Matije Valjavca v Preddvoru se je odvijal velik del vodne zgodbe ob 22. marcu, svetovnem dnevu voda, ko so pripravili tudi razstavo o tej temi in oddajo šolskega radia z branjem pripovedi in legend o vodi. Vse dopoldne pa sta potekala pokušina in ocenjevanje vode iz osmih vodnih virov z gorenjskega dela KSA. »Predstavljamo tudi izjemne rezultate analize kakovosti vode iz 82 vodnih virov na tem območju. Izkazalo se je, da je ta voda zelo kakovostna, danes pa jo najprej ocenjujejo otroci iz preddvorske šole, ki poskušajo devet različnih vzorcev vode in jo potem na anketnem lističu ocenijo,« je povedal Uroš Brankovič iz Centra za razvoj

»Degustacija« vzorcev vode izpod Kamniško-Savinjskih Alp / Foto: Primož Pičulin

podeželja Kranj. Festivali pitne vode s poskušnjo in ocenjo, katera je najboljša, potekajo tudi po drugih krajih. Festival izvajajo tudi v občini Kamnik, kjer se je ta zgodba začela pred petnajstimi leti, med pobudniki pa je tudi Vido Kregar iz tamkajšnjega jamarskega kluba, tudi del ekipe, ki je zbirala vzorce vode za tokratni festival. »Lani smo opravili osem takih degustacij in zmagala je voda, ki je tudi po opravljenih analizah najbolj kakovostna,« pa dodaja

Barbara Strajnar iz občine Kamnik.

Vodni »somelierji« so okušali vodo iz izvirov Belca, Ankova slatina z Jezerskega, Podlebelca v Kokri, iz domačega preddvorskega vodovoda, iz kamniškega vodovoda, Kamniške Bistrice, Malega vira in snoviškega topllega izvira. Zajeli so jo tisto jutro in je bila postrežena res povsem sveža. Festival pitne vode so zaokrožili z vodenim ogledom in spoznavanjem naravnih virov v občini Preddvor, in sicer izvira Bistrice v Novi

vasi in Belce nad Bašljem. Na preddvorskem območju je tudi zajetje za vodovod, ki napaja Kranj in druge bližnje kraje. »V drugi fazi bi radi razvili turistične produkte in izvire opremili s skodelicami, da bi si našo kakovostno vodo lahko privoščili tudi obiskovalci teh krajev. To naravno dragocenost moramo varovati in jo hkrati ponuditi tudi drugim,« sklene Uroš Brankovič. Projekt Vodne zgodbe delno financira evropski sklad za razvoj podeželja.

Denar za obnovo lipniške šole

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet je v ponedeljek potrdil proračuna občine za letošnje in prihodnje leto. Med večjimi investicijami, ki so vključene v oba proračuna, so dokončanje prizidka Zdravstvenega doma Radovljica, ki ga sofinancira Osnovno zdravstvo Gorenjske, energetska sanacija OŠ Staneta Žagarja Lipnica, za katero je občina pridobila nepovratna sredstva, ter rekonstrukcija Kopališča Radovljica, ki se je bodo, kot poudarja župan Ciril Globočnik, lotili po sklopih in če bodo zanj pridobili nepovratna sredstva.

Občina je za energetska sanacija lipniške šole iz Kohezijskega sklada že pridobila

sredstva v višini 405 tisoč evrov, ocenjena vrednost celotne investicije pa znaša približno 1,8 milijona evrov.

Naložba obsega energetska sanacija šole vključno z izvedbo toplotne izolacije fasade in strehe ter menjavo stavbnega pohištva in strehe. Ob tem se bodo lotili tudi rekonstrukcije šolske telovadnice in v prizidku k stavbi uredili kotlovnico z zalogovnikom na lesno biomaso. Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, bodo na novo zgradili dostopno cesto in parkirišča.

Trenutno je za projekt v teku izbor izvajalca; če bo šlo vse po načrtu, bodo gradnjo začeli takoj po koncu letošnjega šolskega leta in jo zaključili do začetka šolskega leta 2020.

HOFER trgovina d.o.o. Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica

HOFER

Več kot fer. HOFER.

„Kar imaš rad, temu daješ prednost: jaz domačim kmetijam.“

Koncesija Koširjevi ambulanti

Po upokojitvi železnikarskega zdravnika Gregorja Habjana bo koncesijo za splošno in družinsko medicino z aprilom prevzel njegov kolega Branko Košir. V novi ambulanti bosta delala oba skupaj ob pomoči specialistov.

ANA ŠUBIC

Železniki – Občina Železniki je koncesijo na področju splošne in družinske medicine, ki jo je razpisala zaradi upokojitve dr. Gregorja Habjana, podelila ambulanti Branka Koširja. Tudi dr. Košir je dolgoletni zdravnik koncesionar v Železnikih in je bil edini, ki se je prijavil na razpis. Dodatno koncesijo v obsegu enega programa bo prevzel v ponedeljek, 1. aprila, saj je za dr. Habjana danes zadnji delovni dan, a bo tudi po upokojitvi še obravnaval paciente. »V novi ambulanti bova delala oba z dr. Habjanom, kolikor mu zakon to dovoli po upokojitvi, manjkajoče termine bodo pa 'pokrivali' specializanti,« je razložil Košir. Njegova ambulanta je doslej imela opredeljenih 2100 pacientov, sedaj pa prevzema še Habjanove, ki jih ima nekaj manj.

Nova ambulanta ostaja na isti lokaciji, kot je delal dr. Habjan. »Ohranili bomo tudi sistem naročanja in telefonsko številko. V začetku tedna ob vzpostavitvi ambulante sicer lahko pride do manjših motenj. Če telefoni ne bodo delovali, bo možno klicati na mobilno številko 051 444 190, naročanje pa bo možno na ambulanta3.zelezniki@gmail.com. Sicer pa bo zdravstvena oskrba potekala nemoteno

in bodo pacienti dobro oskrbljeni,« je prepričan Košir. Tudi tri specializante, ki bodo pomagali v ambulanti, občani Železnikov že poznajo, saj so že doslej delali pri omenjenih zdravnikih in so se izkazali za zanesljive.

Občina bo Ambulanti Košir koncesijo podelila za 15 let, a je župan Anton Luznar povedal, da so se z omenjenim zdravnikom dogovorili, da jo bo vrnil, ko bo nekdo od mlajših zdravnikov izpolnil pogoj glede zahtevanega triletnega staža, kar bi mu omogočilo pridobitev koncesije. Dva specializanta bosta letos jeseni končala specializacijo, je razložil Košir: »Glede na njuno odločitev bomo videli, kdo bo prevzel ambulanto. Želimo si, da bi se oba odločila za sodelovanje in da bi v Železnikih dobili še četrto ambulanto. Prostor zanjo že imamo, le opremiti jo je še treba.«

Konec julija se sicer namerava upokojiti tudi zobozdravnica, ki v Železnikih obravnava otroke, zato se občina že pripravlja na razpis koncesije za to delovno mesto. Že dlje časa si prizadevajo tudi za pridobitev pediatra. Na zadnjem sestanku na ministrstvu za zdravje je župan izvedel, da lahko že z naslednjim letom dobijo program pediatrije, če jim uspe najti tudi pediatra.

Današnji večer bo pasijonski

Dnevi Škofjeloškega pasijona se začenejo danes ob 19. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki s Pasijonskim dnevom, ko bodo predstavili najnovejšo publikacijo Pasijonski doneski in nedavno romanje v Belgijo ter odprli pasijonsko razstavo Svetloba akademskega slikarja Jošta Snoja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Škofja Loka – Dnevi Škofjeloškega pasijona bodo potekali med 29. marcem in 23. aprilom, pred nekaj dnevi so bogat in raznovrsten program na novinarski konferenci predstavili župan Občine Škofja Loka Tine Radinja, koordinatorica za Škofjeloški pasijon Agata Pavlovec, glavna urednica Pasijonskih doneskov 2019/14 Helena Janežič in koordinator za mednarodno sodelovanje na Občini Škofja Loka mag. Miha Ješe, ki je poudaril pomen članstva občine v dveh mednarodnih združenjih – Europassion in Caminos de pasion (pasijonske poti). Kot je lepo zapisala urednica v uvodniku Pasijonskih doneskov: »Postni čas je čas duhovne priprave na veliko noč, največji krščanski praznik. Vmesni čas med uprizoritvami Škofjeloškega pasijona, ki se od leta 1999 spet odvija na škofjeloških ulicah, pa je prav tako namenjen pripravi: duhovni in tehnični. Med pomemben del priprav sodi tudi vzdrževanje pasijonske kondicije, ki se pred slovesno uprizoritvijo ob tristoletnici Škofjeloškega pasijona leta 2021 le še stopnjuje.«

Poudarimo nekaj bližnjih dogodkov. Danes ob 19. uri bo v Sokolskem domu Pasijonski dan, na katerem bodo predstavili Pasijonske doneske, podoživeli nedavno

Pred nekaj dnevi so v Škofji Loki predstavili bogat in raznovrsten program Dnevov Škofjeloškega pasijona. Od leve: Miha Ješe, Helena Janežič, Tine Radinja, Agata Pavlovec in Jernej Tavčar, svetovalec za odnose z javnostmi na Občini Škofja Loka. / Foto: Gorazd Kavčič

romanje v Belgijo v mesto Schoenberg/St. Vith na premierno uprizoritev Passia in odprli pasijonsko razstavo Svetloba akademskega slikarja Jošta Snoja. Organizatorji so Muzejsko društvo Škofja Loka, Kulturno-zgodovinsko društvo (KZD) Lonka Stara Loka in Sokolski dom. V sredo, 3. aprila, ob 19. uri bo v Galeriji v Martinovih hiši odprtje razstave Fotografski pogledi na Škofjeloški pasijon, organizatorja sta Foto klub Anton Ažbe in JSKD Škofja Loka. V četrtek, 4. aprila, ob 19.45 vabljene v staro dekanijo. Prisluhli

boste ViTa dolorosa: recitalu križevega pota Gregorja Čušina in si ogledali spremljajočo razstavo ilustracij Agate Pavlovec. Organizatorja sta Župnijski zavod sv. Jurija Stara Loka in KZD Lonka.

Pasijonski doneski 2019/14 so izšli na dvesto straneh in žarijo v čudovitih likovnih podobah Jošta Snoja. Helena Janežič drugo leto ureja to publikacijo, ki letos med bralce prihaja že štirinajstič, a nekaj prvih let pod drugim imenom. Od začetka jo izdaja Muzejsko društvo Škofja Loka, od leta 2013 jo izdajajo skupaj s KZD Lonka; Janežičeva se je zahvalila za

veliko finančno podporo Občini Škofja Loka. Letošnji Pasijonski doneski so posvečeni spominu pasijoncev Ericha Prunča (1941–2018) in Andreja Capudra (1942–2018). Prvi nagovor, pasijonske besede pa pripadajo poslednjim Kristusovim besedam na križu, sedmim stavkom, ki so bili navdih Tomažu Hostniku pri pisanju poezije v suškem dialektu ...

Kot je povedal župan Tine Radinja, v teh dneh izide tudi razpis za vodjo projekta Škofjeloškega pasijona, ključno osebo, ki bo bdela nad organizacijo in njegovo uspešno uprizoritvijo leta 2021.

Zaživel objekt v središču Mengša

V Mengšu so pred časom začeli prodajo osemdesetih stanovanj v poslovno-stanovanjskem objektu na Glavnem trgu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – V središču Mengša je zaživela poslovno-stanovanjska soseka Glavni trg, kotso poimenovali kompleks z osemdesetimi stanovanji in trgovskimi prostori, ki ga je pred devetimi leti zgradilo podjetje MTB Invest, nato pa je bil dlje časa v upravljanju slabe banke (DUTB), ki ga je prevzela v stečajnem postopku podjetja.

Potem ko je objekt v samem središču Mengša več let sameval, je januarja letos Mercator v pritličju stavbe odprl supermarket, pred časom pa je nepremičninsko podjetje Prva hiša začelo prodajo osemdesetih stanovanj.

Gre za eno- ali večsobna stanovanja velikosti od trideset do sto kvadratnih metrov, cene pa se gibljejo od okoli devetdeset do 250 tisoč evrov. Po podatkih Prve hiše je deset stanovanj že prodanih, petnajst pa rezerviranih.

Da je objekt končno zaživel, so zadovoljni tudi na mengeški občinski upravi. Razveseljuje pa jih tudi dejstvo, da Prva hiša v neposredni bližini pospešeno obnavlja tudi Kančevo hišo, ki je napol podrtja več let kazila središče Mengša. Gre za spomeniško zaščiten objekt, v katerem je nekdanja domovna znamenita Staretova pivovarna, in jo je moral sedanji lastnik obnoviti, saj je bila pridobitev uporabnega dovoljenja

za stanovanjski kompleks vezana prav na obnovo Kančeve hiše. Po celoviti obnovi bo tudi v tej prostora za šest stanovanj ter več poslovnih prostorov.

Po dokončni odprodaji vseh stanovanj si v Mengšu lahko obetajo kakih dvesto novih občanov. Občina Mengeš pa tudi sicer spada med tiste, kjer število prebivalcev v zadnjih letih raste. Po podatkih statističnega urada se je število prebivalcev od konca leta 2017 do konca lanskega leta povečalo za skoraj sto, v zadnjih desetih letih pa se je v Mengeš priselilo 753 ljudi, kar za občino, ki danes šteje osem tisoč prebivalcev, predstavlja približno desetodstotno rast.

Po več letih samevanja se kompleks v središču mesta počasi prebujata.

Osem desetletij, tisoče zgodb

Osnovna šola Toma Brejca, ena od dveh kamniških mestnih šol, praznuje osemdesetletnico. Osrednjo prireditev so pripravili v torek in se ob tem spomnili tudi ene od največjih prelomnic – temeljite prenove pred petimi leti.

JASNA PALADIN

Kamnik – Prireditev, ki so ji dali naslov 80 let, na tisoče mladosti, si je v telovadnici šole ogledala vrsta gostov, med drugim župan Matej Slapar, državna sekretarka ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Martina Vuk, oba kamniška poslanca Karla Urh in Matej Tonin, nadškof Stanislav Zore in številni drugi, učitelji pa so skupaj z učenci pripravili skoraj dveurni program, v katerem so se na hudomušen način sprehodili skozi vseh osem desetletij šole.

Nekdaj so imeli pouk celo v treh izmenah

Šolo so Kamničani začeli graditi leta 1939, ker pa je medtem prišla druga svetovna vojna, so jo dokončali Nemci, in sicer 1942. leta. Konec vojne je šola pričakala v zelo klavrnem stanju – šolska knjižnica je bila odpeljana, v telovadnici je bila mrtvašnica, učila so bila uničena, odstranjene so bile tudi električne in vodovodne napeljave.

S slovenskimi učitelji je šola svoja vrata znova odprla junija 1945. leta, takrat kot petletna šola, a v eni stavbi so se nadaljnja tri leta stiskali osnovna šola, nižja gimnazija in internat. V nadaljevanju se je šola imenovala Druga osnovna šola v Kamniku, pouk je potekal v dveh izmenah, na razredni

Osemdeseti rojstni dan Osnovne šole Toma Brejca Kamnik so učenci in učitelji pospremili z domiselno prireditvijo.

stopnji celo v treh. Leta 1963 so zgradili sosednjo stavbo, v kateri je danes OŠ Frana Albrehta, in tja preselili gimnazijo.

Ime po domoljubu

Leta 1964 se je šola po slovenskem politiku in domoljubu preimenovala v OŠ Toma Brejca, kakor se imenuje še danes. V tistem obdobju je imela šola kar šest podružnic, in sicer vse šole v Tuhinjski dolini, in tako je bilo vse do ustanovitve OŠ Šmartno v Tuhinju leta 1996. Kljub temu je šola še vedno spremljala prostorska stiska, zato so se leta 2008 začele priprave za temeljito prenovo šole, ki je

bila končana v začetku leta 2014.

Učencev je vsako leto več

»Da se sanje človeku resnično uresničijo, ni vedno nujno. A mi smo imeli to srečo! Na prvi pogled je šlo za idilično situacijo. Kaj kmalu smo ugotovili, da je treba samo delovanje celotne organizacije postaviti na novo. Kar nekaj težav je bilo v smislu zagona na tehničnem področju, česar pred tem nismo bili vajeni, saj je bila stara stavba tehnično zelo preprosta. A to prilagajanje je bilo kar kmalu odpravljeno. Veliki prostori, fizična oddaljenost prostorov, veliko število kabinetov je v začetku nakazovalo, da so

učitelji začeli oddaljevati drug od drugega. K sreči smo se tega začeli zavedati in ponovno se je vzpostavila klima v zbornici, kot smo jo poznali že pred selitvijo. Obdobje zaznamuje tudi skokovit porast števila učencev – iz 422 pred desetimi leti na 642 v letošnjem letu, kar je posledica velikega števila priselitev v naš šolski okoliš. Z letošnjim šolskim letom smo morali kljub nedavno dograjeni šoli iz dveh kabinetov že pridobiti novo učilnico,« je med drugim povedala ravnateljica šole Mojca Rode Škrjanc in dodala, da je največji izziv, ki čaka šolo v naslednjem desetletju, ponovna vzpostavitev zaupanja v šolo, tudi v širšem kontekstu.

Podružnična šola je prenovljena

Občina Kamnik je za prenovo podružnične šole na Selih, ki jo obiskuje petindvajset učencev, namenila dobrih sedemdeset tisoč evrov.

JASNA PALADIN

Sela pri Kamniku – Prenova šole je bila sicer izvedena že lansko leto, a novo investicijo so predstavili minuli teden kot eno od prireditev ob občinskem prazniku.

V sklopu gradbenih del je bil lesen strop nadomeščen z armirano betonsko ploščo. V prvem nadstropju sta bila na novo urejena telovadnica (učenci so doslej vadili kar v šolski avli) in prostor za dodatno strokovno pomoč in drug učni program. Ob telovadnici so uredili tudi prostor za spravilo športne opreme. Asfaltirana je bila tudi ploščad pred šolo, s katero je bilo

pridobljenih nekaj novih parkirnih mest. Vrednost investicije je znašala približno 71 tisoč evrov.

Ob odprtju, ki se ga je udeležil tudi župan Matej Slapar, je zbrane pozdravila ravnateljica matične Osnovne šole Šmartno v Tuhinju mag. Darja Krašovec in med drugim povedala: »Nova pridobitev šole, tako telovadnica kot varna ograja okoli športnega igrišča, omogoča učencem, da nimajo več športa na hodniku, ampak boljše pogoje za gibanje in športne aktivnosti. Naš dolgoročni cilj je privzgojiti učencem zdrav življenjski slog, saj jim tako damo najboljšo popotnico

Vodja podružnične šole Sela Mitja Lukner, župan Matej Slapar in ravnateljica matične Osnovne šole Šmartno v Tuhinju mag. Darja Krašovec

za življenje. Naj se ob tej priložnosti zahvalim vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da

ima naša šola sedaj resnično vse pogoje za uspešno in kvalitetno delo.«

Droge v odpadnih vodah

Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami je v zadnji analizi odpadnih voda zajel tudi Centralno čistilno napravo Domžale - Kamnik.

JASNA PALADIN

Kamnik, Domžale – V raziskavo, ki jo Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami opravlja z namenom ocene uporabe oz. zlorabe prepovedanih drog v evropskih mestih in nekaterih svetovnih prestolnicah, so bila lani vključena tudi Ljubljana, Maribor ter Domžale in Kamnik (CCN Domžale - Kamnik), skupaj pa kar 38 milijonov prebivalcev iz 85 mest v 27 državah.

Odpadne vode so analizirali na prisotnost štirih drog: kokaina, amfetamina, metamfetamina in ekstazija. Analiza vključuje analize tedenskih (sedmih zaporednih povprečnih dnevni) vzorcev odpadnih voda na prisotnost omenjenih drog. Vsebnost amfetamina, kokaina in MDMA v odvzetih vzorcih se je v primerjavi z letom 2017 povečala, je razbrati iz poročila, najvišje

vsebnosti kokaina pa so izmerili v odpadnih vodah mesta na zahodu in jugu Evrope, predvsem belgijskih, nizozemskih, španskih in britanskih. Zelo nizke vrednosti kokaina so zaznali v večini vzhodnoevropskih mest, vendar je opaziti trend rasti. Čeprav na splošno uporaba drog v Evropi raste, so tako v Ljubljani kot tudi Kamniku, Domžalah in Mariboru v odpadnih vodah zaznali manjšo vrednost drog, vsa slovenska mesta pa so se uvrstila na sredino oz. spodnjo polovico vseh analiziranih mest.

Odvzem vzorcev ponovno poteka v marcu in aprilu 2019, tokrat pa sodeluje kar pet slovenskih čistilnih naprav (Ljubljana, Maribor, Novo mesto, Domžale - Kamnik in Koper). Projekt pri nas koordinira Institut Jožef Stefan, poteka pa vse do leta 2021, saj je za napovedovanje trendov nujno večletno spremljanje vsebnosti biomarkerjev.

Odmevno predavanje o duševnem zdravju

Udeleženci so z zanimanjem prisluhnili predavanju Jošta Torkarja o duševnem zdravju. / Foto: Janez Kuhar

Kranj – Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, podružnica za Gorenjsko, je pred nedavnim v Kranju pripravilo izredno zanimivo predavanje socialnega delavca Jošta Torkarja, vodja centra za krepitev zdravja v kranjskem zdravstvenem domu. Predavanje z naslovom Duševno zdravje je bilo dobro obiskano, dotaknilo pa se je povezav med duševnim zdravjem in boleznimi srca in ožilja ter med stresom, kondicijo in srcem. Stres ima lahko fizične in psihične posledice, ki se odražajo v slabši kakovosti življenja in vplivajo tudi na naše zdravje. Danes je stres velik izziv za nas vse, saj se z njim soočamo vsak dan in predstavlja velik pritisk, ki ga na posameznika lahko vrši kopica konkretnih, otipljivih, ali pa zelo abstraktnih stvari, kot so na primer čas, promet, pričakovanja. Pomemben je tudi odziv naših misli na stresno situacijo. Da nam stres ne bi škodil na čustveni, psihološki in fizični ravni, se moramo naučiti, kako se odzvati nanj. V uvodu je prisotne na predavanju nagovorila predsednica gorenjske podružnice Društva za zdravje srca in ožilja Vilma Regovc.

Deset let samostojne Knjižnice Medvode

Medvode – Knjižnica Medvode praznuje deset let samostojnega delovanja. Obletnico bodo obeležili v ponedeljek, 1. aprila, z začetkom ob 19.30 v prostorih Knjižnice Medvode.

Festival je praznik slovenske besede

Z uvodno slovesnostjo, podelitvijo stanovskih nagrad Združenja dramskih umetnikov Slovenije in uprizoritvijo domače tekmovalne predstave *Ob zori* v režiji Žige Divjaka se je v sredo začel 49. Teden slovenske drame.

IGOR KAVČIČ

Kranj – S sredinim slovenskim odprtjem v Prešernovem gledališču se je tudi uradno začel eden najpomembnejših slovenskih gledaliških festivalov 49. Teden slovenske drame. Organizatorji so za vse dni festivala, ta bo potekal do 8. aprila, ko bodo na sklepnih slovesnostih podelili pet nagrad, pripravili bogat in zanimiv program. Polno dvorano je najprej v imenu mesta gostitelja pozdravil podžupan Mestne občine Kranj Janez Černe, ki se je zahvalil vsem sodelavcem Prešernovega gledališča za njihovo energijo in ustvarjalnost, vloženo v pripravo tako obsežnega programa, kot ga ponuja Teden slovenske drame: »V Kranju Prešernovo gledališče s častitljivim renomejem več kot polstoletnega delovanja sooblikuje kulturno ponudbo, občinstvu izvablja smeh ali

mu daje snov za razmišljanje. Zagotovo je Teden slovenske drame med tistimi zelo prepoznavnimi prireditvami, ki gradijo znamko Kranja kot kulturnega mesta. Prav zato kandidiramo in si prizadevamo za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture 2025.«

Novi minister za kulturo Zoran Poznič pa je dejal, da mu je v posebno čast, da je prav odprtje Tedna slovenske drame prvi tovrstni veliki dogodek, na katerem mu dovolijo govoriti, saj je minister šele kratak čas. S kranjskega odra je med drugim sporočil: »Ta čudoviti festival v resnici ni le festival gledališča in gledališčnikov ter vsega, kar sodi na odrske deske, ampak je v resnici praznik slovenske besede, slovenskega naroda, zgodovine, nas samih, bodočnosti nas vseh. To je zelo pomemben in veličasten dogodek, ki tudi na tej zelo visoki umetniški ravni

predstavlja vse tisto, k čemur vsi stremimo. K temu, da se ohranimo, da smo kritični do vsega, kar se dogaja okrog nas, da se znamo tudi nasmejati in tudi zamisliti.«

Podelili stanovske nagrade

Svetovni dan gledališča je zaznamovala tudi podelitev nagrad Združenja dramskih umetnikov Slovenije za umetniške dosežke na področju gledališča. Podeljevala jih je predsednica združenja Saša Pavček. Igralski nagradi Duša Počkaj za dveletno obdobje je komisija namenila igralki Mirjam Korbar, članici Mestnega gledališča ljubljanskega, za vloge Sofie Cuevas v uprizoritvi *Vrh ledene gore* in Katarine v uprizoritvi *Tih vdih* ter Branku Završanu, igralcu Slovenskega ljudskega gledališča Celje, za vlogo Andréja v uprizoritvi *Oče v*

Letošnji nagrajenci ZDUS: Branko Završan, Marija Vidau, Tatjana Stanič, Mirjam Korbar in Vladimir Jurc / Foto: Primož Pičulin

režiji Jerneja Kobala. Nagrado Marko Slodnjak za dveletno delo je prejela lektorica Tatjana Stanič, saj je s svojim delom v slovenskih gledališčih, predvsem pa v matični hiši SNG Drama Ljubljana, nepogrešljiva ustvarjalka govorne podobe uprizoritve. Nagrado Polde Bibič za življenjsko delo so podelili kostumografiji Mariji Vidau, igralsko nagrado Marija Vera za življenjsko delo pa je prejel tudi igralec Vladimir Jurc, ki je v svoji dolgotrni karieri ustvarjal v Slovenskem mladinskem gledališču, kot svobodni umetnik v različnih slovenskih gledališčih, najdlje pa je bil zaposlen v Slovenskem stalnem

gledališču v Trstu. Med drugimi je povedal: »Človek je vesel, da dobi priznanje, moti ga seveda, da je za življenjsko delo. Pred dnevi, ko sem se pripravljal na novo premiero in sem nekako ubijal čas ter da ne bi ves dan ponavljal teksta, sem prižgal televizijo in sem ujel čudovit japonski film, v katerem je bil star, zelo spoštovan in bogat mojster keramik, ki so ga vsi spraševali, zakaj še dela. Rekel je: Veste, mislim, da še nisem naredil najlepše skodelice.«

Po tradiciji se na svetovni dan gledališča, to je 27. marca, prebereta tudi mednarodna in slovenska poslаницa. Avtorica slovenske

letošnja nagrajenka Prešernovega sklada Maruša Majer je poslanico prebrala v živo pred publiko. »Ne verjamem, da gledališče lahko spreminja svet.« In še: »Ko življenje butne z vso svojo silovitostjo, ga prav nič ne more spremeniti. Verjamem pa, da bi bila brez nje popolnoma drug človek.«

Danes, na tretji dan festivala, bos na sporedu predstava Kralj na Betajnovi Ivana Cankarja v izvedbi JDP Beograd iz Srbije, v Layerjevi hiši pa bodo potekale bralne uprizoritve dramskih besedil študentov AGRFT. Sledile bodo nove predstave in dogodki – vse v imenu Tedna slovenske drame.

Igram, sem

Film *Igram, sem* je triptih o tem, kaj pomeni biti igralec, ter o mejah med igralcem in likom.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V okviru dodatnega programa Tedna slovenske drame bo jutri, v soboto, 30. marca, v Stolpu Škrlovec na ogled film *Igram, sem* avtorja scenarija in režiserja Miroslava Mandića. Film nas povede v svet igralskega poklica. Medtem ko se pripravljamo na vlogo tatice, začne mlada igralka krasti tudi v resničnem življenju, vse bolj »filmski« pa postaja tudi njen odnos do mladega natakara, ki je vanjo zaljubljen ... Med raziskovanjem za vlogo klošarja se igralec potika po zavetiščih in navezuje stike z resničnimi brezdomci. Svoboda življenjskega sloga

ga povsem prevzame ... Igralec v televizijski žajfnici obsejivo zasleduje soigralko, ona pa mu dopoveduje, da dogajanje pred kamero nima nič z njunim zasebnim življenjem ... Gre za tri različne zgodbe, ki govorijo o eni stvari: o poklicu igralca in o mejah med njim in likom, ki ga ta igra. »Teza filma, torej identifikacija igralca z likom, ki ga igra, je prav tako dvoumna – je morda transformacija igralskega v življenjsko le najvišja oblika igre?« je o filmu zapisal Miroslav Mandić. V njem igra mešana slovensko-sarajevska ekipa igralcev. Po projekciji filma bo pogovor z ustvarjalci.

Svet pod lupinami školjk

V Galeriji Pogled umetnine iz keramike razstavlja mlada kiparka Tamara Bregar.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Pogled je galerija, namenjena mladim umetniškim močem, v njej se namreč pogosto prvič širši javnosti na samostojni razstavi predstavljajo avtorji na začetku svoje umetniške poti. Tokrat se s petimi deli iz keramike predstavlja Tamara Bregar, mlada diplomantka likovne pedagogike na Pedagoški fakulteti, ki je v zadnjih letih izkušnje s področja keramike pridobivala tudi na Poljskem, keramiko pa je razstavljala tudi že na Danskem in v Latviji. »Svojo kiparsko pot sem začela na pedagoški fakulteti, kjer sem se seznanjala z osnovnimi principi rokovanja z glino. To znanje sem z leti dosledno nadgrajevala, kar mi je s časom omogočalo tudi bolj prosto in vehementno izražanje v mediju keramike,« pove Tamara Bregar, ki je sprva ustvarjanje realističnih form zamenjala za kompleksnejše oblikovanje.

Kot je zapisala kuratorica razstave umetnostna

Na odprtju razstave – Saša Bušan in Tamara Bregar / Foto: arhiv Galerije Pogled

zgodovinarica Saša Bušan, Bregarjeva s svojo zgodbo že vse od začetka sloni na zanjo značilni avtopoetiki, znotraj katere se ji odpirajo vselej novi problemi in rešitve. »Osnovna oblika je školjka kot magična, pravadna oblika, ki v sebi nosi in razkriva mnogotere pomenne. Školjka kot predmet, živ organizem in hkrati lupina. Školjka, ki je rojstvo in hkrati smrt. Gre za simbolni pomen, ko odmrli organizem s

svojim ostankom, okostjem za seboj pušča sledi, spomina nekdanje življenje, živost. Školjka je hkrati otipljiva groba zunanost, moški princip, a tudi skrita, svilnata gladkost spiralne notranjosti, ženski princip.«

Umetnica forme lupin manipulira na različne načine, jih razgraja, podira, spet drugič na novo naseljuje. »Pot osmišljanja prazne notranjosti mi je predočila številne tehnološke

prepreke v tehniki keramike, zato sem po dodatno znanje odšla tudi v tujino, kjer sem pridobila obilico novih orodij pri manipuliranju tehnike keramike,« še pove umetnica; da so dela na kamniški razstavi RAZ-KROJ pravzaprav zunanja manifestacija njenih notranjih hotenj, vzponov in padcev ter upodobitev dela poti iskanja samega sebe. Razstava je na ogled še do 15. aprila.

V filmu o igralcih / Foto: arhiv Filmostvoja

Veliko uspešnih športnikov

Minuli torek so se v Sokolskem domu v Škofji Loki s priznanji zahvalili uspešnim športnikom in športnim delavcem v najbolj športni občini v Sloveniji.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – »Hvala vsem športnikom in športnim delavcem za vse uspehe, za vso moč in energijo, ki jo vlagate v razvoj športa v Škofji Loki, zato da je naša občina na prvem mestu na področju športa v Sloveniji,« je v imenu odbora za priznanja povedala Saška Benedičič Tomat in nato čestitala dobitnikom priznanj. Za športne rezultate v minulemu letu so si jih zaslužili gimnastičar Sašo Bertonec, jadralka Lara Poljšak ter rokometiški Tine Gartner, Jošt Juričan in Matic Pipp. Bronaste plakete za leto 2018 so si zaslužili ustanovitelj Jadralskega kluba Loka Timing Gorazd Krajnik, kegljačica in strelka Nevenka Mandić Orehek, planinski vodnik in

strokovni delavec v skupini društva Projekt Človek Franci Tavčar, zagnani nogometni delavec pri Futsal klubu Stripy Tomaž Zorman ter trenerka in vaditeljica Neža Erznožnik. Srebrne plakete so prejeli planinec in prostovoljec Alojzij Bašelj, strellec Gregor Božnar in planinec Dane Kokalj, zlati plakete pa sta si zaslužila ustanovitelj Futsal kluba Stripy Franci Ahčin in družba Knauf Insulation za podporo škofjeloškemu športu.

Svečani listini je škofjeloški župan Tine Radinja ob dvajsetletnici podelil Društvu upokojencev Škofja Loka in športnemu plezalcu v skupini paraplegikov Gregorju Selaku, posebni priznanji za jubilej pa še Rokometnemu društvu Urbanscape ob

Najboljši slovenski tekmovalac na konju z ročaji Sašo Bertonec si je z uspehi v minulih letih zaslužil bronasto in zlato plaketo, svečano listino in letos že deseto majoliko. / Foto: Gorazd Kavčič

šestdesetletnici in Strelskemu društvu Škofja Loka ob sedemdesetletnici.

Za kulturni program so poskrbeli učenci Glasbene

šole Škofja Loka, za rekreacijo udeležencev prireditve med programom v Sokolskem domu pa Saška Benedičič Tomat in Neža Erznožnik.

Za konec rekord in stopničke

Na zadnji tekmi se je z rekordom in tretjim mestom med našimi smučarskimi skakalkami najbolj izkazala Nika Križnar.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo nedeljo se je s finalno tekmo svetovnega pokala v ruskem Čajkovskem sezona končala tudi za smučarske skakalke. Na tekmi je nastopilo trideset najboljših v svetovnem pokalu. Med našimi se je odlično odrezala Nika Križnar iz Delnic v Poljanski dolini, saj je skočila do novega osebnega rekorda. Pristala je namreč pri 140,5 metra in osvojila tretje mesto. Tako je drugič v karieri stala na zmagovalnem odru.

»Stopničke sem si to sezono res želela. Moje želje so se uresničile, moj cilj je izpolnjen. Stopila sem še eno

Nika Križnar je uspešno zaključila sezono. / Foto: Gorazd Kavčič

stopničko višje v skupnem seštevku in osvojila peto mesto. Sedaj že komaj čakam naslednjo sezono, čeprav vem, da se je ta šele končala. Prve dni

po sezoni se bom spočila, vem pa, da imamo še veliko sponzorskih obveznosti,« je po tekmi povedala Nika Križnar, ki bo tudi v šoli skušala čim prej

nadoknaditi izpuščeno snov. Z odličnim zadnjim skokom sezone je Križnarjeva postala tudi nova slovenska rekorderka med smučarskimi skakalkami.

»Res lep zaključek sezone. Ta je bila res uspešna, sploh poletna, kjer smo bili kot država trdno na drugem mestu. Dokler je bila prisotna še Ema Klinec, smo tudi v zimski sezoni trdno držali drugo mesto. Prav Emin padec je črna točka letošnje sezone, vendar pa so preostale tekmovalke naredile tiso, kar smo si postavili za cilj,« je po zadnji tekmi povedal glavni trener naših smučarskih skakalk Zoran Zupančič.

Boža Torkar je prvakinja

VILMA STANOVNIK

Bohinjska Bela – Sredi tega meseca je v francoskem Megève potekalo svetovno prvenstvo veteranov v alpskem smučanju. Na njem je sodelovalo več kot petsto tekmovalk in tekmovalcev iz 31 držav. Nastopilo je tudi deset slovenskih predstavnikov, ki so skupaj osvojili štiri medalje. Najuspešnejša med njimi je bila Gorenjka Boža Torkar z Bohinjske Bele, članica SK Bled, ki je ponovila uspeh izpred enajstih let in

Boža Torkar na najvišji stopnički zmagovalnega odra

postala svetovna prvakinja v veleslalomu in podprvakinja v superveleslalomu, v slalomu pa je bila osvojila peto mesto. Med našimi je Samuel Borovnišek iz Idrije v superveleslalomu osvojil tretje mesto, Hedvika Kotar iz Zagorja ob Savi pa je v slalomu osvojila drugo mesto.

Tekmovalci na veteranskem prvenstvu so sicer razdeljeni v kategorije po letih, najstarejša med vsemi pa je bila letos 89-letna japonska tekmovalka.

Smučarji veterani se udeležujejo tudi tekem svetovnega pokala, letošnji finale pa bo v avstrijskem smučarskem centru Hochkar.

Kegljačice Triglava so najboljše v državi

VILMA STANOVNIK

Kranj – Končala so se tekmovanja v vseh slovenskih ligah, naslov prvakinja pa je v ženski konkurenci osvojila Triglav. Kranjčanke so tako prekini- le večletno prevlado Celjank, tretje mesto so osvojile Tržičanke, ženska ekipa kamniškega Calcita pa četrto mesto. Pri moških so prvaki Mariborski Konstruktor, Ljubelj Tržič je osvojil drugo mesto, Calcit Kamnik tretje, Triglav osmo, SIJ Acroni Jesenice pa deseto mesto. Tako so Jeseničani izpadli v 1. B ligo. V njej je od gorenjskih moštev v tej sezoni nastopal moška ekipa Hidro Medvode in osvojila sedmo mesto. V drugi ligi – zahod je nastopalo

pet gorenjskih ekip. Prvak je postala ekipa Pivke, kamniški Calcit 2 je bil četrti, Siliko Kranj peti, Triglav 2 sedmi, Železniki osmi, ekipa KI Škofja Loka pa deveta. V tretji ligi – zahod so nastopile štiri gorenjske ekipe. Najbolje se je uvrstil Adergas, in sicer na drugo mesto. Peto mesto je osvojila ekipa Calcit 3 Kamnik, šesto Železniki 2, sedmo pa Kranjska Gora.

V Gorenjski kegljaški ligi so letos nastopile štiri ekipe. Naslov prvaka je osvojila ekipa Ljubelj 2. S tem so si pridobili pravico nastopa na kvalifikacijah za popolnitev tretje slovenske lige. Ekipa Triglav 3 je bila druga, ekipa KI Škofja Loka 2 tretja, ekipa Železniki 3 pa četrta.

Domžalski nogometaši doma z Olimpijo

Domžale, Kranj – Derbi kroga v prvi nogometni ligi Telekom bo jutri ob 14.45 v Domžalah, kjer gostuje Olimpija, Kranjčani pa odhajajo v nedeljo na gostovanje k zadnjemu v ligi Krškemu. V drugi SNL bo Roltek Dob jutri ob 16. uri gostil AŠK Bravo. Kalcer Radomlje bo v nedeljo ob 16. uri gostil Brda. V tretji SNL – center sta jutri ob 16. uri na sporedu tekmi Bled Hirter – Arne Tabor 69 in Žiri – Ivančna Gorica, v nedeljo pa še Brinje Grosuplje – Sava Kranj, Zagorje – Svoboda Ljubljana in Komenda – Tinex Šenčur. V gorenjski ligi bodo obračuni jutri ob 16. uri, le tekma Zarica Kranj – SIJ Acroni Jesenice se bo začela 11. uri. Preostali sobotni pari so: NK Visoko – NK Bohinj, NK Škofja Loka – NK Polet, NK Niko Železniki – NK Velesovo, NK Preddvor – NK Bitnje dobrozasenči.si in NK Britof – NK Šobec Lesce.

Tek k svetemu Primožu

Stahovica pri Kamniku – Ivan Urh in KGT Papež sta organizatorja prve tekme Tekaškega pokala Občine Kamnik in hkrati prve tekme za Pokal Slovenije v gorskih tekih. Start za kratko progo B bo pri zadnjem ovinku makadamske ceste (Prelesje), za kratko progo C pri kmetiji Žagar, za kratko progo A pa pri Turškem znamenju. Start za starejše kategorije in za dolgo progo D bo pri Domu krajanov na Vegradu ob 10. uri. Več izveste na <http://www.kgtpapez.si>.

Zaključni košarkarski turnir za mladinke

Kranj – Danes in v nedeljo bo v Športni dvorani Planina potekal zaključni turnir za mladinke v košarki. Za nastop v finalu se bodo dekleta ŽKK Triglav danes ob 17. uri pomerila s Konjicami, ob 19.30 pa bo še polfinale med ekipama C. Celje in A. Ilirije. Nedeljska tekma za tretje mesto bo ob 16. uri, finale pa ob 18.15. Vstopne za tekme ni.

Ptička hvaležnosti za Roberta Kranjca

Kranj – Minuli torek sta predsednik države Borut Pahor in podpredsednik vlade in minister za izobraževanje, znanost in šport Jernej Pikalo v predsedniški palači sprejela naše minulo zimo uspešne športnike. Robiju Kranjcu, ki je konec tedna sklenil profesionalno športno pot, pa je predsednik Pahor podaril tako imenovanega ptička hvaležnosti.

Kamniški odbojkarji in odbojkarice v polfinalu

Kamnik – Odbojkarji Calcita Volleyja so v povratni četrtfinalni tekmi končnice prve DOL doma premagali Hišo na kolesih s 3 : 1. V polfinalu se bodo pomerili z Mariborom, prva tekma bo na sporedu v torek. Odbojkarice Calcita Volleyja pa so na povratni četrtfinalni tekmi končnice prve A DOL premagale Luko Koper s 3 : 0 in se uvrstile v polfinale. Kamničanke v sredo v domači dvorani čaka prva polfinalna tekma z ekipo Nova KBM Branik.

Zaključek smučarske sezone na Krvavcu

Kranj – Jutri, v soboto, bo na Krvavcu potekalo državno prvenstvo v smuku, ki se bo začelo ob 9.30. Prav tako bo potekal dvoboj med Filipom Flisarjem in Boštjanom Klinetom ter tudi finale v paralelnem slalomu za mlade. Hkrati pripravljajo kronanje DILA 2019 zmagovalca in državnih prvakov ter testiranja smučarjev in zabavo.

Iz enega društva nastali dve

Članice Društva kmečkih žena Kranj iz cerkljanske in šenčurske občine so izstopile iz društva in v ponedeljek, na materinski dan, že ustanovile svoje društvo.

CVETO ZAPLOTNIK

Naklo, Cerklje – Letošnji občni zbor Društva kmečkih žena Kranj, ki je bil prejšnji teden v Naklem, ni bil le eden od običajnih zborov, na katerem članice obravnavajo poročila o delovanju v minulem letu in sprejemajo program dela za tekoče leto, ampak je bil prelomni, saj je zaznamoval pomembno spremembo. Članice so soglasno izglasovale izstop odbora Cerklje oziroma članic iz cerkljanske in šenčurske občine, ki so v ponedeljek, na materinski dan, že ustanovile svoje društvo. Društvo kmečkih žena Kranj je po novem manjše, združuje le kmetice in ženske s podeželja iz občin Kranj, Naklo, Preddvor in Jezersko, ki bodo delovale v okviru dveh odborov – Sloga in Naklo. Število se je zmanjšalo približno za sto, tako da društvo po novem šteje okrog dvesto članov.

Tokratni občni zbor pa je bil tudi volilni. Dosedanja predsednica Marinka Šifrer, ki je društvo vodila dva mandata, je na čelu društva zamenjala Marija Bergant s hribovske kmetije v Kokri, dolgoletno blagajničarka Darinko Zaplotnik pa Mira Kalan. Nov je tudi upravni odbor, sestavljajo ga Marinka Šifrer, Irena Vrhunc, Martina Šter, Andreja Markič, Olga Tičar, Zdenka Udir, Mili

Rehberger, Marija Kokalj, Anka Zupan, Anči Grašič, Slavka Štular in Štefka Pavlin. Društvo je bilo lani zelo aktivno, tudi letos pa bo dalo poudarek izobraževanju in druženju. V okviru projekta Od pridelka do izdelka – dodana vrednost podeželju, pri katerem društvo sodeluje kot partner, so se članice doslej udeležile že več delavnic, predavanj in ogledov primerov dobre prakse, aprila načrtujejo ekskurzijo na Koroško ...

Prva predsednica novoustanovljenega društva, to je Društva kmečkih in podeželskih žena Cerklje - Šenčur, Gorenjski nagelj, je Andreja Bogataj s Spodnjega Brnika, v upravnem odboru pa so poleg nje še Danica Rozman, Maria Mia Grillc, Marija Dobnikar, Darja Kern, Majda Čebašek, Mari Bohinc, Jana Urh, Vida Dobovšek, Joži Špruk, Mihaela Stare, Minka Čebašek, Cvetka Hudobivnik in Petra Stare. Ustanovnega zbora se je udeležilo približno sto kmečkih in podeželskih žena. Društvo načrtuje letos predavanja o vrtnarstvu, skrbi za zdravje in medčloveških odnosih, delavnici nabiranja zdravilnih zelišč in izdelovanja adventnih venčkov, strokovno ekskurzijo na Koroško, kuharski in računalniški tečaj, družinski piknik ter sodelovanje na prireditvah v cerkljanski in šenčurski občini.

Trije razpisi za čebelarje

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v petek objavilo tri javne razpise, s katerimi namenja čebelarjem do 323.800 evrov nepovratnih sredstev za posodobitev čebelarstva, za nakup vozila za prevoz čebel na pašo ter za povečanje vzreje kakovostnih plemenskih (rodovniških in gospodarskih)

čebeljih matic in za vzdrževanje trotovskih linij na plemenilni postaji. Rok za oddajo vloge za pridobitev nepovratnih sredstev za posodobitev čebelarstva in za nakup vozila je začel teči v sredo in bo trajal do objave obvestila o zaprtju razpisa na spletni strani ministrstva, vloge za ukrep subvencioniranje čebeljih matic pa bo možno oddati do vključno 30. aprila.

Pijmo kavo in čaj z medom

Brdo pri Lukovici – Čebelarska zveza Slovenije predlaga potrošnikom, da odslej kavo in čaj pijejo s slovenskim medom. Predlog je pred nedavnim predstavila na sejmu ApiSlovenija v Celju, kjer sta kot partnerja pri projektu sodelovala tudi Medex in Celjski sejem. Med poleg sladkorjev vsebuje še vrsto drugih snovi, ki jih potrebuje človeško telo. Če ne želimo spremeniti arome kave, potem naj bi ji dodali akacijev ali cvetlični med; v primeru, da želimo bolj svojstveno aromo, pa lahko kavi dodamo kostanjev ali gozdni med.

Mladim je treba zaupati

Izhodišča za Skupno kmetijsko politiko Evropske unije po letu 2020 dajejo velik poudarek mladim. »Mladim je treba zaupati in jim dati priložnost,« so ugotavljali tudi na pogovoru o prihodnosti slovenskega kmetijstva.

CVETO ZAPLOTNIK

Strahinj – V Evropski uniji že potekajo priprave na oblikovanje proračuna za sedemletno obdobje 2021–2027 oziroma za novo finančno perspektivo, katere pomemben del je tudi Skupna kmetijska politika. Osnova za izvedbo ukrepov Skupne kmetijske politike bo strateški načrt, ki ga mora pripraviti vsaka država, članica unije. Slovenija pod okriljem ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že pripravlja takšen načrt, v razpravo o izhodiščih za načrt pa se je vključil tudi evropski poslanec Franc Bogovič, ki bo v Sloveniji v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami pripravil sedem pogovorov o izzivih kmetijstva v Sloveniji oziroma o tem, kakšno naj bo slovensko kmetijstvo leta 2030. Eden od takšnih pogovorov je bil prejšnji petek tudi v Biotehniškem centru Naklo, kjer so predstavili nov koncept skupne evropske kmetijske politike in nekaj primerov okolju prijaznih primerov kmetijske prakse, razpravljali pa so tudi o prilagajanju kmetijstva na podnebne spremembe, o vplivu kmetijstva na okolje in o družbeni sprejemljivosti kmetijstva.

Prihodnost odvisna od vlaganja v mlade

Marijan Pogačnik, direktor Biotehniškega centra Naklo, meni, da je prihodnost slovenskega kmetijstva v veliki meri odvisna od tega, koliko bomo vlagali v mlade, pri tem pa je tudi zelo pomembna vloga izobraževalnih ustanov. Nakelski župan Ivan Meglič ugotavlja, da ima kmetijstvo lahko negativne ali pozitivne vplive na okolje, a želi si predvsem pozitivnih. Posla-

V razpravi je bilo slišati predloge, da bi v prihodnje morali dobivati subvencije le tisti, ki pridelujejo hrano, pozidavo najboljše kmetijske zemlje zaščititi z bolj konkretnimi ukrepi in tako spremeniti sistem javnega naročanja, da bodo zavodi lahko naročili več lokalno pridelane hrane.

nec evropskega parlamenta Franc Bogovič je prepričan, da se bo s skupno kmetijsko politiko ukvarjal še tudi novi parlament, želi pa si, da bi v prihodnje tudi z omejitvijo zgornje meje zneska neposrednih plačil okrepili vlogo družinskih kmetij in da bi glede na visoko povprečno starost kmečkih

Franc Bogovič

gospodarjev v Evropi pospešili prenos kmetij s starejših na mlajše gospodarje. Simona Vrevc, v. d. generalne direktorice direktorata za kmetijstvo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, meni, da je realni začetek izvajanja nove kmetijske politike v letu 2022, ministrstvo pa je prejšnji teden že predstavilo javnosti resolucijo Naša hrana, podeželje in naravni viri po letu 2021, ki bo osnova za pripravljeno strateškega načrta za izvajanje skupne kmetijske politike. Andreja Ahčin, ravnateljica srednje šole Biotehniškega centra Naklo, meni, da je mladim le treba zaupati in bodo že znali najti prave rešitve. »Okolje in narava sta temelj dobremu in zdravemu kmetijstvu,« meni Marija Markeš z direktorata za okolje pri ministrstvu za okolje in prostor, ki si želi, da bi tudi v kmetijski politiki uvedli ravnanja, ki bi omogočila sobivanje.

Priložnost za tiste, ki so s srcem pri stvari

»Če ne bi bilo naše mlekarne, bi se zdaj težko pogovarjali o kmetijstvu in predelavi mleka v Posočju,« pravi Anka Lipušček Miklavič, direktorica Mlekarne Planika Kobarid, in dodaja, da je od njihovega dela odvi-

Marija Markeš

Boštjan Noč

Boštjan Noč, predsednik Čebelarske zveze Slovenije, meni, da prevlada starejših (med kmečkimi gospodarji) ni samo problem kmetijstva, ampak celotne družbe. Povsod, tako med poslanci v parlamentu kot med kandidati za nove evropske poslance in med župani, prevladujejo starejši. Vseskozi govorijo, da je mladim treba dati priložnost, a ko je priložnost za to, se spet postavijo na okope.

solate, je prepričan, da je njihova majhnost (osem hektarjev obdelovalnih površin) tudi njihova prednost. »Ko me kdo vpraša, ali so v kmetijstvu priložnosti, vedno rečem, da so, a le za tiste, ki so s srcem pri stvari,« pravi Rok Roblek z živinorejske kmetije, sicer

v tovrstno kmetovanje vključenih le pet odstotkov kmetij in deset odstotkov obdelovalnih zemljišč. Pri tem za zgled navede sosednjo Avstrijo, kjer ekološko kmetujejo že na četrtini obdelovalnih kmetijskih površin oziroma na vsaki peti kmetiji, in pohvali Biotehniški cen-

Luka Tomasino Rozman

Rok Roblek

župan preddvorske občine, in dodaja, da mora Slovenija zasnovati specifičen, svojim posebnostim prilagojen razvoj kmetijstva. Pogreša izobraževanje mladih za združništvo in si želi, da bi bilo med kmečkimi gospodarji več mladih, starih od trideset do štirideset let, ki so v tistem obdobju pri najboljših močeh in pripravljene tudi več tvegati.

Zamudili priložnost za promocijo domače hrane

Martina Bavec s Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze Maribor ugotavlja, da je Slovenija ena redkih držav v Evropski uniji, ki ni izkoristila splošnega trenda za krepitev ekološkega kmetovanja, saj je doslej

ter Naklo, ki dijake in študente teoretično in praktično poučuje tudi o ekološkem kmetovanju. Boštjan Noč, predsednik Čebelarske zveze Slovenije, je prepričan, da smo v Sloveniji ob nedavni aferi s poljskim mesom zamudili idealno priložnost za promocijo domače, slovenske hrane. Franc Pavlin, svetovalec za živinorejo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je snovalcem kmetijske politike po letu 2020 'položil na srce', naj ne pozabijo na ukrepe za ohranjanje živinoreje na hribovskem območju. Gorenjska je v zadnjih dvajsetih letih ohranila stalež živine, opažajo pa, da se vse bolj seli na nižinsko območje, česar si ne želijo najbolj.

Uspešni zaradi inovacij

V Domelu so ob navzočnosti generalne direktorice Gospodarske zbornice Slovenije Sonje Šmuc nagradili inovativne sodelavce, ki so s predlogi izboljšav podjetju lani prihranili dobrih 748 tisoč evrov. Najvišje priznanje Andražu Štefaniču.

ANA ŠUBIC

Železniki – Prav zaradi inovativnih sodelavcev, njihovih odkritij in izboljšav je Domel lahko uspešen na globalnem trgu, je na nedavni, že petnajsti podelitvi Domelovih nagrad za splošno inovativno dejavnost dejal predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar. »Z ustrezno mero ustvarjalnosti se lahko ponašamo z motorji, vgrajenimi v najprestižnejših blagovnih znamkah – kot so BMW, Mercedes, Stihl, Husqvarna, Kärcher, Nilfisk, Philips, Electrolux in tudi domače Gorenje.«

Tema letošnje podelitve je bila gospodarnost, ena od temeljnih vrednot, ki jim sledijo v železnikarskem podjetju. Gospodarno ravnanje s sredstvi, odlične inovativne rešitve ter zaupanja in spoštovanja vredni odnosi s kupci in dobavitelji so po besedah Čemažarja ključ do njihovega velikega srednjeročnega cilja – dviga dodane vrednosti na 60 tisoč evrov na zaposlenega. Dodal je, da bodo z ustrezno produktno strategijo, dvigom produktivnosti in gospodarnim ravnanjem s sredstvi lahko zasledovali ciljno višanje povprečnih plač na dva tisoč evrov, kot je predlog v socialnem sporazumu Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), oz. skrbeli za kvaliteta delovna mesta.

Omenjeni dvig dodane vrednosti v viziji do leta 2025, ki jo je postavil predsednik GZS Boštjan Gornjup in ji sledijo tudi v Domelu, je sicer ambiciozen in

Predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar, zlati nagrajenec Andraž Štefanič in generalna direktorica GZS Sonja Šmuc / Foto: Gorazd Kavčič

zahteven cilj, je na podelitvi dejala posebna gostja, generalna direktorica GZS Sonja Šmuc, obenem pa dodala, da je bila Avstrija že leta 2000 na tej ravni: »Nimamo druge alternative, kot da si postavljamo visoke in zahtevne cilje in da ob tem študiramo, kako bomo delali bolj pametno.« Poudarila je, da je Domel eno najbolj inovativnih slovenskih podjetij, saj sodi med prvih deset najpogostejših prejemnikov vsakoletnih priznanj GZS za inovacije. »Iščete druge rešitve, poti, ste vztrajni in samozavestni,« je dejala Šmuc, ki sta jo na podelitvi spremljala še direktor njihove zbornice elektronske in elektroindustrije Marjan Rihar in direktorica gorenjske gospodarske zbornice

Jadranka Švarc. V Domelovem sistemu za registracijo predlogov izboljšav je lani sodelovala skoraj četrtina zaposlenih, ki so skupaj podali 745 predlogov. Z lani zaključenimi predlogi je podjetje prihranilo dobrih 748 tisoč evrov, izplačanih nagrad pa je bilo za nekaj manj kot sto tisoč evrov.

Med skoraj tridesetimi podeljenimi priznanji se je najvišjega, zlatega priznanja za dosežke iz splošne inovativne dejavnosti razveselil Andraž Štefanič, 32-letni diplomirani inženir elektrotehnike, ki je v Domelovem razvoju zaposlen dve leti in pol. »Priznanje je dokaz, da moje delo cenijo, obenem pa mi predstavlja dodatno motivacijo,« je dejal zlati nagrajenec. Predlagal

je dve pomembni izboljšavi: zamenjavo materiala za zobnike pri novih motorjih za e-kolo in metodo avtomatskega merjenja centričnosti na novi tehnologiji zalivanja rotorja za kupca Hella. Podelili so še po deset srebrnih in bronastih priznanj. Priznanje za največje število vpisanih predlogov si je prislužila Martina Tompa, priznanji za uresničevanje Domelove vrednote gospodarnost pa Borislav Jensterle in Blaž Potočnik. Nagradili so tudi mentorja inovativnosti Luko Dolenc. Posebno priznanje za uspešno izpeljan razvojni projekt je prejela skupina, ki je razvila nov ECMotor za kupca Husqvarna, priznanje za dosežke pri izvajanju TPM-metode pa statorska skupina S2.

Filipčič novi član uprave Gorenjske banke

Marko Filipčič je bil od 1. marca svetovalec uprave.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Dosedanji svetovalec uprave Gorenjske banke Marko Filipčič je postal član uprave banke. Skrbel bo za področje zakladništva, računovodstva, finančnega kontrolinga, informacijske tehnologije, zalednega poslovanja, nabave in upravljanja nepremičnin, so sporočili iz Gorenjske banke. Med letoma 1998 in 2003 si je 45-letni Filipčič delovne izkušnje pridobival v Banki Koper kot upravljevalec premoženja in borzni posrednik, v obdobju 2004–2008 pa je bil v isti banki vodja Službe vodenja poslov trgovanja. Med leti 2008 in 2017 je opravljal funkcijo direktorja Sektorja zakladništva in ALM v Banki Intesa San Paolo, od oktobra 2017 do februarja 2019 pa je bil v banki Intesa San Paolo Banka Bosna in Hercegovina izvršni direktor za finance in

Marko Filipčič

član uprave. Od 1. marca letos naprej je v Gorenjski banki opravljal funkcijo svetovalca banke. Nadzorni svet Gorenjske banke je Filipčiča imenoval za člana uprave 18. januarja letos, po pridobitvi dovoljenja za opravljanje dejavnosti, ki ga je izdala Banka Slovenije, pa je v ponedeljek tudi uradno zasedel položaj člana uprave.

Prodaja dveh blejskih hotelov zavita v skrivnost

SUZANA P. KOVAČIČ

Bled – Po nedavnem poročanju časnika Finance sta tik pred prodajo po neuradnih informacijah blejska hotela Lovec in Kompas. Hotela ima v lasti Best Western Premier Hotel Slon, ki je tudi lastnik hotela Slon v Ljubljani. Direktor družbe Grega Jamnik je za Finance potrdil, da vodijo postopek prodaje omenjenih hotelov, ni pa potrdil govoric, da se za nakup zanimajo Kitajci, ki so

na Bledu že kupili nekaj nepremičnin. V sredo je za Gorenjski glas Karmen Zakšek, vodja tajništva in kadrov v hotelu Slon, zanikala vse trditve o prodaji blejskih hotelov Kompas in Lovec. Da jim zadeve niso znane in da vse govorice okrog prodaje zanikajo, pa je sporočila Ivica Topolovec, vršilka dolžnosti direktorice hotelov Kompas in Lovec po odhodu Tineta Brodnjaka, ki je z 11. marcem zaključil delovno razmerje v tej družbi.

V družbi Poclain Hydraulics lani rekordna rast

V žirovskem podjetju Poclain Hydraulics se za lani lahko pohvalijo z rekordno rastjo, letos so v napovedih previdnejši in napovedujejo zmerno rast.

MATEJA RANT

Žiri – V Poclain Hydraulics so lani načrtovani celotni prihodek presegle skoraj za petino in s tem presegle vse zastavljene cilje. Ob povečanem povpraševanju po njihovih proizvodih so tako ustvarili za skoraj 42 milijonov evrov prometa, dobrih rezultatov pa se glede na dosedanje trende lahko nadejajo tudi letos. »Z vso previdnostjo načrtujemo zmerno rast, nameravamo pa izkoristiti vse priložnosti, ki se nam bodo odpirale na svetovnem

trgu,« je poudaril direktor Aleš Bizjak. Letos se osredotočajo predvsem na dvig produktivnosti v proizvodnji, saj želijo z obstoječo delovno silo dosežati višjo dodano vrednost. Nadaljevali pa bodo tudi z intenzivnim vlaganjem v nove proizvode.

Uspešno lansko poslovanje pripisujejo predvsem ugodnim razmeram na tržišču ob splošni gospodarski rasti, realizaciji nekaterih razvojnih projektov in širitvi sodelovanja z glavnimi kupci. Hitra odzivnost in prilagajanje potrebam trga

sta vplivali tudi na rast števila zaposlenih, odprta delovna mesta pa so zaradi pomanjkanja domače delovne sile zapolnili tudi strokovnjaki in kvalificirani delavci iz tujine. »Z rezultati smo zelo zadovoljni, saj smo rast beležili na vseh prodajnih programih,« je razložil Bizjak in dodal, da so za skoraj 26 odstotkov zrasli pri programu ventilov, kar je zanje izjemnega pomena. »Na področju zavornih ventilov se je občutno povečalo povpraševanje v segmentu kmetijstva, nove kupce pa smo

pridobili tudi na področju tovornih vozil in prikolic, kjer pokrivamo vse glavne evropske kupce, kot so Daimler, Iveco, Renault Trucks in drugi.«

V žirovskem obratu naj bi po načrtih za naložbene aktivnosti letos namenili tri milijone evrov, pri čemer se nameravajo v prvi vrsti usmeriti v avtomatizacijo in vitko proizvodnjo. »Ob zelo precizni obdelavi sestavnih delov postaja vedno pomembnejše tudi zagotavljanje čistoče proizvodov, saj razni neželeni delci

v hidravliki lahko povzročijo kritične okvare,« so razložili v podjetju in dodali, da bodo v proizvodne procese uvajali novo strojno opremo, ki bo zagotavljala kakovostno proizvodnjo novih proizvodov za najzahtevnejše kupce, vzporedno pa še izboljševali pogoje dela za zaposlene.

Ta čas po Bizjakovih besedah še vedno iščejo kvalificirano delovno silo in strokovnjake na področjih kakovosti, logistike ter proizvodnega in razvojnega inženiringa. V podjetju s 330 zaposlenimi so lani v proizvodnji

odprli trideset novih delovnih mest. »Kadre smo najprej iskali doma, a nismo bili povsem uspešni, zato smo jih morali poiskati v tujini, pri čemer smo imeli kar nekaj težav pri pridobivanju delovnih dovoljenj. To je bil za nas kar velik omejitveni dejavnik, zlasti ker smo se trudili pravočasno uresničiti povečana naročila,« je pojasnil Bizjak. Ta čas zaposlujejo okrog šest odstotkov tujcev. »Z njimi smo zelo zadovoljni, saj s svojim znanjem in angažiranostjo uresničujemo naša pričakovanja.«

Za volanom skoraj spal

SIMON ŠUBIC

Tržič – Policisti so v sredo zvečer na območju Tržiča iz prometa izločili voznika, ki mu je preizkus alkoholiziranosti pokazal skoraj tri promile alkohola (1,37 mg/l). Voznik je ne samo vozil nezanesljivo, med opravljanjem postopka sploh ni mogel stopiti iz avta in je za volanom zaradi precejšnje pijanosti bolj kot ne spal, so razložili na Policijski upravi Kranj. Pijanega voznika so morali nazadnje

iz vozila spraviti kar policisti, ki so mu seveda odredili pridržanje do streznitve. Zaradi hujšega prekrška se bo moral kmalu zagovarjati pred pristojnim sodiščem.

Po podatkih policije je imelo letos več kot šestdeset odstotkov vinjenih povzročiteljev prometnih nesreč na Gorenjskem v krvi več kot 1,11 promila alkohola (13 od 22). Povprečna stopnja alkohola pri povzročiteljih v letošnjem letu znaša 1,20 promila alkohola.

Pogrešate orodje?

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so prejšnji petek ponoči zaradi kršitve hišnega pripora obravnavali Škofjeločana, ki je imel pri sebi predmete, za katere domnevajo, da izvirajo iz kaznivih dejanj. Istega moškega so prejšnji teden že obravnavali zaradi vloma v gradbena zabojnika na območju Škofje Loke in tatvine orodja in naprav. Preiskovalni sodnik je osumljencu po dejanju odredil pripor.

Policija poziva občane, naj v kletih, garažah in drugih pomožnih prostorih

Ena od zaseženih naprav

preverijo, ali jim je izginil kakšen predmet oziroma naprava. Fotografije zaseženih predmetov so objavljene tudi na Facebook strani Policijske uprave Kranj. Če menite, da gre za vaše predmete, se z dokazili oglasite na Policijski postaji Škofja Loka.

Vpitje prodajalke ju je preplašilo

Kranj – Kranjski kriminalisti so v torek zvečer na Poštni ulici v Kranju obravnavali prijavo poskusa rop, ki ga sicer policija obravnava kot drzno vedenje dveh neznanih moških, ki sta zamaskirana vstopila v pekarno. Eden je prodajalki z roko prekril usta, a je prodajalka vseeno z vpitjem začela opozarjati nase, zato sta storilca kraj hitro zapustila. Poškodovan ni bil nihče. Po opisu prodajalke je bil eden od storilcev visok okoli 180 centimetrov, oblečen je bil v sivo trenirko in temno bundo. Na glavi je imel črno kapo, preko ust pa rdeč šal. Nevarnih predmetov pri storilcih ni opazila.

Ugotovili, da je ukradel gorivo

Kranj – Gorenjski prometni policisti so ta teden obravnavali voznika, ker na avtomobilu ni imel nameščenih registrskih oznak. V dodatnem preverjanju so pridobili informacijo, da je moški nekaj minut prej na bencinskem servisu izvršil tatvino goriva. Zaradi prometnega prekrška zdaj proti njemu vodijo prekrškovni postopek, za tatvino goriva pa ga bodo kazensko ovadili.

Zagorelo v dimniku

Kranj – V torek zvečer so na Tominčevi cesti v Kranju zaradi dimniškega požara v stanovanjskem objektu posredovali kranjski poklicni gasilci. Ti so s kurišča odstranili goreča drva in očistili dimnik. Opravili so pregled s termovizijsko kamero in preverili prisotnost nevarnih plinov. Objekt so tudi prezračili, stanovalcem pa prepovedali kurjenje do prihoda dimnikarja.

Akcija v križiščih

Kranj – Danes med jutranjo in popoldansko konico bo Javna agencija RS za varnost prometa na šestih križiščih v Kranju izvajala posebno akcijo, s katero želi povečati stopnjo pripetosti z varnostnim pasom in zmanjšati uporabo mobilnih telefonov med vožnjo.

Kriminalisti čakajo na rezultate obdukcije

◀ 1. stran

Ogleda sta se udeležila tudi preiskovalni sodnik in državna tožilka, ki sta odredila sodno obdukcijo trupel. Kriminalisti so na kraju za potrebe nadaljnje preiskave tudi zavarovali sledi in predmete.

Stanovalci Vurnikovega trga v torek dopoldne o nočnem odkritju trupel niso vedeli povedati skorajda ničesar, kar kaže, da so policisti postopek izpeljali zelo diskretno. Tudi sicer so o svoji pokojni sosedki povedali bolj malo. Da je bila Osterčeva občinska svetnica in da jo je pokojni Blagojevič pogosto

obiskoval. Nekajkrat ji je kupil tudi rože v bližnji cvetličarni.

Oseminpetdesetletna Nevenka Osterc je bila podjelnica, jeseni pa je bila na listi SDS drugič izvoljena v radovljiški občinski svet. Do dela občinskih oblasti je bila pogosto kritična. »Poraba davkoplačevalskega denarja naj bo racionalna, predvsem pa transparentna, kar ni bila vedno odlika prejšnjega mandata,« je tako povedala v svoji nedavni predstavitvi v Deželni novicah. Na sejah občinskega sveta je redno sodelovala, morebitno odsotnost pa je vedno vnaprej opravičila, zato

Nevenka Osterc je jeseni začela svoj drugi mandat v radovljiškem občinskem svetu. / Foto: Gorazd Kavčič

je bila njena nenapovedana večje presenečenje. Odsotnost na ponedeljkovi seji občinskega sveta toliko vor so vsi dobili že naslednje jutro ...

Zaslišati morajo še (že) obsojenega

Dokazni postopek na sojenju zakoncema Francu in Glorii Kleindienst zaradi nasilne smrti brezdomca Matevža Potočnika Muzge lani na Jesenicah je pri koncu; sodišče mora zaslišati le še soobtoženca, zdaj že pravnomočno obsojenega Alena Loviča.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na sojenju zakoncema Francu in Glorii Kleindienst, ki na kranjskem okrožnem sodišču poteka zaradi njune domnevne vpletenosti v nasilno smrt 36-letnega jeseniškega brezdomca Matevža Potočnika Muzge, čakajo le še na zaslišanje soobtoženega Alena Loviča. Lovič bi moral pričati že na sredinem nadaljevanju glavne obravnave, a ga zaradi pomanjkanja pravosodnih policistov niso pripeljali iz zapore na Dobu, zato je bila sodnica Andrijana Ahačič primorana razpisati nov narok, ki bo v sredini aprila.

Alen Lovič je krivdo za očitano kaznivo dejanje povzročil posebnih hudih telesnih poškodb, ki so lani jeseni povzročile smrt Matevža Potočnika Muzge v bivalniku za brezdomce na Jesenicah, priznal že na januarskem predobravnavnem naroku, ko so ga obsodili na sedem let zapore. Kasneje se je na višino kazni pritožil, višje sodišče pa je pred kratkim sodbo prvostopenjskega

Forenziki so kri pokojnega Matevža Potočnika Muzge našli na oblačilih in obutvi vseh treh obdolženih Alena Loviča ter Franca in Glorie Kleindienst (na sliki). / Foto: Gorazd Kavčič

sodišča potrdilo, kar je odprlo pot do pričanja Loviča na procesu zoper soobtožena zakonca Kleindienst.

Kranjsko tožilstvo v obtožnici navaja, da so se Lovič in Kleindienstova 8. septembra lani v bivalniku za brezdomce na Jesenicah sprli z njihovim dobrim znancem Matevžem Potočnikom Muzgo, nato je med njimi prišlo do pretepa, v katerem je pokojni prejel vsaj 65 brc in

udarcev. Hudo ranjenega je trojica pustila v bivalniku, kjer so ga mrtvega našli šele naslednji dan. Medtem ko Kleindienstova trdita, da Potočnika nista pretepala in da sta nameravala poklicati pomoč, pa je Lovič priznal, da je pokojnika tepel, kar pa da je storil pod vplivom alkohola in zakoncev Kleindienst.

Na zadnji obravnavi se je sicer sodišče seznanilo z rezultati

kriminalistično-tehnične preiskave. Policija je namreč naredila analizo zavarovanih bioloških sledi. Ta je pokazala sledove krvi pokojnika na oblačilih in obutvi vseh treh obtoženih, prav tako pa najdene biološke sledi v bivalniku potrjujejo, da so bili vsi trije prisotni na kraju dejanja. Izvedeli smo tudi, da pokojnikova družina zahteva 111.600 evrov odškodnine.

Poškodoval zapornico na železniškem prehodu

Škofja Loka – Neznani voznik je v sredo opoldan na Trati poškodoval zapornico na zavarovanem prehodu ceste čez železniško progo. Policisti ob tem opozarjajo, da ima na takih prehodih vlak prednost pred vsemi udeleženci cestnega prometa, kar naj udeleženci upoštevajo in se ravnajo po prometni signalizaciji. Trčenje vlaka v vozilo ali pešca se običajno konča tragično, zato ne silite v nevarnost, še poudarjajo.

Prodajalcem izmaknil denarnici

Radovljica – Neznani storilec je pred dnevi v prodajalni v Radovljici izkoristil nepazljivost zaposlenih in z delovnega pulta odtujil denarnico. Policisti opozarjajo, da so v prodajalnah zaposlenim največkrat odtujene prav denarice, zato naj jih (kakor tudi ne drugih vrednih predmetov) ne puščajo na mestih, kjer so dosegljive drugim ljudem oziroma do kamor ti lahko neovirano dostopajo, ko se sami ukvarjajo s strankami.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Občutja vdihnila v Rojstvo metulja

Fanika Križaj je pevka, motivacijska govornica in besedna ustvarjalka, ki ljubi življenje in z vso strastjo sledi svoji viziji. Ravno je izšla njena druga knjiga Rojstvo metulja, v kateri bralcu prek navdihujočih zapisov daje poseben vpogled v izkušnjo svoje osebnostne in duhovne transformacije. »V iskrenih izpovedih bralcu pripovedujem navdihnene zgodbe, ga tolažim in mu svetujem. Postavljam si globoka vprašanja, na nekatera tudi odgovarjam. Knjiga je lahko zgolj prijetno branje ali pa vir modrih nasvetov, ko jih potrebujete,« avtorica povabi k branju. In razmisleku ...

SUZANA P. KOVAČIČ

»Kot majhna deklica sem sanjala o tem, da bom nekoč pela in navduševala ljudi. Danes počnem prav to – pojem ter pišem avtorske skladbe in knjige. S svojo zgodbo premikam meje mogočega in navdihujem vse tiste, ki so že pripravljene zapustiti cono udobja

in zaplesati ples radosti.« Kdor (s)pozna Faniko Križaj, njen dom je v Strahinju, potem ve, da iskreno misli in živi te svoje besede – in sanje, ki jih je doslej zbrala tudi v dveh knjigah. Lani je izšel njen knjižni prvenec Izpovedi srca, pred kratkim še Rojstvo metulja. Lahko bi rekli, da v obeh spoznamo Faniko Križaj v

tisočerih odtenkih, vendar pa je njena druga knjiga predvsem ogledalo njene zrelosti, o čemer je prepričana tudi avtorica sama.

Bralca v Rojstvu metulja lepo povabi, naj tudi skozi svoja vrata spusti tok misli, da v življenju vse zmore, če le vztraja na svoji poti in zaupa vase. »Na svet si prišel z vso potrebno opremo in samo ti si tisti, ki lahko postavi trdne temelje, na katerih potem gradiš in boš gradil zeleno.« S to modrostjo sklene zapis pod naslovom V tebi je moč. In koga vse nagovori še pod drugimi naslovi v tej najnovejši knjigi, kot so Preobrazba ljubezni, Jaz sem, Plesalka, Ko verjamem, Razlike nas bogatijo, Izbiraj prijetne misli – kreiraj zlato, Zmorem, Božji načrt, Rast duše? »Knjiga je namenjena vsem, ki so pripravljene pogledati vase, ki želijo spremeniti sebe oz. okolščine, v katerih živijo, in potrebujejo spodbudo. Namenjena je vsem, ki ljubijo

življenje in želijo živeti strastno. Skratka vsem tistim, ki iščejo odgovore na življenjska vprašanja in ki jih moja knjiga enostavno pokliče.«

To je naša Fanika

Zadnji zapis v knjigi je obenem naslov knjige – Rojstvo metulja. Ganljiv predgovor je napisal Simon Hamulič, Fanikin prijatelj. »To je naša Fanika. Prepotovala je svoje plezanje po veji. Vse nas je že kot gosneca razveseljevala in nam delila prelepo petje – še lepše – vsi jo poznamo kot tisto Srčno zavetje. Njen glas odmeva in zveni, prav prijetno pomiri. Ves čas je vedela in čutila, da tam ... na vrhu te veje skozi vse zelenje ... obstaja neko drugo življenje. Zdaj, ko je že z drugo zbirko svojih navdihujočih zapisov in pesnitev – dobila še drugo krilo, pa naši Faniki želimo, da jo krila ponesejo med vse nas ...«

Ilustraciji na ovitku sta avtorsko delo Dreje Novak. Knjiga Rojstvo metulja je

»Življenje je vedno takšno, kot ga vidimo. Za nekoga, ki zna opazovati in videti lepo, je življenje vsak delček sekunde čarobno in prav nič manj kot to.« (iz knjige Rojstvo metulja)

Fanika Križaj / Foto: osebni arhiv

izšla v samozaložbi, Fanika ima tudi svojo spletno stran www.fanika.si.

Med poslušalce ponesla čustveno balado

Fanika Križaj je širše občinstvo spoznala leta 2010 v oddaji Slovenija ima talent. Predstavila se je kot pevka in pobožala gledalce s svojim prečudovitim glasom. Prvič je pogumno stopila na veliki oder in ga osvojila. Ker je že tedaj verjela vase.

Leta 2016 je posnela prvo avtorsko skladbo S tabo letim v sodelovanju s Simonom Jovanovičem. Januarja letos je med poslušalce ponesla čustveno balado Topiš me, za katero je prispevala tako glasbo kot besedilo. Tudi pesmi iz knjige Izpovedi srca so uglasbene.

Fanika Križaj je diplomantka Fakultete za organizacijske vede, vendar jo je srce kmalu po zaključku študija poneslo v petje, obiskovala je pevske delavnice in ure solo petja. Njena vzporedna pot je bilo pisanje, kar »padla« je obenem tudi v svet branja – predvsem

knjig s področja osebnostne rasti in duhovne preobrazbe. Strast do ustvarjanja je prav v vseh ozirih zamenjala za cono udobja. »Naj se plamen v tvojem srcu razplamti do te mere, da ga začutiš v duši, v telesu, v svojem glasu, ko poješ in govoriš. Naj bo strast prisotna v vsem, kar počneš. Samo tako se lahko globoko dotakneš mnogih, samo tako se vse, kar delaš, pozlati,« takole razmišlja v zapisu Ogenj svete kreacije v knjigi Rojstvo metulja.

Lepše je, če skozi preizkušnje zaplešemo

Trenutno išče zelo pogumnega pianista, ker ima v načrtu prav poseben projekt. »Ljudem bi rada povedala svojo zgodbo na zelo poseben način, v katerem bi združila motivacijo, petje in dodala kanček humorja, ker vseh življenjskih preizkušenj tudi ne smemo jemati tako zelo resno. Je lepše, če zaplešemo skozi petje,« sklene Fanika Križaj, ki je na svoji poti večkrat padla, vendar se tudi pobrala. »Uspelo mi je.«

Fanika Križaj
ROJSTVO METULJA

Zanimivosti

Monografija o Svetem Primožu nad Kamnikom, spomeniku naše gotike ... **Stran 18**

Pogovor

Simon Golobič, lastnik najštevilnejše zbirke narodnozabavne glasbe ... **Stran 19**

Obletnice

Letos mineva 135 let, odkar je Jakob Sket zapisal ljudsko pripoved o Miklovi Zali. **Stran 20**

Od petka do petka

Novi minister za zdravje Aleš Šabeder se bo že danes sestal z zdravniki primarnega zdravstva. Tem za pogovor zagotovo ne bo manjkalo. / Foto: arhiv GG

Kriminalisti so nekdanjega guvernerja Banke Slovenije Boštjana Jazbeca skupaj s štirimi viceguvernerji kazensko ovadili zaradi zlorabe položaja. / Foto: arhiv GG

Andrej Šiško, ustanovitelj Štajerske varde, bo danes izvedel, ali ga je sodišče spoznalo za krivega škovanja k nasilni spremembi ustavne ureditve. / Foto: Gorazd Kavčič

Nova ministra v vladi

Nova ministra Aleš Šabeder in Simon Zajc sta se včeraj že udeležila seje vlade. Hrvaški policisti so spet vpluli v slovensko morje, kar je zunanji minister Miro Cerar ocenil kot posebno intenzivno provokacijo.

SIMON ŠUBIC

Nova ministra že prevzela posle

Državnizbor je sredo z 49 glasovi za in dvajsetimi proti imenoval Aleša Šabedra za ministra za zdravje ter Simona Zajca za ministra za okolje in prostor. Dosedanja generalni direktor ljubljanskega kliničnega centra in državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor sta kot nova člana vlade takoj prisegla pred državnim zborom, včeraj pa tudi prevzela vodenje resorjev. Šabeder je po imenovanju dejal, da se zaveda velike odgovornosti, ki jo sprejema, in pozval vse deležnike v zdravstvu k dobremu sodelovanju. Če ne bo sodelovanja, to ne bo poraz le za ministra in vlado, ampak za vse, je poudaril novi minister, ki se zavzema, da skrb za zdravje postane ključna družbena prioriteta. Dobrega sodelovanja z vsemi si želi tudi novi okoljski minister.

Ovadbje v zvezi s sanacijo bank

Nacionalni preiskovalni urad je konec lanskega leta zoper nekdanjega guvernerja Boštjana Jazbeca in viceguvernerje Banke Slovenije Mejro Festič, Darka Bohneca, Janeza Fabijana in

Stanislavo Zadavec Capriolo podal kazensko ovadbo zaradi domnevne zlorabe položaja pri milijardni sanaciji bank, je ta teden poročalo več medijev. Pri sanaciji NLB naj bi namreč vedeli, da dejansko stanje v banki sploh ni bilo ugotovljeno, zato ni bilo zakonske podlage za izrek izrednega ukrepa prenehanja kvalificiranih obveznosti tretjega reda banke NLB v skupnem znesku 257 milijonov evrov. Izračun domnevno negativnega kapitala NLB na dan 30. septembra 2013, ki ga je v poročilu o hipotetični likvidacijski vrednosti NLB izračunala Deloitte Svetovanje, naj bi bil namreč zgolj posledica simulacije spremembe metodologije vrednotenja zavarovanj, in ne rezultat prave poštene finančne in računovodske slike premoženja in kapitala NLB. Država je v okviru sanacije bank konec leta 2013 v kapital treh državnih bank (NLB, Nove KBM in Abanke) vplačala za 2,8 milijarde evrov denarja.

Hrvaški policisti vpluli v slovensko morje

V nedeljo je hrvaški policijski čoln vplul 2,5 kilometra globoko v slovensko morje in celo 1,3 kilometra čez sredinsko črto v Piranskem zalivu. Zunanji minister Miro Cerar je incident

ocenil kot posebno intenzivno provokacijo, na katero bo Slovenija odgovorila z diplomatsko noto. Gre za nepotrebno zaostrovanje in kršitev dobrososedskih odnosov med državama, nespoštovanje mednarodnega prava in prava EU, za kršitev šengenske meje, in to s strani države, ki bi rada postala članica šengenskega območja, je dejal Cerar. »Takšno ravnanje je neevropsko in je slab zgled tudi za sosednjo regijo Zahodnega Balkana,« je še dodal. Hrvaški policisti so se izgovorili, da se jim je pokvarila navigacijska, kar pa je za Cerarja le prozoren in nesprejemljiv izgovor. Minister meni, da zadnji incident dokazuje, da je implementacija arbitražne odločbe nujna ne le s pravnega in političnega vidika zaradi ureditve odnosov, temveč tudi zaradi »celotne evropske zgodbe«.

Krvni doping tudi v Sloveniji?

Potem ko je nemški državni tožilec v zvezi s preiskavo afere s krvnim dopingom, odkritim na nordijskem svetovnem prvenstvu februarja v Seefeldu, dejal, da naj bi bili v krvni doping vpleteno 21 tekmovalcev iz osmih držav, tudi Slovenije, so v slovenski policiji pojasnili, da do zdaj od tujih varnostnih

organov niso prejeli uradnega zaprosila za sodelovanje v tej preiskavi. Policija je sicer vzpostavila stik z Euro-polom v tej zadevi, so povedali. Tudi na slovenski nacionalni antidopinški agenciji Sloado so pojasnili, da uradno o povezavah med Slovenijo in dopingom v Seefeldu doslej še niso bili obveščeni.

Danes znana sodba Šišku

Danes bodo na mariborskem okrožnem sodišču razglasili sodbo predsedniku Gibanja Zedinjena Slovenija Andreju Šišku in Mateju Lesjaku, ki ju tožilstvo obtožuje škovanja k nasilni spremembi ustavne ureditve oziroma pomoči pri kaznivem dejanju. Kaznivi dejanji naj bi po navedbah tožilstva storila z različnimi ravnanji, od grožnje takratnemu predsedniku vlade Miru Cerarju januarja 2017 do ustanovitve dežele Štajerske in nato še obrambne skupine te dežele – Štajerske varde septembra lani. Oba obdolžena očitke tožilstva odločno zavračata. Šiško je tako zatrdil, da nikoli ni pozival k nasilju ali k spremembi ustavne ureditve, ampak da si je vedno prizadeval za spoštovanje ustave, Štajersko vardo pa da so ustanovili kot podporo obstoječim obrambnim silam v državi, »če bo to potrebno«.

Slovinci v zamejstvu (657)

Koroška kultura v Ljubljani

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovenska kulturna ustvarjalnost iz Koroške se bo ta in prihodnji teden znova predstavila v Ljubljani. Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva bo skupaj s Klubom koroških Slovencev v Ljubljani in podporniki organiziralo že 17. Koroške kulturne dneve v Ljubljani. Začeli so se že včeraj zvečer v Galeriji Družina v Ljubljani z odprtjem razstave slikarja Izidorja Sterna iz Neulegenbacha v Nižji Avstriji in akademskega slikarja ter karikaturlista Mirka Malleja iz Celovca, ki ustvarja tudi v Ljubljani. Razstavo, ki bo odprta do 11. aprila, bosta odprla avstrijska veleposlanica v Ljubljani mag. Sigrid Berka in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter Jožef Česnik.

Že jutri, v soboto, 30. marca, bo druga prireditev v

okviru letošnjih koroških kulturnih dni v Ljubljani. Ob pol enajstih bi v Mini teatru na Križevniški lutkovna predstava Alica v čudežni deželi. Igrali bodo člani lutkovne skupine Slovenskega prosvetnega društva Srce iz Dobrole vasi. Petnajst mladih lutkarjev igra pod vodstvom Matevža Gregoriča, Gitti

Neuwersch – Pasterk, Ines Lesjak in Michaele Lesjak – Zdovc, lutke pa je oblikovala Mateja Šušteršič. V sredo, 3. aprila, ob 11. uri bo v dvorani Slovenske matice predstavitev novih koroških knjižnih publikacij. Predstavili bodo knjigo otroških pesmi Lenčke Kupper, ki je praznovala 80-letnico življenja, zbornik

Na Brdu se bo danes dopoldne začelo 5. zasedanje skupnega odbora Slovenija - Koroška, ki ga bosta vodila koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser in slovenski minister za zunanje zadeve dr. Miro Cerar. Ob srečanju obeh voditeljev bodo potekala omizja, na katerih bo govora o prostorskem planiranju, prometu, energiji, okolju, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, izobraževanju, športu, javni upravi in drugih področjih. Pred današnjim zasedanjem odbora je v ponedeljek zastopnike Slovencev na Koroškem sprejel slovenski zunanji minister dr. Miro Cerar.

Na sklepni prireditvi 5. aprila v Cankarjevem domu v Ljubljani bo nastopila tudi Tamburaška skupina iz Loče.

Slovenščina v družini, ki obravnava celotno slovensko zamejstvo in ga je uredil Martin Kuchling. V okviru te iniciative je izšla peta zgoščenka narečnih pripovedk, basni in pesmi. Vsestranska kulturna ustvarjalka Alenka Hain bo brala odlomke iz svoje monodrame Njegov pogled.

Sklepna prireditev predstavitev kulturne ustvarjalnosti Slovencev na Koroškem bo v petek, 5. aprila,

ob 19. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma, ko bosta na koncertu Koroška pesem prek meja nastopila Tamburaška skupina Loče pod vodstvom Erike Wrolich in mešani pevski zbor Sele, ki ga vodi Roman Verdel.

Vstop na vse omenjene prireditve, razen na koncert, je prost. Vstopnina za koncert je pet evrov, vstopnice pa so naprodaj na blagajni Cankarjevega doma.

Po svetu

Patriarhat kot religija

V zahodnih družbah se nam zdi, da je patriarhat preteklost, nekateri pa že zaznavajo ponovno vzpostavljanje matriarhata. A to je le privid. V večini svetovnih družb patriarhat vztraja, oprt predvsem na religijo ...

MIHA NAGLIČ

Ženski užitki

Poglejmo, kako se je z vladavino patriarhata soočila švicarska režiserka Barbara Miller v svojem dokumentarnem filmu *Ženski užitki* (*Female Pleasure*, 2018). V njem na avtorski način povzame zgodbe petih žensk v patriarhalnem svetu. Prva je newyorška Judinja. »Deborah Feldman je odraščala v zaprti skupnosti ortodoksnih hasidskih Judov v Brooklynu. Pri sedemnajstih letih se je morala poročiti z moškim, ki ga je videla prvič v življenju. O svojih 'zakonskih dolžnostih' in ženskem telesu je bila poučena skopo in tik pred svojo poročno nočjo. Po več letih življenja v skupnosti, ki je sistematično zatirala njeno avtonomijo, je s svojim mladoletnim sinom zapustila edini svet, ki ga je kdaj poznala.« Druga je somalijska muslimanka. »Leyla Hussein se je rodila v globoko verni muslimanski družini, ki je sedemletno deklico podvrgla obrezovanju genitalij; danes se bojuje za pravico o samoodločanju žensk o lastnem telesu v fundamentalnih muslimanskih državah, pa tudi v Evropi.« Tretja je Japonka. »Rokudenašiko je umetnica mange in performansa, ki se s svojimi

umetninami na temo vagine bojuje proti demonizaciji ženske sle in seksualnosti na Japonskem. Zaradi domnevne 'obscenosti' svojega dela se je morala zagovarjati tudi pred sodiščem.« Četrta je nemška katoličanka. »Bavarka Doris Wagner je v katoliški samostan vstopila z rosnimi 19 leti. Ko je pozneje pod okriljem RKC-ja postala žrtev spolne zlorabe, ji organizacija ni ponudila opore in zaščite, ki jo je potrebovala; danes se kot civilistka bojuje za ozaveščanje javnosti o spolnih zlorabah v Katoliški cerkvi.« Peta je Hindujka. »In ne nazadnje je tu še Vithika Yadav, potomka tradicionalne hindujske družine iz Radžastana na severu Indije. Od rosnih let naprej so jo učili, da se moških ne gleda naravnost v oči in da dekleta po ulici ne smejo hoditi sama; vse to je ni obvarovalo pred vseprijetnim spolnim nadlegovanjem. Danes je nagrajena ustanoviteljica spletne platforme Love Matters, ki indijske uporabnike uči o spolni avtonomiji, privolitvi in seveda ženski seksualnosti.« Režiserka poudarja, da je namenoma izbrala zgodbe iz velikih svetovnih metropol, in ne iz kakih vaških zakotij. »Zame je poanta v tem, kar reče ena izmed protagonistk v filmu: Patriarhat je svetovna religija, ki jo prakticirajo

po vsod. Seveda je treba ločevati religijo od verovanja, ki je stvar posameznika. Religija pa je bila skozi zgodovino – in je še danes – ogromnokrat izkoriščana za zlorabo in zatiranje žensk. Osupnilo me je, da v svetih knjigah vseh petih največjih svetovnih religij najdemo idejo, da je žensko telo grešno, da v svet vnaša vse, kar je negativnega.« Režiserko sta posebej ganili zgodbi Doris in Leyle. »Doris mi je povedala, kako so jo okrivili za lastno posilstvo. V tem incidentu je izgubila vse, v kar je verjela – devišstvo, predanost Bogu, vse. Njen red je v Rimu zelo tesno sodeloval s papežem in v filmu sama pove, da jo je prešinila misel, da bi se vrgla s slavnega balkona Petrove bazilike, ko so tam čakale, da bodo lahko pele svetemu očetu. Lahko sem začutila njen takratni obup, nemoč, žalost – izgubila je celo svoje življenje in nihče ji ni bil v oporo. Nihče v celi organizaciji, ki jo je Doris zastopala in v katero je verjela. Druga taka zgodba je Leylina izkušnja. Pomagala mi je razumeti, kaj zares pomeni, da je v imenu religije letno iznakaženih 200 milijonov deklet. Po njenih podatkih je vsakih 11 sekund ena deklica iznakažena z obrezovanjem genitalij. Odvzamejo jim sposobnost, da bi kadar koli doživele orgazem, da bi

kdaj uživale v spolnosti. In to se še vedno dogaja. Ta dekleta imajo težave z menstruacijo. Na poročno noč mora ženin včasih z rezilom ponovno narediti odprtino, da omogoči spolni odnos. Predstavlja te si! To je mučenje ljudi, drugega izraza ni ...« (Vir: Ana Jurc, MMC RTV SLO)

Trump ni več osumljen

Posebni preiskovalec Robert Mueller je v dolgo pričakanem poročilu ugotovil, da ni dovolj dokazov, da je predvolilna kampanja Donalda Trumpa zavestno kovala zaroto z Rusi. Predsedniku je odleglo, nevarnosti za uvedbo postopka odpoklica (»impeachment«) ni več. O njegovi usodi bo tako odločalo ameriško ljudstvo na predsedniških volitvah novembra 2020.

Dosledni Novozelanci

Največja novozelandska skupina knjigarn Whitcoulls je s svojih polic umaknila slovito uspešnico 12 pravil za življenje Jordana Petersona. Razloga uradno niso navedli, baje pa je »kriva« fotografija, na kateri avtor med svojo novozelandsko turnejo objema neznanca, oblečenega v majico z napisom Sem ponosen islamofob (I'm a Proud Islamophobe) ...

Režiserka Barbara Miller (levo) in štiri od petih junakinj filma *Ženski užitki* v napovedniku filma: *Rokudenašiko*, Leyla, Vithika, Doris. / Foto: Promocijsko gradivo

Brazilska predsednica Dilma Rousseff in južnokorejska predsednica Park Geun-hye ob obisku slednje v Riu, 24. 4. 2015. Obe sta bili zaradi svojih napak odpoklicani. Njun kolega Trump ne bo. / Foto: Wikipedia

Kanadski klinični psiholog Jordan Peterson je eden najbolj kontroverznih avtorjev teh let, njegova knjiga *12 pravil za življenje* je globalna uspešnica. / Foto: Wikipedia

Za boljšo šolo (13)

Kaj vpliva na učne dosežke učencev

IVKA SODNIK

Starši in učitelji si želimo uspešne učence, ki dosegajo visoke učne rezultate in so hkrati motivirani za učenje. Vsi šolski sistemi iščejo čarobno formulo, kako to doseči. Avstralski znanstvenik in raziskovalec dr. John Hattie je v knjigi *Vidno učenje za učitelje* (2012, prevod 2018) zbral rezultate številnih raziskav po svetu, v katerih je sodelovalo 750 tisoč učencev, da bi ugotovili, kaj pravzaprav najbolj vpliva na učno uspešnost učencev. Raziskave kažejo, da imajo največji vpliv na dosežke učencev učenceva realna pričakovanja do sebe. Realno podoba o sebi in svojih sposobnostih imajo predvsem tisti otroci, ki so jih starši in učitelji naučili, da se je za vsako delo

treba potruditi in ga opraviti kvalitetno, natančno in v pravem času, pri čemer se je treba zares potruditi in vztrajati, dokler naloga ni opravljena. Poleg tega je treba otroke seznaniti s kriteriji, kaj je dobro opravljeno delo, da se bodo znali sami oceniti in presoditi, v kolikšni meri zastavljene cilje dosegajo. Sicer bodo vedno odvisni od mnenja in potrditve drugih in ne bodo uvideli lastne odgovornosti za svoje dosežke. Na drugem in tretjem mestu presojanja vplivov na učne dosežke učencev je povratna informacija učitelju o njegovem delu in ravnateljev stil vodenja šole. V našem šolskem sistemu žal ni dobro poskrbljeno za spremljanje učiteljevega dela, tako da ti,

razen občasno od ravnateljev, ne dobijo povratne informacije o strokovnosti svojega poučevanja in dela z otroki. Ravnatelji pa ob obilici dela z upravljanjem in gospodarjenjem šole nimajo dovolj časa za pedagoško vodenje šole. Zato bi bilo nujno znova uvesti svetovalec zavoda za šolstvo, ki bi po šolah spremljali kakovost pouka.

Na četrtem mestu vplivanja na učne dosežke učencev je sprotne povratne informacije učencem o njihovem znanju. Tukaj ni mišljena številčna ocena, pač pa opisna povratna informacija, ki učencu kvalitativno pove, katera znanja je že dosegel, na katerih področjih pa se mora še izboljšati. Učenci naj bi se usposobili tudi za

samovrednotenje znanja in učenja. V to smer je naravno formativno spremljanje, ki naj bi se zadnja leta uvajalo v slovensko osnovno šolo. Na visokem mestu vplivanja na učne dosežke učencev je tudi odnos med učiteljem in učencem. Tistim učiteljem, ki so rojeni za ta poklic in se ves čas izobražujejo, to že sedaj odlično uspeva. Na učni uspeh učencev ima izredno velik vpliv tudi stalno izobraževanje učiteljev. Žal v našem šolskem sistemu ni urejeno tako, da bi bila določena izobraževanja, posebno takrat, ko se v šolo uvajajo neke spremembe, za vse učitelje obvezna. Srednje velik vpliv na učno uspešnost učencev imajo metode poučevanja, npr. razlaga s pogovorom, sodelovalno

učenje, učenci poučujejo druge učence, pouk z računalnikom in domača naloga. Srednje pomembne je tudi domače okolje učencev in učiteljeva pričakovanja do učencev. Najmanjši vpliv na učno uspešnost pa imajo urnik in šolski koledar (razpored počitnic), število učencev v razredu in razvrščanje učencev v homogene skupine, kakršen je bil naš nivojski pouk.

V slovenski osnovni šoli smo imeli v zadnjih tridesetih letih številne zelo dobre projekte, ki vodijo v zgoraj opisano smer, pa so ostali nepovezani, niso se nadgradili in sistematično vpeljevali v vse šole. In premalo so se upoštevale izkušnje ter mnenja učiteljev in ravnateljev.

Zanimivosti

Kapitalni spomenik naše gotike

Sveti Primož nad Kamnikom ni le priljubljena izletniška točka pohodnikov in gorskih tekačev, ampak izjemen umetnostno-zgodovinski spomenik s freskami, ki jim pri nas ni para. Ta biser srednjeveškega slikarstva in arhitekture je zdaj podrobno opisan v novi monografiji.

JASNA PALADIN

Prvo monografijo o Svetem Primožu nad Kamnikom je Ferdinand Šerbelj na pobudo nekdanjega ključarja v tamkajšnji cerkvi Milana Šuštarja napisal že leta 1995, in čeprav je bila sprva mišljena le skromna brošura, je avtorjevo veselje do tega umetnostno-zgodovinskega kompleksa privedlo do čisto prave knjige, ki pa je že davno pošla. Ker pa ni pošlo tudi zanimanje za Sv. Primoža, so se v Društvu svetega Jakoba Kamnik, Društvu Mohorjeva družba in založbi Celjska Mohorjeva družba odločili za drugo, obnovljeno izdajo, ki je luč sveta ugledala tik ob koncu lanskega leta. Ne nazadnje je prof. Nace Šumi cerkev svetega Primoža in Felicijana označil za kapitalni spomenik srednjega veka na Kranjskem. Tudi dopolnjeno izdajo je napisal umetnostni zgodovinar Ferdinand Šerbelj, ki se Svetemu Primožu posveča že od leta 1970, pa kljub temu

pravi, da spomenik spremlja tudi »koprena skrivnosti«, o kateri še ni bila napisana zadnja beseda.

Pot k Svetemu Primožu iz Stahovice vodi že več kot dva tisoč let in vse do sredine prejšnjega stoletja (do gradnje žičnice) je bila tod glavna pot na Veliko planino. Pot je bila tlakovana, še danes pa je ob njej nekaj kapel in znamenj, gre namreč za starodavno romarsko pot in sveti kraj, kar dokazuje tudi to, da so se mu pastori, ki so gnali na planino svojo živino, izognili. Tu je bila nekaj tudi srednjeveška naselbina z obzidjem, ki je deloma še ohranjeno, kamor so se vsčani zatekli v nemirnem obdobju preseljevanja ljudstev v 5. in 6. stoletju. Prvi zametki cerkve segajo v 12. stoletje, današnja arhitekturno podoba pa dobi leta 1507.

Kompleks na Svetem Primožu obsega cerkev sv. Primoža in Felicijana, podružnično cerkvico svetega Petra, samostoječi zvonik, mežnarijo (kjer so stalno živeli

in ob cerkvi tudi pokopavali takratne kaplane) z gospodarskim poslopjem in Marijino osmerokotno kapelo (edini ohranjen tak primer kapele pri nas), na evropski umetnostnozgodovinski zemljevid pa se uvršča predvsem zaradi fresk. Glede njih si strokovnjaki še niso povsem enotni, kdo je njihov avtor in kdaj so nastale, so se pa njihovega pomena zavedali že v 19. stoletju, saj je bil v cerkvi zabeležen prvi primer restavriranja fresk pri nas. K sreči v preteklosti freske niso bile prebeljene ali uničene. »Takega poklona svetim trem kraljem drugod v slovenski umetnosti ni. Gre za izreden likovni in gledališki prizor. Prvič v slovenskem slikarstvu so v teh freskah upodobljene kamele, na njih vidimo tudi kuharja z jajci, ki je prav tako verjetno najstarejša uprizoritev kuharja pri nas. Freske so polne detajlov, polne svežine in renesančne radosti,« je eno od fresk, ki so nastale v začetku 16. stoletja, opisal avtor. Freske so

Pogled s cerkvice svetega Petra na cerkev svetega Primoža in Felicijana z mežnarijo in samostoječim zvonikom

v restavratorskem pogledu še nedokončane in bi si nedvomno zaslužile več strokovne pozornosti, predvsem restavratorske. »Čeprav gre pri njih za najpomembnejšo likovno realizacijo na prehodu iz gotike v renesanso, je kljub dobrim vpogledom v razumevanje našega poznogotskega slikarstva v tem poglavju naše dediščine še

veliko neznan,« je še poudaril na predstavitvi knjige.

Nenavadno v cerkvi je tudi to, da so relikvije zavetnikov sv. Primoža in Felicijana, ki so ta kraj tudi napravile za romarskega, shranili v grobnici v ozadju cerkve, ne pa na oltarju. Avtor v knjigi izpostavlja tudi pomen kamniškega župnika Maksimilijana L. Raspa (1673–1742),

ki je poleg romarske cerkve postavil zvonik in je poskrbel, da so imeli Kamničani na dan svojega zavetnika poseben sejem brez davka.

Nekdaj so na Sveti Primož množično romali verniki, danes pa predvsem pohodniki, ki še naprej skrbijo, da ta poseben kraj ostaja urejen in obiskan, kot si tudi zasluži.

Dobrote ukrajinske babuške

Po odločitvi, da vodenje uspešne družinske pekarnice v Ukrajini prepusti mlajšemu sinu, je mojstrica peke Iryna Kolenchuk rusko-ukrajinske okuse pripeljala v Kranj, kjer živi njen starejši sin z družino.

ANA ŠUBIC

Kranj je od konca februarja bogatejši za prikupno pekarno z rusko-ukrajinskimi dobrotami, prvo tovrstno pri nas. Pod imenom Babuškina pekarna jo je v starem delu mesta odprla mojstrica peke Iryna Kolenchuk iz Ukrajine. V mestu Rovno, od koder prihaja, slovi po odličnih pekarskih izdelkih, še zlasti sladkih dobrotah in tortah. Tam je pekarno odprla pred devetnajstimi leti; prvi dve leti je delala sama, sedaj pa tam zaposluje že blizu dvajset sodelavcev. Izdelke, za katere je prejela kopico nagrad, prodajajo v treh lastnih prodajalnah in dveh lokalih, z njimi pa zagajajo tudi druge trgovine. Dobro utečen družinski posel je že prepustila mlajšemu sinu Ilji in se pred slabimi štirimi meseci preselila v Kranj, kamor je pot pred dvema letoma pripeljala njenega starejšega sina Anatolija z družino.

»V Slovenijo sem prišla v podporo sinovi družini. Tu mi je zelo všeč, ljudje so prijazni in zelo dobrohotni. Za odprtje pekarnice sem se odločila, ker želim, da bi tudi Slovenci spoznali moje izdelke. Ukrajinci jih zelo cenijo

in mislim, da bodo všeč tudi vam,« nam je ob nedavnem obisku zaupala Iryna, skatero smo se pogovarjali ob pomoči v Ljubljani živeče Rusinje Evgenije Markež. »Končno, še nikjer v Sloveniji ni ruske pekarnice oz. slaščičarne,« se

je veselila naša priložnostna prevajalka.

Iryna je zadovoljna, da je odprtje minilo brez večjih birokratskih zapletov. Kranjsko pekarno je poimenovala po »babuški« oz. babici. Ukrajinska babica (ima

že šest vnukov) svoje dobrote pripravlja po starih, preizkušenih receptih. Slavne piroške jo je naučila peči mati. Gre za jed, zelo priljubljeno tako v Ukrajini kot tudi Rusiji, saj imata obe državi zelo podobno kulinariko. Piroške prodajajo praktično na vsakem koraku in si jih marsikdo privoščijo kot hiter obrok. Seveda so tudi na policah Babuškinine pekarnice. Obstajajo slane in sladke različice z različnimi nadevi: tako sadjem kot tudi z zeljem, mesom, jajci in čebulo ... Na podoben način pripravljajo piroge, njihove tradicionalne pite. »Piroške in piroge so Rusi začeli pripravljati pred kakimi dvesto leti iz sestavin, ki so jih imeli doma na kmetijah: iz mleka, moke, zelenjave ..., bogatejši so dodali še meso. Vsak dan so dali drug nadev, da so popestrili jedilnik,« je razložila Markeževa.

Iryna Kolenchuk je povedala, da v Ukrajini poleg piroškov marsikdaj postrežejo tudi juho, pri njih je še

posebej priljubljena kokošja. Ukrajinci veljajo za sladkosnede in raje posegajo po sladkih piroških. V Babuškinini pekarni zasledimo tudi kolače, ki so si jih Ukrajinci nekoč lahko privoščili zgolj v velikonočnem času, eklerje, šamrole, mamljive tortice pa tudi kruh z drožmi, tradicionalni ruski prigrizek bublikke ... Da obiskovalce zjutraj pričakajo sveži ročno narejeni izdelki, si ukrajinska babica nadene predpasnik ob devetih zvečer, v posteljo pa običajno leže šele okoli sedmih zjutraj. A ji ni težko, saj si želi, da bi bila Babuškina pekarna nekoč tako prepoznana kot tista, ki uspešno deluje v Rovnu, mestu z okoli tristo tisoč prebivalci na zahodu Ukrajine.

Čim prej se želi naučiti slovenščine, zato se trudi čim več brati. V našem jeziku pa se že precej spretno sporazumeva njena snaha Darja Iuzan, ki je tu že nekoliko dlje in je prodajalka v Babuškinini pekarni. Z možem Anatolijem imata sina in hčer, stara štiri in dve leti. Spoznala sta se v Darjini rodni Rusiji, kjer je Anatolij študiral osteopatijo. »V Kranju mi je zelo všeč, ker je majhen. Prej sem živela v velikem, milijonskem mestu Vladivostok. Tu je zelo mirno in varno,« je zadovoljna Darja.

Ukrajinska babica Iryna Kolenchuk in njena snaha Darja Iuzan z rusko-ukrajinskimi dobrotami / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Živimo v svetu zlagane glasbe

Simon Golobič

Simon Golobič, lastnik najštevilnejše zbirke slovenske narodno-zabavne glasbe, si prizadeva za ustanovitev interaktivnega glasbenega centra v Mengšu. Je strokovni glasbeni sodelavec na radiu in televiziji Veseljak.

ALEŠ SENOŽETNIK

Že več let si prizadevate za vzpostavitev interaktivnega centra za narodno-zabavno glasbo v Mengšu. Kako daleč je projekt?

»Projekt raste v sodelovanju z občino in lokalno skupnostjo. Občina je zagotovila sredstva za obnovo Zajčeve vile, kjer bo moja zbirka razstavljena. Gre za objekt, ki je nekoč pripadal Melodiji Mengeš, nato pa ga je občina odkupila in ga sedaj obnavlja. Ko bo obnova dokončana, pa bo zaživel tudi center. Moja želja sicer je, da bi bil muzej odprt že včeraj, a prenova zahteva svoj čas in sredstva.«

Prihajate iz Semiča. Zakaj ste se odločili, da bo center narodno-zabavne glasbe stal ravno v Mengšu?

»Že Franc Kompare, vodja Ansambla Marela, je konec osemdesetih malo za šalo, malo pa tudi zares, v Mengšu postavil temeljni kamen evropskega glasbenega središča. Mengeš slovi kot glasbeno mesto. Od tu prihaja Melodija Mengeš in še številni drugi izdelovalci glasbil ter glasbeniki in tudi lokalna skupnost živi z glasbo. Pomembna pa je tudi strateška umeščenost Mengša, ki je blizu Ljubljane in le nekaj kilometrov oddaljen tako od štajerskega kot gorenjskega kraka avtoceste, kar bo precej prispevalo k dobremu obisku v centru.«

V centru nameravate razstaviti svojo pestro zbirko plošč in predmetov, povezanih z narodno-zabavno glasbo pri nas. Kako ste si zamislili koncept delovanja centra?

»Želim si, da bi bil center zanimiv in donosen. Prav zato se izogibam poimenovanju "muzej", ki nosi nekakšno negativno konotacijo, da gre za dolgočasno ustanovo, ki je sama sebi namen. Zato smo projekt zastavili na vsečen in sodoben način in ga poimenovali interaktivni center narodno-zabavne glasbe. Poudarek bo namreč na interaktivnosti. V zbirki imam dovolj predmetov, da lahko postavim več razstav na leto, poleg tega pa bo program vseboval tudi delavnice in seminarje za goste in glasbenike. V kletnih prostorih smo predvideli vinsko klet, saj je znano, da gre glasba z roko v roki z dobro kapljico in kulinariko. Poleg tega

pa računam tudi na sodelovanje z Avsenikovimi Begunjami in Mirno Pečjo, kjer deluje Muzej Lojzeta Slaka. Predvidevam, da bo okoli osemdeset odstotkov obiskovalcev tujcev, predvsem iz severnih, nemško govorečih dežel. Svoje eksponate namreč uspešno razstavljam v tujini, od koder dobivam same pozitivne odzive. Tujci našo glasbo poznajo veliko bolje od nas, poleg tega pa imajo do narodno-zabavne glasbe drugačen odnos kot mi. Sprejemajo jo za del svoje identitete, kar je razvidno že iz tega, da gredo omenjeni tujci na veselico v svojih narodnih nošah, Slovenci pa v kavbojkah. Ta filozofija mi je blizu in bi jo rad vnesel tudi v naš prostor.«

Kaj pravzaprav zajema vaša zbirka?

»Hranim okoli pol milijona razstavnih primerkov. Le datiranih fotografij z vsemi popisanimi podatki imam več kot 160 tisoč. Osnova zbirke pa je glasba. Imam namreč 15 tisoč nosilcev zvoka, od gramofonskih plošč in kaset do zgoščenk. Gre za unikatno zbirko vseh ansamblov od leta 1953 dalje, torej od Beneških fantov, ki veljajo za prvi slovenski ansambel, pa do danes. Hranim celotno produkcijo, ki so jo ansambli posneli doma ali na tujem, tudi plošče, ki so jih denimo Avseniki posneli v Argentini, Kanadi in celo Urugvaju. Poleg plošč pa imam še več kot petsto inštrumentov najbolj markantnih glasbenikov in približno toliko njihovih oblačil.

Kako se je vaša zgodba zbiranja predmetov, povezanih z narodno-zabavno glasbo, začela?

Kot otrok sem obiskoval ure klavirske harmonike na nižji glasbeni šoli. Z mentorjem Pavletom Malnaričem sva se precej pogovarjala o glasbi in različnih načinih igranja. Malnarič, kasnejši učitelj diatonične harmonike, me je tudi seznanil z eno od plošč Tria Nika Zajca, ki sem jo na vsak način poskušal dobiti – in zato začel obiskovati razne boljše sejme. Med iskanjem sem naletel na številne druge zanimive plošče in predmete in tako je skoraj spontano začela rasti tudi zbirka, ki je z leti postala res velika. Ko se je razvedelo za moj hobi, so mi tudi glasbeniki sami

Ne smemo pozabiti glasbenih korenin in zatajiti ljudskih pesnikov, pravi Simon Golobič, ki v svoji zbirki hrani okoli pol milijona nosilcev zvoka in drugih predmetov, povezanih s slovensko narodno-zabavno glasbo.

marsikaj podarili ali prodali za simbolično ceno, ali pa njihovi sorodniki, v primeru, ko so bili glasbeniki že pokojni.«

Kateri ansambel pa vam je najljubši?

»Stavim na Avsenikovo glasbo. Zelo rad imam tudi Slaka, Miheliča in druge, a Avsenikova je najbolj dovršena, meji na glasbeno perfekcijo. V tujini so uspeli reprezentirati slovensko glasbeno kulturo, zaradi česar mislim, da so naši največji glasbeni ambasadorji. Čar Avsenikove glasbe je v tem, da temelji na glasbenih detajlih in iskrenosti pripovedi. Glasbeniki so skladbo in besedilo živeli, preden so se lotili igranja, so se veliko pogovarjali o glasbi. Avsenikova glasba je zvenela naravno, logično in zelo uravnoteženo. Ko se je ena fraza odprla, jo je naslednja zaprla. Vsaka prava nota je napovedala naslednjo. Četudi je Avsenikova glasba zvenela spontano, je bila zelo premišljena. Poleg vseh članov ansambla in izjemnega komponista Slavka Avsenika moram poudariti umetniško vlogo Vilka Ovsenika, ki je znal iz svojih glasbenikov iztisniti glasbene presežke.«

Kot strokovni glasbeni sodelavec na Veseljaku spremljate tudi zdajšnje ansamble. Se je kdo približal Avsenikom?

»Ne. Takšen ansambel se zgodi enkrat v obdobju več stoletij. Bojim se, da danes pretežno živimo v svetu zlagane glasbe. Sicer so ansambli po tehnični plati precej bolj dovršeni kot nekdanji, a ne znajo ustvariti viže. Skladba mora imeti v osnovi vižo, šele nato jo lahko nadgradiš z ostalimi prvinami. Imamo veliko šolanih glasbenikov, ki so dobri, a svoje osebne note ne znajo prenesti v glasbo. Nekoč si lahko po že nekaj taktih prepoznal identiteto izvajalca, danes to skoraj ni več mogoče. Včasih so dela nastajala med štirimi stenami, znotraj ansambla. Danes več deset avtorjev ustvarja glasbo velikemu številu ansamblov, zaradi česar ta ne izžareva več iskrenosti, kot jo je nekdanji, saj ni prave sinergije med avtorji in izvajalci. Soočamo se s poplavo najrazličnejših skupin, ki ne prinašajo kvalitete. Za vsaj polovico izbranih ansamblov bi bilo vseeno, če ne bi obstajali, saj so le kopije kopij. Marsikdo narodno-zabavno glasbo podcenjuje prav zato, ker vse mečemo v isti koš z najboljšimi, čeprav "veselih ventilčkov" ne moreš primerjati s Slakom ali Avsenikom. Del odgovornosti nosijo tudi glasbeni uredniki na radijskih postajah. Ti morajo z dobrim izborom poslušalcem izoblikovati dober glasbeni okus, tega pa

v veliki meri ne počnejo več. Vseeno pa naj poudarim, da imamo kar nekaj dobrih ansamblov, ki se trudijo in ustvarjajo kvalitetno glasbo, pa so morda potisnjeni nekam v ozadje. Tem je treba pomagati, jih spodbujati, saj so ravno oni zdrava prihodnost narodno-zabavne glasbe. Ne zanima me število všečkov ali ogledov ansamblov na spletnih portalih in družabnih omrežjih, zanima me zgolj in samo glasba!«

Kaj je torej vaše poslanstvo?

Skušam ohraniti zdravo glasbeno preteklost. Ne smemo pozabiti glasbenih korenin, ne smemo zatajiti ljudskih pesnikov slovenskega naroda. Če je bil France Prešern slovenski ljudski pesnik 19. stoletja, so to vlogo v dvajsetem stoletju prevzeli pionirji slovenske glasbe. Prav ta se je pojavila po drugi svetovni vojni, ko je bil narod od posledic vojne duševno skrušen in utrujen. Ravno ta glasba je narodu vtila up ter ga povezala z narodno-zabavnim poslanstvom. Prav tako ne smemo pozabiti, da je narodno-zabavna glasba hkrati edina glasbena zvrst, ki jo je Slovenija poklonila tujemu svetu. Tudi zato se trudim, da jo s skupnimi močmi postavimo na piedestal slovenske glasbene kulture in jo spoštljivo predamo novemu rodu slovenskega naroda.

»Soočamo se s poplavo najrazličnejših skupin, ki ne prinašajo kvalitete. Za vsaj polovico izbranih ansamblov bi bilo vseeno, če ne bi obstajali, saj so le kopije kopij. Marsikdo narodno-zabavno glasbo podcenjuje prav zato, ker vse mečemo v isti koš z najboljšimi.«

Obletnice

Miklova Zala ostaja simbol vztrajnosti in ljubezni do doma

Letos mineva 135 let, kar je Jakob Sket kot prvi na papir zapisal ljudsko pripoved o pogumni Korošici Miklovi Zali, ki se je iz turškega suženjstva po sedmih letih vrnila v domače kraje. Četrto stoletja kasneje je delo dramatisiral njen v Radovljici živeči rojak Jakob Špicar; prvi so ga uprizorili jeseniški gledališčniki.

MARJANA AHAČIČ

»Čas je zlagoma in stano- vitno, kakor srebrno-modri- kasti tok reke Drave, vrezoval svoje sledi v tiho koroško zemljo. Oblikoval je pokrajino in njene ljudi, a dogajalo se je, da je naraslo vodovje zgodovine preplavilo bregove in se kruto zneslo nad njimi. Taka zgodovinska povodenj je nastopila v drugi polovici 15. stoletja, ko so slovenske dežele hudo prizadele Turki vpadi. Največji slovenski pesnik še štiri stoletja po teh dogodkih ni pomnil hujših nadlog, kot sta bila »boj Vitovca in ropanje Turčije«, je v uvod v svoje novo delo, tretje v seriji knjig Svet Miklove Zale, zapisal Jure Sinobad, zgodovinar in bibliotekar iz Radovljice. Tako opisuje čas, v katerega je postavljeno dogajanje v povesti Miklova Zala. Jure Sinobad je tokrat v knjigi, izdani v samozaložbi, objavil faksimiliran natis prve knjižne izdaje dela iz leta 1884 ter prepis rokopisa dramatisacije te zgodovinske povesti. Za gledališče jo je leta 1907 priredil na Koroškem rojeni in v Radovljici živeči gledališčnik Jakob Špicar. Delo so pred 110 leti prvič uprizorili na Jesenicah.

Povest o pogumni koroški ženi

»Trpljenje človeka obrusi, zato v najtežjih časih nastajajo najlepše zgodbe. Taka je tudi ljudska povest o Miklovi Zali, pogumni koroški ženi, ki se je po sedmih letih turške sužnosti vrnila v domačo vas,« izjemno priljubljenost ljudske zgodbe, temelječe

Ljudsko pripoved Miklova Zala je prvi zapisal in objavil Jakob Sket pred 135 leti. Izdajo hrani Koroška osrednja knjižnica dr. Franceta Sušnika na Ravnah, prav tako kot rokopis dramatisacije Miklove Zale, delo Jakoba Špicarja. Faksimile Sketovega zapisa in prepis Špicarjevega rokopisa je z bogato spremno besedo in izčrpnim komentarjem v svoji novi knjigi objavil Jure Sinobad. / Foto: Gorazd Kavčič

na resničnih zgodovinskih dejstvih, pojasnjuje Jure Sinobad.

Letos mineva 135 let, odkar je pri celovski Mohorjevi družbi tudi v knjižni obliki izšla povest, ki jo je literarno obdelal in zapisal Jakob Sket. Prav takrat se je v Skočidolu, le 15 kilometrov stran od vasi, kjer še danes stoji hiša, v kateri je mladost pred pol tisočletja preživljala resnična Miklova Zala, rodil Jakob Špicar. To je mož, ki je priljubljeno ljudsko povest četrto stoletja po prvi knjižni izdaji dramatisiral in omogočil njeno postavitve na gledališke odre.

»Njegovo dramatisacijo so ljudje sprejeli za svojo iz istih razlogov kot Sketovo

povest,« pojasnjuje Jure Sinobad. »Oba sta ostala zvesta duhu ljudskega pripovedništva in pristno naslikala Zalo kot podobo zvestobe domu, podobo tisočih, ki so zaradi te zvestobe trpeli.« Sinobad navaja, da so bile uspešne uprizoritve Špicarjeve igre pravi ljudski praznik, saj so se jih ljudje množično udeleževali. »Običajno so jih izvajali kar na prostem, dvorane so bile v tistem času enostavno premajhne za vse, ki so si jih želeli ogledati,« opisuje.

Slikoviti prizori iz življenja Turkov

Miklovo Zalo so – sicer večinoma po Sketovi predlogi

– kasneje dramatisirali še nekateri drugi avtorji, med njimi Marko Bajuk leta 1923, Davorin Petančič leta 1935 in Fran Žižek leta 1953. »Jakob Špicar je svojo dramatisacijo razgibal s slikovitimi prizori svatovanj, eksotičnega turškega tabora in sultanovega harema v Istanbulu ... Špicar se je edini od dramatisatorjev posvetil Turkom in njihovim običajem. Opisal je turški tabor pred napadom, v igro je vključil dialoge med Turki, turške izraze, vzklrike in citate iz Korana. Njegovi Turki niso zgolj krvoločni roparji, temveč jim pripiše tudi nekaj viteštva,« posebnost Špicarjeve dramatisacije opisuje Sinobad.

Prvič na odru na Jesenicah

Prvi pa so Miklovo Zalo na oder postavili igralci Gledališkega odseka jeseniškega Sokola, in sicer 28. februarja 1909 v dvorani pri Jelenu na Savi.

Miklova Zala v Špicarjevi priredbi je od takrat doživela na stotine uprizoritev na različnih odrih, v dvoranah in prostem, doma in širom po svetu. Predstava je postala nekakšno prepoznavno znamenje slovenstva, saj se s svojim sporočilom in izjemno izpovedno močjo nevsiljivo budila narodno zavest številnih, od matičnega naroda odrezanih Slovencev.

Tako, pravi Sinobad, ostaja tudi danes, v času družbenega paradoksa. »Svet se vse hitreje globalizira in bolj kot se globalizira, bolj oživljajo različni domoljubni in narodnoobrambni pogledi, ki skupaj z zavzemanjem za tradicionalne vrednote hitro preraščajo lokalne okvire. Zato ni nič čudnega, da izvirno sporočilo Špicarjeve priredbe Miklove Zale postaja vse bolj aktualno in bo v prihodnosti le še pridobivalo svojo moč in vpliv,« je prepričan.

Izjemna likovna oprema

Sinobad je knjigo tudi oblikoval in likovno opremil. Pri tem se je naslanjal na grafične rešitve Ivana Pengova, ki je avtor naslovnice sedme izdaje Sketove Miklove Zale iz leta 1951, avtorju posebej

Po pol tisočletja: vitraž s podobo Miklove Zale v novi cerkvi sv. Egidija v Št. Ilju ob Dravi, delo mojstra A. Fuga iz Murana / Foto: arhiv Jureta Sinobada

Miklova hiša v Svatnah v Rožu še zmeraj stoji. V družini je še vedno živ običaj, da se ena od hčera v vsaki generaciji imenuje Zala. Jure Sinobad je zadnji od njih že podaril enega od izvodov svoje knjige. / Foto: arhiv Jure Sinobad

ljube pa so ilustracije, ki jih je za podlistek v časopisu Slovenec v času druge svetovne ustvarjal akademski slikar France Godec. Takole pravi: »Eden od predmetov, ki so zaznamovali leta mojega otroštva, je bil album, v katerega je moja pokojna mati dala zvezati časopisne izrezke s Sketovo Miklovo Zalo, ki je od marca do oktobra 1942 izhajala v časopisu Slovenec. Mama je takrat dopolnila 18 let in Sketova zgodovinska povest ji je bila v tolažbo in oporo v letih med vojno, ki so bila v Begunjah na Gorenjskem še posebej težka.« Podlistek so začeli objavljati marca 1942, zadnje od 169 nadaljevanj je

izšel oktobra istega leta. Vsako nadaljevanje je vsebovalo tri stolpce, med katerimi so bile oštevilčene tri Godčeve ilustracije.

»Podlistek je tudi po zaslugi Godčevih imenitnih ilustracij doživel velik uspeh med bralci. Zalina zgodba je bila v letih vojnih preizkušenj še posebej aktualna. Ljudem je sporočala, da je izdaja lastnega naroda zavržno dejanje in jim vplivala upanje, da bodo po dolgih letih sužnosti ponovno svobodni na svoji zemlji,« pravi Sinobad, ki je slikarju Godcu v čast in spomin grafične elemente iz njegovih risb uporabil pri likovni opremi knjige.

Skupinska slika igralcev Miklove Zale na Jesenicah leta 1912

Na robu

Neli, 1. del

Lepa kot vila

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Neli je invalidka. Na srečo še zmeraj lahko sama skrbi zase, si kaj malega skuha, če je lepo vreme, gre tudi v trgovino. Življenje jo je primoralo, da se je že kot mlado deklet sprizajnila tudi v z bolečinami v sklepih, ki so njena stalna spremljevalka, tako ponoči kot podnevi. Njen najsrečnejši dan je, ko je ne boli toliko, da bi morala vzeti tableto.

»Ko poslušam, s čim vse se ljudje obremenjujejo, ne morem verjeti! Nekateri so nesrečni že zato, ker je slabo vreme, drugi tarnajo, ker se jim znajde droben

kamenček v čevlju. Ljudje ne nehajo tarnati niti takrat, ko opazijo, da se s težavo dvignem z invalidskega vozička in poskušam narediti korak ali dva. Denimo do bankomata.«

Neli je pogumna gospa. Malo stvari je, ki bi se jih danes bala. Ko je bila še otrok, je pri njenih starših živel dedkov brat Jokl. Bil je starejši gospod, zmeraj oblečen v črno, ni se bril, tudi zob si ni umival. Kadar se je znašla v njegovi bližini, je iztegnil prst in siknil: »Izginil hudič, črni mački prihajajo pote!« Kaj točno je to pomenilo, ni vedela, a se mu je zmeraj umaknila izpred oči. Domači bi se ga že zdavnaj znebili, a jih je mikala njegova italijanska pokojnina, ki ni bila majhna. Kar dobro so živeli od nje, ker skop pa ni bil. Le otrok ni maral.

»Bala sem se tudi Jakoba, čevljarja. Hodil je od hiše do hiše in popravljal čevlje. Ko me je zagledal, je zapel: "Nela Magdalena, pokaži mi kolena, če hočeš moja bit", pokaži mi še rit!" Pri tem se je opolzko zarežal, mama me je z osornim glasom nagnala iz kuhinje, mene pa je bilo do vrh glave sram. Pa nisem točno vedela, zakaj.

Ko je Jokl umrl, je oče najel nekega zidarja, da je podrl dve steni, zamenjal okna in po tleh položil še parket. Dobila sem svojo sobo, a cena

zanjo je bila pošastna. Nekeč sem prišla iz šole, preden se je mama vrnila z njive. Zidar je sedel na treh zidakih in kadil. "Pridi sem, punčka, pridi!" me je povabil, ko je videl, da sem, zmedena in boječa, obstala pri vratih. Pa sem šla. Zmeraj so me učili, da moram starejše ubogati. Posadil me je na svoja kolena in me vprašal, ali se znam iti igrice, če je kaj trden most. Prikimala sem. Potem pa je močno začepetal z nogami, da sem izgubila ravnotežje in mu padla naravnost v naročje. Zadelala sem ob nekaj zelo trdega. Zidar me je tiščal k sebi, niti premakniti se nisem upala. Potem pa se je toliko časa drgnil ob me, da se mi je zdelo, da sem postala mokra. Njegov prijem je malo popustil, iztrgala sem se mu in brez sape stekla na stranišče. Zdelo se mi je, da smrdim po nečem čudnem in neznanem. Slekla sem si žabe in jih oprala. V škafu z umazanimi cunjami sem poiskala ene že nošene in jih oblekla. Molila sem, da me domači ne bi zavohali. Ker če bi me, kaj bi jim povedala?!«

V Joklovi omari je bilo veliko različnih oblačil. Med njimi je bil tudi plašč. "Iz njega ti bo krojač predelal jakno. Dobra bo za v šolo. Morda tudi za k nedeljski maši," je določila mama. Zvečer sva plašč razparali, mama

je posamezne dele potem še polikala in naslednji dan me je poslala h krojaču. Trepetala sem po vsem telesu, ko sem potrkala na vrata. Vedela sem, da je krojač malo čuden, že zelo star gospod. Takšnih sem se pa na smrt bala. Nergavo me je povabil v svojo delavnico, ki je smrdela po zatohlem. Na vseh koncih in krajih so ležali kupi blaga, na obešalnikih pa so viseli na pol narejeni kosi, ki so čakali, da jih pridejo stranke pomerit. Krojač me je vprašal, ali sem sama. Prikimala sem. Potem mi je ukazal, naj odložim jopico in stopim na štokerle. Okoli vratu mu je visel meter, s katerim me je potem izmeril okoli vratu, ramen, pasu. "A mogoče veš, a ti bodo breskvice še kaj zrasle ali ti ne bodo?" Pojma nisem imela, o čem govori. Potem pa mi je ukazal, naj slečem še majčko, da bo sam videl. Od nekod je privlekel fotoaparati in me od pasu navzgor slikal nago. Bilo me je zelo sram. Ko je odnehal, me je napodil domov, še prej pa mi je ukazal, naj molčim, sicer bo plašček podaril kakšni drugi deklici.

Še enkrat se mi je zgodilo nekaj grdega. Mama, ki sem ji kasneje povedala vse, je dejala, da so bili krivi moji lasje. Imela sem bolj svetle, malo skodrane, padali so mi do sredine hrbta. Tudi moj obrazek je bil mil in menda lep. Ne vem, sebe takšne nisem nikoli videla, sploh pa ne po nesreči, ko sem imela več časa, da sem se lahko gledala tudi v ogledalu.

Še v osmem razredu sem bila ne le naivna, o moških, o

tem, da so nekateri med njimi umazano pohotni, nisem nič vedela. Kdo bi mi pa povedal, lepo vas prosim? Otrokom so starši vtepali v glave, da je treba starejše spoštovati, biti do njih prijazen in te reči. Vse deklice smo bile enako trapaste.

V osmem razredu nas je nekoč peljal v gozd učitelj za risanje. Zanimalo ga je namreč, kako bomo znali narisati mravljišče. S seboj je prinesel risalni blok, mi pa smo iz torb privlekli barvice. Moje so bile precej polomljene, saj sem veliko risala tudi doma. Rekel je, da ima v kabinetu rezervne, da lahko grem z njim. Do šole je bilo komaj pet minut hoda, nič hudega sluteč sem šla. Že po poti me je prijel za roko, češ da bova hodila hitreje. Njegova dlan je bila lepljiva, mokra, zelo mrzla. Kljub temu se nisem upala izmakniti roke. Za nekim drevom pri bajti, ki je stala ob poti, me je objel in stisnil k sebi. Ker je bil visok možakar, se mi je obraz zarinil v njegov trebuh. "Ojoj, ojoj, ojoj, kaj takšnega!" je momljal in me še bolj stiskal. Na srečo se je takrat oglasil petelin, izpustil me je, jaz pa sem se obrnila in zbežala v hišo. Tisti dan nisem šla več v šolo, tudi doma nisem nič povedala. Le soščolcem se je zdelo čudno, zakaj me ni bilo. Povedala sem jim, da sem bruhala. Kar je bilo tudi res.

Ne vem, ali je bil ta dogodek vzrok, da se je v meni prebudil grozen apetit po hrani, predvsem sladkarijah, a po tistem dogodku z učiteljem, sem začela jesti, jesti, jesti. Če je le nanesla

prilika, sem doma delala rulado po receptu, ki smo se ga naučili pri gospodinjstvu. Bil je zelo enostaven, zato mi je pecivo zmeraj uspelo. Zbasala sem jo vase v petih minutah. Potem mi je bilo slabo in sem šla bruhat.

Včasih sem doma ukradla denar in v trgovini kupila sladkarije. Najbolj so mi bile všeč rumove ploščice. Nekoč je bila želja prevelika, denarja v žepu pa nič, spet sem šla v trgovino, smuknila nekaj rumovih ploščic v žep ter odhitela proti vratom. Žal me je zasačila trgovka, ki me je z glasnim zmerjanjem malodane slekla pred ostalimi kupci. Ko je našla ukradeno, me je zmerjala, trikrat klofnila, me prijala za ušesa in me kar čez celo vas po cesti odpeljala proti domu. Bila sme bleda kot smrt, a nisem jokala. Nisem mogla. Bila sem prepričana, da me bodo doma ubili, da se tako in tako ne izplača. Mama me je zaprla v klet, ki je bila mračna in zelo hladna. Vsako uro je prišla pogledat, kako sem. Takrat sem morala poklekiniti na mrzli beton, ona pa je vzela leskovo šibo in me udarila z njo po vsaki rami dvakrat. Potem je spet odšla in se spet vrnila ...

Šele enkrat ponoči, ko sem začela kašljati in me je mama slišala, je odklenila vrata in me pustila v hišo, a brez ene same besede. Zanj sem bila največja možna sramota.

Potem pa je prišlo poletje. Bratranec me je zvalil na motor, da bi pokazal, kako zna voziti "sto kilometrov na uro" ...«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Rumfordska juha in lakota na Kranjskem

PETER COLNAR

V letih 1816 in 1817 so delili lačnim revežem na Kranjskem in Primorskem tako imenovano rumfordsko juho. Juho, ki so delili tudi drugod po vsej Avstriji, so imenovali po ameriškem fiziku Benjaminu Thompsonu, grofu Rumfordu, ki se je rodil 26. marca 1753. Med osvobodilno vojno je pobegnil iz Amerike v Anglijo, nato pa je kot obrambni minister na bavarskem dvoru reorganiziral bavarsko armado. V Münchnu je zasnoval Angleški vrt in na Bavarskem uvedel krompir, ki se je od tam zelo hitro razširil po Evropi.

Velika lakota je od leta 1813 dalje po vrstečih se slabih letinah dosegla vrhunec leta 1816. Vreme je bilo mrzlo in deževno. Aprila je bilo tako hladno kot februarja, maja pa ni bilo nič

bolje. Zaradi stalnega dežja kmetje niso mogli ne orati in ne sejati. Njive, vrtovi in polja so ostali večinoma neobdelani in prazni, če pa je že kdo kaj posejal, ni nič zraslo. Sredi zime leta 1816 je pomanjkanje že trkalo na vrata, spomladi leta 1817 pa so ljudje stradali kot že dolgo ne. Da je bila stiska še večja, je v aprilu pritisnilo še neugodno vreme z dežjem in snegom ...

Ko obupani ljudje niso več videli izhoda, se je ročinjski kaplan Valentin Stanič z dramatičnim pozivom za pomoč obrnil na samega cesarja Franca. Prošnjo je zaključil z besedami: »Sila nas stiska, Franc, daj kruha! Drugače, o Bog, nam grozi nagelna smrt.« Država je intervenirala, stradajočim so razdeljevali razna živila, največkrat pa rumfordsko juho,

ki so jo po možnosti zabelili še s koščkom slanine. Včasih so v njej kuhali tudi nekaj mesa ali kosti, prilili pa so ji lahko še nekoliko krvi. Rumfordska juha je pomagala prebroditi največjo krizo. Veliki človekoljub Stanič je tako dosegel enega najprijemljivejših uspehov v dolgi vrsti svojih nesebičnih prizadevanj.

Janez Bleiweis je objavil v Novicah recept za to rešilno juho. Po njegovem je bila tako izdatna, da je lahko z njo človek preživel 24 ur. Zapisal je: »Iz česar neki obstoji ta juha, de je tako tečna?« Spisek sestavin nas negativno preseneti: voda, kis, sol, krompir, grah, ječmen in kruh. Seveda so, če se je le dalo, juho obogatili tudi s kakšnimi dodatki. Čas draginje in pomanjkanja pa se je občutno odražal tudi

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske

- Na gradu Grimšče pri Bledu se je 25. 3. 1667 rodil slikar in operoz Jurij Adam. Bil je cesarski pooblaščenec in član Akademije operozov.
- V Mostah pri Žirovnici se je 26. 3. 1783 rodil sin premožnega kmeta, mlinarja in žagarja Janez Krstnik Kersnik. Bil je pobudnik pouka slovenščine in tudi učitelj Čopa in Prešerna.
- V Trziču se je 25. 5. 1825 rodil slikar Francišek Globočnik. Študiral je na dunajski akademiji. V letih 1865–1889 je poučeval slikanje na ljubljanski gimnaziji.

v cenah. Julija 1817 sta bila kruh in govedina skoraj enako vredna: kilogram soržičnega kruha je stal 13,3 krajcarja, kilogram govedine pa 14,3 krajcarja.

Iz enega najtežjih obdobij v deželi Kranjski je ostal zanimiv spomin v Strazišču pri Kranju. Korec, s katerim so delili juho med

ljudi, so za spomin shranili v cerkvi in postavili zraven spominsko ploščo z nemškimi in slovenskimi besedilom, ki se začneja takole: »V lejtju 1816 je bila zemlja tako nerodovitna, de so reuni ljudje v lejtju 1817 toko stradali, de so po več krajih travo in otrobe jedli in od lakote mrli.«

Katrca in Mojcej na rajži

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Šegavi in spevni pesmi Pavleta Kernjaka Katrca in Mojceja je ponesel v svet na svojih turnejah po drugi vojni Slovenski oktet. Njun glasbeni oče je Pavle Kernjak, rojen v Št. Ilju na Dravi (Sankt Egyden) v letu 1899. Letos miniva štirideset let, odkar je njegovo glasbeno pero zastalo. Njegovo delo pa ostaja v železnem repertoarju zborovskih koncertov. Redek je zbor, naj bo moški, mešani ali ženski, ki nima v svojem sporedu kakšne Kernjakove pesmi.

Pavle Kernjak je bil samouk. Doma so mu kupili harmonij, ko je bil še majhen, sicer pa so mu namenili »žnidarski« poklic. Ni ga imel preveč rad, saj je bil po duši resnično nadarjen glasbenik, skladatelj, organist in

zborovodja. Ko se je poročil z Amalijo Schaller, je na domačiji pri Filiju na Trebinjah postal kmet. Rodili so se mu trije sinovi in eden med njimi, skladatelj Miro Kernjak, nadaljuje očetovo pot.

Znana in priznana glasbena osebnost je Pavle Kernjak postal že med obema vojnama in je z zbori večkrat gostoval tako v Italiji kot v Jugoslaviji. Njegovih umetnih pesmi je več kot sto, in če ni našel tekstopisca, je besedilo napisal sam. V svoje pesmi ali priredbe ljudskih je ujel srčiko življenja koroških Slovencev. Dr. Pavle Zablatnik, duhovnik, znani kulturni delavec in etnolog na avstrijskem Koroškem, je zapisal: »Še ko nas več ne bo, bo njegova pesem s toplino melodije in harmonije topila ledene stene od človeka do človeka ...«

Kernjakov rod je močan rod, saj je vnukov deda Pavleta kar dvajset, muzikalnost pa jim je prirojena.

Za življenja je Pavle Kernjak prejel kar nekaj priznanj, med njimi tudi najvišje namenjeno glasbeni ustvarjalnosti – Gallusovo plaketo.

Pretresljiva Rož, Podjuna, Zila, venec treh dolin, pa je zagotovo ena najlepših slovenskih domoljubnih pesmi.

Če se namenite potepati po avstrijskem Koroškem, ne spreglejte Kernjakovega doprsnega kipa v Goršetovi galeriji v Svečah.

Koroški žepki – kasnudeln

Za 4 osebe potrebujemo: za testo: 250 g bele moke, 1 jajce, pol žličke soli, 1 žlica olja; za nadev: 300 g krompirja, 100 g kock za cmoke ali na kocke narezanih starih žemelj, 100 ml mleka, pol šopka peteršilja, 2 žlici masla, 250 g skute, sol, poper, muškati orešek; za zabelo: 100 g masla, 1 šopek drobnjaka.

Krompir skuhamo v obliках, ga odcedimo, olupimo, pretlačimo in ohladimo.

Kruhowe kocke ali stare žemlje namočimo v 100 ml mlačnega mleka.

Za testo zmešamo moko, jajce, olje, pol žličke soli, dobro pregnetemo in testo oblikujemo v kroglo. Naj počiva najmanj pol ure.

Česen olupimo, ga sesekljamo, sesekljamo tudi peteršilj, segrejmo maslo in oboje narahlo prepražimo.

Kruhowe kocke ali žemlje, krompir, česen, peteršilj in skuto zmešamo, solimo, popoprano in dodamo sveže nariban muškati orešek.

Testo razvaljamo in izrežemo približno 40 krogov s premerom 8 cm. Na vsakega damo žličko nadeva in dobro stisnemo robove. Pristavimo velik lonec vode, solimo in vlagamo žepke v vrelo vodo, kjer se kuhajo 10 minut. Ko jih odcedimo, segrejemo maslo, ga prelijemo po žepkih in posujemo z nastriženim drobnjakom. Ponudimo s sočno solato.

Vaš razgled

Smučarski poleti v Planici so tudi tokrat privabili množice športnih navdušencev iz celega sveta. Ti so v treh dneh uživali v veličastnih dosežkih športnikov, ki so pogumno rezali zrak na poti do novih rekordov. Mogočnost letalnice bratov Gorišek je uspelo predstaviti tudi našemu fotografu, ki se vsako leto vrača na posebno mesto, gozdno jaso ob letalnici, od koder mu je uspelo v objektiv ujeti tudi domačega orla Anžeta Semeniča, ki je v Planici postavil svoj osebni rekord 241 metrov – podoba, ki nas navdaja z občudovanjem in ki nam vzame dih. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot kaže, javna stranišča niso več domena zgolj glasbenih festivalov ter ostalih družabnih prireditev na prostem, temveč so očitno postala nekaj povsem vsakdanjega tudi v ostalih urbanih območjih, med drugim tudi na kranjski Koroški cesti. Delavci pa so se držali cestno-prometnih označb ter ga postavili povsem ustrezno: priročno za pešce ter uvidevno do kolesarjev. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (479)

Plečnik: živeti za popolnost

MIHA NAGLIČ

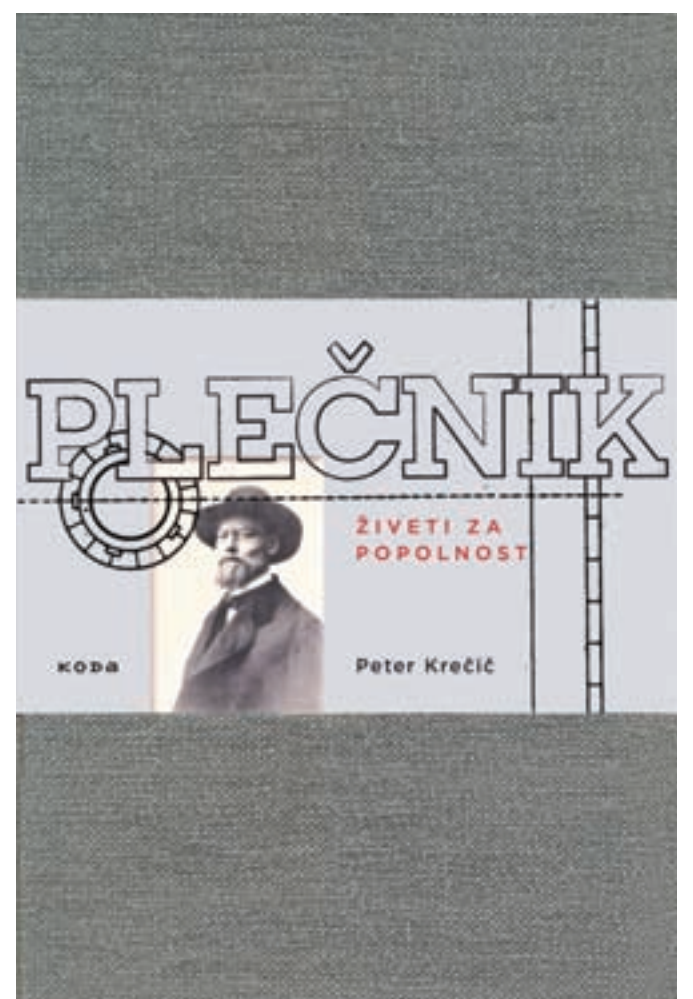
»Predvsem je bil izjemen umetniški talent, ki ga je zaradi srečnih okoliščin zmozel prignati do popolnega umetniškega mojstrstva. Najprej se je pri tem izkazala njegova družina, ki je v najbolj občutljivem trenutku v njegovem življenju znala trdno stati ob njem, da je našel pot na dunajsko akademijo za likovno umetnost ter do arhitekta in učitelja Otta Wagnerja. 'On je vstavil os mojega življenja,' je pozneje zapisal v pismu prijatelju Castellitzu. Njegovo umetniško zorenje je potekalo na Dunaju, ki je bil že tedaj velemesto in merilo za kakovost vsakršnega umetniškega ustvarjanja. Že kmalu po končanju šolanja in obisku Italije je postal velik v iskanju

izgubljenega čuta za popolnost. Odkritje pomena klasične antike in njenih novoveških evropskih naslednic renesanse in baroka je bilo ključno. Iz tega je v nasprotju z večino sočasnih ustvarjalcev, posebno arhitektov, ponovno utrdil status umetnika arhitekta in nasprotoval prevladujoči inženirski miselnosti v arhitekturi. Le na ta način je lahko ohranil arhitekturo za mogoče zavetje za poetičnost tako v oblikovanju prostora kot v oblikovanju predmetov. / Kot zrel arhitekt je bil popolnoma predan svojemu umetniškemu poklicu in veri v pravost svoje poti. To je mogoče hitro uvideti tako v drznih, suverenih poklicnih odločitvah v razponu najrazličnejših nalog od urbanizma, mimo posamičnih

arhitektur do najmanjših predmetov in tiskov kot v suverenem odnosu do svetovne arhitekturne dediščine. S svojim obsežnim opusom je pri Slovencih po eni strani zapolnil primanjkljaj v klasični in sploh zgodovinski arhitekturi, po drugi pa obudil čut za monumentalnost in sploh za veliko merilo, ki pritiče zlasti prestolnicam. S tem je položil dovolj velik in zdrav temelj za to, da se morejo Slovenci kot narod poistiti s svojim prostorom in njegovo kulturo ter se sproščeno ozreti v razvoj umetnosti in kulture, za kar je bil sam najboljši zgled iskanja najrazličnejših ustvarjalnih možnosti ...« (Str. 11)

Peter Krečič, Plečnik: živeti za popolnost, Beletrina, Ljubljana, 2018, 556 strani

V novejšem času smo dočakali veliko novih del o arhitektu Jožetu Plečniku. Ta, iz katere je gornji odlomek, pa je po mojem od vseh knjig najbolj berljiva. Njen avtor je umetnostni zgodovinar Peter Krečič (roj. 1947), ki je bil kar 37 let kustos in direktor Arhitekturnega muzeja v Ljubljani. Svoje prvo delo o Plečniku je objavil že 1975, pozneje še celo vrsto, ta pa je povzetek vsega. Je lepo berljiva biografija, v kateri se vidi, da jo je pisal avtor, ki ni le več pisarja, ampak pozna tudi stroko portretiranja. Plečnikovo življenje in delo v enem.

razvedrilo

GG

FOLKLORA MLADIH POVEZUJE

V Kulturnem domu na Primskovem je potekal že osmi mednarodni mladinsko-otroški folklorni festival Ringaraja, ki se ga je udeležilo več kot dvesto otrok iz Slovenije in ostalih držav.

Samo Lesjak

Festival, podprt s strani Mestne občine Kranj in Javnega sklada za kulturne dejavnosti, je nastal že pred enajstimi leti kot prireditev ob materinskem dnevu. Želeli so organizirati prireditev kot darilo materam za ves njihov trud, kasneje pa se je prireditev razširila na otroški festival, ki je kmalu pridobil mednarodni

značaj, saj vsako leto združuje skupine iz različnih držav Evrope – tokrat se je predstavilo osem skupin, je folklorni festival predstavil Mitar Vujinović, sicer predsednik društva gostiteljev Kulturnega društva Brdo.

Poleg številnih mladih nastopajočih iz skupine gostiteljev KD Brdo – pod marljivim mentorstvom Srđana Krgovića, Violete Jakovljević, Darje Del Fabro in Biljane Peternel – so do zadnjega kotička napolnjeno dvorano

na Primskovem navdušili tudi folkloristi KD Piskavica iz Banjaluke, KD Mladost iz Ljubljane, Srbsko KD Zavičaj iz Celovca, Makedonsko KD sv. Ciril in Metod iz Kranja, KUD Zasavje iz Trbovelj, Srbsko KUD Vidovdan iz Ljubljane ter Srbsko kulturno prosvetno društvo sveti Sava iz Kranja.

Mladi folkloristi iz okoliških držav so bili ves konec tedna nameščeni po domovih njihovih vrstnikov, tako da so se stkale nove vezi in

prijateljstva, kar se je izkazalo v prijetnem druženju in skupni zabavi po tradicionalnem festivalu, ki je tudi tokrat ponudil tematsko in konceptualno raznolik kakovosten program. V Kulturnem društvu Brdo dajemo velik poudarek delu z najmlajšimi, ker se zavedamo, da so prav otroci naše največje bogastvo in da vestno delo z njimi daje upanje za prihodnost našega sveta, je po uspešnem festivalu sklenil Mitar Vujinović.

Upanje za prihodnost: mladi folkloristi na odru dvorane Kulturnega doma na Primskovem / Foto: Gorazd Kavčič

Srečanje manjšinskih folklornih skupin

Jutri, v soboto, ob 17. uri bo Dom krajanov na Visokem pri Kranju gostil tradicionalno Območno srečanje folklornih, pevskih in godčevskih skupin manjšinskih etničnih skupnosti in manjšin, ki ga prireja kranjska izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti. Prijavljenih je petnajst skupin. Program bosta strokovno spremljali dr. Vesna Bajič Stojilkovič in Neva Trampuš.

Ruski noči v Mengšu in Trziču

V nedeljo, 31. marca, ob 17. uri bo v župnijskem domu v Mengšu Ruska noč, na kateri bo nastopila mezzosopranistka Manca Izmajlova skupaj s pianistko Olgo Ulokino in violinistom Benjaminom Izmajlovom. Gre za koncert v okviru evropske turnee ob izidu šestega studijskega albuma Mance Izmajlove z naslovom Ruska kolekcija. V četrtek, 4. aprila, ob 19.30 Rusko noč gostil tudi Kulturni center Trzič.

MALI ŠEFI

V novem televizijskem kuharskem šovu, ki se bo začel v nedeljo, se bodo pomerili otroci.

Ana Šubic

Poleg MasterChefa Slovenija, ki se je na male ekrane z novo sezono vrnil ta teden, bodo televizijski gledalci kmalu lahko spremljali še en, nov kuharski šov, le da bodo v njem glavno vlogo imeli otroci. Gre za šov Mali šef Slovenije, ki pri-

meni, da si pri teh letih upajo stopiti pred kamere in kuhati zapletene jedi: »Ko sem bil jaz star enajst let, sem znal speči jajčka, pa še to so se vsi bali, da bom zažgal hišo! Ti otroci pa sestavijo obrok za v fino restavracijo!« Po mnenju Štefelina bodo gledalci, še zlasti otroci, ob spremljanju oddaje spoznali, da kuhinja povezuje, razveseljuje, je središče vzpostavlja-

Zala Jeraj in Ela Bobnar z OŠ Vodice / Foto: arhiv Pro plus

haja na POP TV to nedeljo, 31. marca, ob 18.10. V njem bodo kuharske spretnosti pokazali otroci med 8. in 15. letom. Izbrali so osem parov otrok iz različnih osnovnih šol. Edina gorenjska ekipa prihaja z OŠ Vodice, ki jo bosta zastopali učenci Ela Bobnar in Zala Jeraj. Kot zanimivost: prva obožuje Gordona Ramseyja, druga pa Christino Tosi.

Kuharske veščine malih junakov bo ocenjevala tričlanska sodniška ekipa, sestavljena iz gorenjskih kuharskih mojstrov: Jorga Zupana, Mojce Trnovca in Uroša Štefelina. Tudi v vlogi voditelja bo Gorenjec, in sicer zabavni Sašo Stare. Ta bo v oddaji velik zaupnik in zaveznik otrok. Kot je poudaril, zelo

nja odnosov ter da se splača doma skupaj kuhati in skupaj jesti. Staršem svetuje, naj otroke vključijo v proces kuhanja z načrtovanjem obroka, zaupajo jim denimo lahko tehtanje sestavin, mešanje in uporabo pečice.

Na POP TV želijo z oddajo v sodelovanju s partnerjem – »najboljšim sosedom« – narediti korak dlje pri spodbujanju uravnotežene prehrane pri otrocih. Sodelujoče ekipe se bodo potegovale za naziv mali šef Slovenije in denarno podporo, s katero bodo pomagale njihovim šolam pri nakupu nečesa zares potrebnega. Skupni sklad donacij znaša trideset tisoč evrov, zmagovalna ekipa pa bo svoji šoli priborila tretjino tega zneska.

Uroš Štefelin, Mojca Trnovec, Sašo Stare in Jorg Zupan / Foto: arhiv Pro Plus

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Sedaj je vaš čas in odločili ste se, da se boste potrudili in ves prosti čas posvetili ljubezni in čustvom, ki vas obdajajo. Vsekakor bo to tudi naložba za prihodnost, ko vam bodo čas vzele druge stvari oziroma delovni zahtevni projekti.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Veliko ste v preteklosti vlagali v odnos, ki vam osebno veliko pomeni in sedaj se vam bo vse to obrestovalo. Sledijo presenečenja in prihajajo trenutki, ko enostavno ne boste mogli verjeti. Žal pa vas čaka tudi razočaranje s strani prijateljev.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Želite si biti srečni in vse bi naredili, da bi se vam določene stvari končno zgodile. Po drugi strani pa v sebi skrivate veliko strahov in dvomite, če ste sploh kos vsem spremembam, ki si jih želite. Brez skrbi, vse bo točno tako, kot mora biti.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Čeprav tega ne boste imeli v načrtu, vas v tem tednu čaka veliko poti, krajših in daljših. Ker se obetajo uspehi, ni potrebe po nobenih slabih in negativnih mislih, saj boste več kot zadovoljni. V domačem krogu vas čakajo lepa presenečenja.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Kar malo predolgo ste odlašali z nekimi uradnimi zadevami in sedaj je skrajni čas, da se lotite manj prijetnih opravil, ampak na koncu bo izid zelo pozitiven za vas in žal vam bo, da niste tega že prej uredili. Novice vam sprožijo dobro voljo.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Sreča in nesreča, žalost in veselje, solze in smeh. Vsem je skupno, da hodijo z roko v roko in tako tudi prihajajo v naša življenja. In samo od nas je odvisno, čemu dajemo prednost. Odločili se boste za srečo, veselje in smeh.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Nemalo težav si boste povzročili s tem, ko boste dvomili o sebi in svojih odločitvah. Ne poslušajte raznih nasvetov, saj veste: na koncu bitke so vsi generali. Poslušajte svoje srce, kajti tam se skrivajo vsi odgovori. Presenečeni boste.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Še bolj kot ponavadi boste pozorni na malenkosti, zato se v delovnem okolju pripravite, da boste prišli z besedo na dan in s tem sprožili reakcijo, ki je ne pričakujete. Zaključek vsega bo takšen, da se vam začnejo dogajati dobre stvari.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Nikar ne bodite preveč žalostni, če se zgodi, da vas prehlad položi v posteljo za nekaj dni. Vzemite za dobro in je to pač čas, ko se boste odpočili od vseh bremen, ki vas tarejo. Vzemite si čas zase, za dobro knjigo ali poležavanje.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Že takoj v začetku tedna vas čakajo lepe novice od ljudi, ki vam veliko pomenijo. V zadnjem trenutku se boste odločili, da se pridružite manjši skupini na daljšem izletu, in potovanje vam prinese kar nekaj lepih sprememb. Sprostite se.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

V tem tednu boste blesteli na vseh področjih. V delovnem okolju dobite potrditev za preteklo delo in lahko pričakujete nagrado v obliki denarja. Glede čustvenih zadev ste postavili nove temelje in ni je ovire, ki je ne bi znali preskočiti.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Niste oseba, ki bi veliko dala na mnenje okolice, zato se ne boste preveč obremenjevali z govoricami. Saj veste: za dobrim konjem se vedno kadi. Vzeli jih boste kot kompliment in se podali v nove zmage. Obisk vas preseneti.

TA JE DOBRA

Različni jedilniki

Mati Tereza pride v nebeško kraljestvo. Ker je na zemlji storila veliko dobrega, jo sprejme sam Bog oče. Dolg pogovor ju zlakotni in tudi čas kosila je že bil, zato gostitelj prinese dve konzervi s tunino in nekaj kruha. Tereza, vaje na skromnosti, ne reče nič, čudno pa se ji zdi, ko pogleda v pekel, da se tam ob bogato obloženih mizah mastijo z zrezki, praženim krompirjem ... Pa si misli, da mogoče bo pa naslednji dan kaj drugega za kosilo.

Naslednji dan sta na mizi spet konzervi s tunino, pogled v pekel pa sporoča enako: miza se kar šibi pod dobrotami. »Bog oče, zakaj pa je hrana doli tako dobra, midva pa sediva ob konzervah?« končno vpraša.

»Ah, draga Tereza, spodaj jih je veliko, meni pa se za dva ne splača kuhati.«

Očeta se pretepata

Smrkolin ustavi mimoidočega in ga prosi za pomoč: »Pomagajte mojemu očetu, nekdo ga hoče premlatiti.« »Kateri od tistih dveh pa je tvoj oče?« »Ne vesta, zato se pa pretepata.«

Oporoka po meri dedičev

Po smrti milijonarja bere odvetnik oporoko: »Svoji ženi zapuščam hišo, sinovoma posestva, avtomobile, zlato in delnice, ljubici pa pet milijonov dolarjev. Na koncu sem se spomnil tudi na svaka, ki je vedno govoril, da je bolje biti zdrav kot bogat. Njemu zapuščam modro trenirko in teniske.«

Blondinki o varnosti v prometu

»Ali si slišala, da je dimnikarja povozil avto?« »Obup. A zdaj še na strehi nismo več varni?!«

LAŽJI SUDOKU

5		7	1	3				2
	1				4		9	
		2			6	3		8
	5	4		6				3
1			3	9	5			4
3				8		9	2	
8		9	2			7		
	3		6				4	
2				4	7	8		1

Rešitev:

1	2	7	6	5	9	2		
6	7	8	5	9	1	3	4	
9	2	5	1	2	6	8		7
5	2	1	8	7	9	2	3	6
7	9	5	6	8	3	1		4
4	1	2	9	2	7	5	6	8
8	1	9	2	5	7	6		3
2	6	7	8	1	2	9	5	4

TEŽJI SUDOKU

2				3				7
	9		4			1		
3		1						9
4	5				1			
			2	4				
			6				4	8
7						3		6
		6			8		2	
8				7				

Rešitev:

1	2	9	2	6	5	9	2	8
6	7	8	5	9	1	3	4	
9	2	5	1	2	6	8		7
5	2	1	8	7	9	2	3	6
1	4	5	7	6	2	5	8	9
8	1	9	2	5	7	6		3
2	6	7	8	1	2	9	5	4
2	9	6	8	1	2	9	5	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	BREZDELJE	UPAD	ELEMENT ŠIVANJA	MUSLIMANSKO MOŠKO IME	OSEBA S PRAVIČO DO DEDIŠČINE	DEŽELA OB NIZOZEMSKO NEMŠKI MEJI	MODEL VOZILA KIA	DOBA, VEČNOST	NIK LORBEK	MESTO V BOSNI	ALOJI PODOBNA RASTLINA
NAŠA PEVKA (N. D.)									1		
STROK, ZA EPIDEMIOLOGIJO											
ŠKOTSKI PISATELJ (JOHN)			13						BARJ		
EDGAR DEGAS			IGRALKA DAGOVER				NEKDANJA SREDNJA SOLA	KOVANJE (KNJIŽNO) UČENEC			
ZDRAVILO (KNJIŽNO)			NAŠ PEVEC (DOMEN)	MUSLIMANSKI TRG KOSARKARSKI TRENER (ZMAGO)				16			
ČUT ZA LASTNOST JEDI					ŽLAHTNI PLIN (Ne) DRŽAVLJAN GANE					SOSEDA FRANCOZINJE	INDIJSKI SAHIST
GORENJSKI GLAS	ANTIČAR	OBLIKA IMENA MAGDA									
GOZDARSKE KLESČE	10	TISOV LES									19
TRINOG. AVTOKRAT						NAVLAKA, ŠARA					
ADI SMOLAR			DEKLICA (ZAST.)					POVELJE	KIM NOVAK	GORA V JULIJCIH	
CVETLIČA (MANJŠ.)			ŽALJENJE		6		PISARNA, BIRO	17			
PISATELJ CANKAR					DEL BLEDA					SULTANOV PISMENI RAZGLAS	MANEKENKA OREŠNIK
AFRIŠKI VELETOK		4		ZABAVNA REVIVA							
PEVKA HORVAT				VELIKA POSODA							
OBLIKA IMENA RATO								TOYOTIN DŽIP			3
GORENJSKI GLAS	ENOGRBI VELBLOD	LETNI GOZDNI POSEK					ATLANTSKI VOJAŠKI PAKT	HRV. NOGOMETAS (GORAN)	DAVE EAST	AMERIŠKI IGRALEC (LLOYD)	
GLASBENIK STEWART	14	STEPSKA ŽIVAL			SLADKO TROPSKO SADJE						
RAFAEL NADAL			LIKALNA PRIPRAVA		RIBJE JAJČECE						
SLIKAR RIMELE			RUSKO MOŠKO IME							NAOČNIKI	ANGLEŠKA VOTLA MERA, GALONA
NAŠ GLASBENIK (FREDDY)				PRODAJNA BROŠURA				5			
UGLAJEN MOŠKI				GESLO FR. REVOLUCIJE							
PASMA VELIKIH PSOV		8									
ANDREJ PEČENKO			LUŠKI VALOBRAN								
JUDOVSKI DUHOVNIK			DRŽAVA V AZIJI								
DAVIDSON EGALITE EIMSLAND RAISON STEGA	PEVEC ZGONC	UTA(MANJŠ.)									
SMUČARKA SVET		AMERIŠKA VESOLJSKA LADJA	15								
AVSTRILJSKA POROČEVALNA AGENCIJA											
REKA V FRANCIJI											
JANKO LAVRIN											
NAŠA PEVKA (A. G.)											
OPAZKA, PRIPOMBA											

NOVI T-CROSS.

Tako poseben je lahko vsakdanjik.

Nabito poln talentov: novi T-Cross je funkcionalen in raznolik. S svojim videzom križanca, možnostmi za individualizacijo in svojo visoko vsakodnevno uporabno vrednostjo je popolna kombinacija variabilnosti in kompaktnosti. Skratka, pripravljen je na skoraj vsako pustolovščino.

Pokaže svojo pravo barvo.

Novi T-Cross je prilagodljiv kot noben drugi: z opcijskimi stilske paketi v črni, energično oranžni in bambusovo zeleni barvi, ki so na voljo od izvedbe Life naprej, boste T-Cross odeli v nezamenljiv videz, s katerim bo postal prava stilska ikona.

Ravno pravi za vse, ki se ne prilagajajo.

Prilagodite novi T-Cross svojim lastnim predstavam in izbirajte med izvedbami opreme T-Cross, Life in Style. Kakorkoli se boste odločili, različice opreme bodo izpolnile vašo pričakovanja glede kakovosti in udobja.

Spontanost je vedno dober načrt.

Ste bolj spontan tip? Potem je novi T-Cross popoln sopotnik za vas. Z vodoravno poklopnim naslonjalom sovoznikovega sedeža in pomično zadnjo sedežno klopio je prostoren in se odlično prilagaja vašim željam. Vaš digitalni kombinirani instrument: inovativni, sodobni aktivni informacijski zaslon, ki ga je mogoče naročiti opcijsko. Prikaže vam podatke o vožnji in optično ponazarja asistenčne sisteme.

Izstopa, a ne prestopa mej.

Asistenčni sistemi v T-Crossu zvišujejo raven udobja pri vožnji. Poleg tega boste z njimi lažje kos kritičnim situacijam ali pa do teh sploh ne bo prišlo. Čeprav delovanja teh tehnologij ne boste vedno občutili, boste kljub temu pomirjeni, saj boste vedeli, da vam stalno stojijo ob strani.

Delavska c. 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 10. aprila 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19

DRUŽABNA KRONIKA

KOKTAJLA POSVETIL BLEDU

Na mednarodnem in državnem tekmovanju barmanov na Bledu je letos v konkurenci dvaindvajsetih barmanov iz osmih držav slavil Anže Šmid iz Topolšice. Zmagovalna koktajla je posvetil blejskemu zvončku želja in grajski vdovi Polikseni.

Ana Šubic

Restavracija Panorama je ta teden gostila tradicionalno mednarodno tekmovanje barmanov, že 41. Pokal Bleda – memorial Avgusta Trampuša. Na Bledu se je zbralo 22 tekmovalcev iz osmih držav. Domačim mojstrom mešanja pijač so družbo delali še kolegi in kolegice iz Črne gore, Hrvaške, Avstrije, Estonije, Finske, Švice in celo iz Čila. Dvodnevni Pokal Bleda, ki ga prireja Društvo barmanov Slovenije, se je začel s tekmovanjem dijakov, profesionalni

barmani pa so se pomerili v pripravi fantazijskega koktajla in koktajla s penino.

Skupni zmagovalec 41. Pokala Bleda je postal Anže Šmid iz Topolšice. Pripravil je najboljšo fantazijsko pijačo in postal državni prvak v pripravi koktajla s penino, novembra pa se bo tako udeležil svetovnega prvenstva na Kitajskem. Drugi najboljši fantazijski koktajl je zmesal Mengšan Tomaž Fartek, tretji pa je bil Avstrijec Dominik Wolf. Slednji je bil najboljši tuji barman v kategoriji koktajla s penino, za njim pa ste se uvrstila Leticia Bustos iz Čila in Švicar Roland Höge. Najboljši štirje slovenski barmani v tej kategoriji

so se pomerili še v finalu, ki je štel za 28. državno prvenstvo. Za državnim prvacom Anžetom Šmidom se je uvrstil Rok Dobnikar, ki prihaja iz Topola pri Medvodah, sedaj pa živi v Stražišču pri Kranju. Tretji je bil Jožef Fartek, mlajši brat že omenjenega Tomaža Fartka, četrti pa Edin Halačević iz Lesc. Priznanj za strokovno delo sta se razveselila Franco Cruder iz Trsta in Laura Suutari iz Finske, najbolj izvirno ime pa je svojemu koktajlu nadela Draga Kepeš, in sicer Srčna dama. Kot je ugotavljal vodja mednarodne strokovne žirije Dušan Furar, so bili prav vsi barmani dobro pripravljeni: »Nivo kakovosti pri

mešanju koktajlov se dviguje, med pijačami je več harmonije. Letošnji Pokal Bleda je bil eden izmed najboljših doslej.«

Zmagovalec Anže Šmid je oba svoja koktajla posvetil Bledu; fantazijskega je poimenoval Grajska vdova Poliksena, koktajl s penino pa Lojzov zvonček želja. Barman iz Topošice, ki je diplomant blejske višje strokovne šole za gostinstvo in turizem, se je tokrat tretjič udeležil tekmovanja na Bledu, zadnji dve leti je bil tudi barman leta. S koktajlom, ki ga bo pripravil na svetovnem prvenstvu, želi predstaviti zgodbo, ki bo povezovala Slovenijo in Kitajsko.

Na 41. Pokalu Bleda je najbolj blestel Anže Šmid iz Topolšice. / Foto: Primož Pičulin

Za barmana Edina Halačevića iz Lesc so pesti stiskali tudi žena Elvisa ter otroka Alvin in Lejla. / Foto: Primož Pičulin

V mešanju pijač sta se pomerila tudi zakonca: Tatjana Dobnikar ...

V mednarodni strokovni žiriji so bili tudi Gorenjci: Miran Berlogar, Tina Katrašnik, Dušan Furar in Ludvik Kerčmar.

Izkazala sta se tudi brata Fartek iz Mengša: izkušeni Tomaž in mlajši Jožef. / Foto: Primož Pičulin

... in Rok Dobnikar, ki je postal državni podprvak. Po novem je tudi podpredsednik Društva barmanov Slovenije.

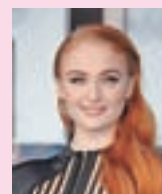
VRTIMO GLOBUS

Bieber se začasno posvavlja od glasbe

Pevec **Justin Bieber (25)** se zaradi mentalnih težav za nekaj časa posvavlja od glasbe. »Vso najstniško obdobje sem preživel na turnejah. Videli ste, kako nesrečen sem. Ne zaslužim si tega, vi si ne zaslužite tega,« je svojim oboževalcem sporočil pevec, ki pravi, da se bo sedaj posvetil svojemu zakonu. »Plačate za popoln, energičen nastop in jaz vam tega ne morem dati,« je še dodal pevec, ki je pred dvema letoma prav zaradi depresije odpovedal del nastopov svoje svetovne turnee.

Ljubi dušo, ne spola

Zvezdnica serije Igra prestolov **Sophie Turner (22)** je priznala, da je bila pred zaroko z Joejem Jonasom (29) v zvezah tudi z ženskami. »To je bil del odrasčanja. Ljubim človekovo dušo, ne spola,« je povedala igralka ter poudarila, da si nikoli ni mislila, da se bo kdaj zaročila, sploh pa ne tako mlada. Sedaj meni, da je spoznala dovolj moških in žensk, da ve, da je v Jonasu našla, kar je želela.

Želela je preživeti v nepopolnem svetu

Z grammyjem nagrajena raperka **Cardi B (26)** je priznala, da je v času, ko še ni bila slavna, za preživetje celo omamljala in oropala moške, ki so z njo zavili v hotelske sobe. Na negativen odziv javnosti se je odzvala. »Nikoli nisem trdila, da prihajam iz popolnega sveta. Vedno pa sem bila iskrena z vami,« je povedala raperka, ki pravi, da so bile to slabe odločitve, v katere jo je prisilila želja po preživetju.

Nicolas Cage že četrtrič pred oltar?

Igralec **Nicolas Cage (55)** je v Nevadi zaprosil za poročno dovoljenje, ki je veljavno leto dni, poroča portal E! News. Cage se od lanskega aprila videva z vizažistko Eriko Koike. Če bo igralec stopil pred oltar, bo to zanj že četrtri zakon. Pred tem je bil poročen z Alice Kim, Liso Marie Presley in Patricio Arquette. Igralec novice še ni potrdil.

Dvajsetletni Sara Knep iz Domžal in Tjaša Rogelj z Brezovice sta na tekmovanju barmanov na Bledu skrbeli za prinašanje koktajlov pred sodnike. Obe sta študentki gostinstva in turizma na biotehniškem izobraževalnem centru v Ljubljani, ki ju zanima tudi mešanje koktajlov.

/ Foto: Primož Pičulin

Ključna so dobra semena

Na Zgornjem Gorenjskem je zaživel projekt Semenjalnice, katerega cilj je vzpostavitev pridelave ekoloških semen in ohranitev biotske raznovrstnosti. Projekt vseh sedmih zgornjegorenjskih občin je pridobil tudi evropska sredstva in bi lahko služil kot vzorčni projekt za povečanje samooskrbe Slovenije.

MARJANA AHAČIČ

Lesce – V Čebelarstem razvojno-izobraževalnem centru Gorenjske v Lescah je Razvojna agencija zgornje Gorenjske (RAGOR) že jeseni začela s projektom Semenjalnice, katerega cilj je vzpostavitev pridelave ekoloških semen in ohranitev biotske raznovrstnosti na Zgornjem Gorenjskem. Pobudo zanj je dala domačinka Irena Moro, sicer lastnica družbe za trgovanje z zlatom in direktorica Inštituta za ekološke raziskave in trajnostni razvoj Ekosemena. Prepričana je namreč, da so prav dobra semena ključna za pridelavo zdrave hrane. »Ekološka semena so novodobno zlato. Z naložbo v ekološko vzgojena semena si bomo pridelali lokalno, zdravo hrano in hkrati tudi lokalno pridelana semena. Ljudi želimo opozoriti, naj pri nakupu semen pazijo, da ne izberejo industrijsko obdelanih, ker so enostavno strupena«, je poudarila Irena Moro.

Kot je na predstavitvi opozoril nekdanji direktor RAGOR-ja, zdaj svetovalec pri projektu Stevo Ščavničar, je prehranska oskrba Slovenije trenutno odvisna od uvoza; kar predstavlja še večji problem pa je dejstvo, da je samooskrba s semeni v Sloveniji zgolj deset-odstotna. »Samooskrba je strateško vprašanje, ki ga sicer z našim projektom ne moremo rešiti, lahko pa opozorimo državo, da mora sprejeti

Dr. Maja Kolar, strokovna vodja projekta, Irena Moro, pobudnica, Stevo Ščavničar, svetovalec, in Mark Toplak, novi direktor Razvojne agencije Zgornje Gorenjske

strateške odločitve za našo prihodnost,« je dejal Ščavničar in poudaril tudi vprašanje kakovosti hrane. Ekološka pridelava hrane danes pomeni pridelavo s konvencionalnimi semeni pod nadzorovanimi ekološkimi pogoji. Vendar pa je prava ekološka pridelava le tista, ki te

Z naložbo v ekološko vzgojena semena si bomo pridelali lokalno, zdravo hrano in hkrati tudi lokalno pridelana semena, je poudarila Irena Moro.

melji na ekoloških semenih, najboljše takih, ki so vzgojena na območju uporabe, saj so tako prilagojena tamkajšnjim razmeram, je pojasnil Ščavničar.

Prepričan je, da je projekt Semenjalnice pilotni oziroma vzorčni projekt, v katerem bodo spoznali, katere so ovire do bolj množične pridelave ekoloških semen. »Ekološka pridelava je res dražja, nas pa nagradi z boljšo kakovostjo. Če pa

izhajamo iz tega, da je hrana zdravilo, vidimo, da se večji vložek dolgoročno splača tako za posameznike kot tudi za državo,« je poudaril.

»Res si ne želimo, da bi kmetje in vrtničarji posegali po semenih, obdelanih s pesticidi, saj želimo ohraniti zdravo okolje in biotsko

pestrost ter prispevati k trajnostnemu razvoju,« je poudarila strokovna vodja projekta Semenjalnice dr. Maja Kolar. Prva, brezplačna semena bodo v Semenjalnici predvidoma na voljo konec tega leta.

Sicer pa bodo v okviru projekta vzpostavili laboratorij, v katerem bodo testirali kakovost semen, in mrežo vsaj desetih kooperantov, torej kmetov, ki bodo pridelovali ekološka semena. Sprva se

bodo osredotočili na stročnice, in sicer na grah ter fižol, ki sta že zgodovinsko povezana z območjem Gorenjske. Hkrati si želijo uvedbe pridelkov iz ekoloških semen v vsaj dva gostinska obrata, za začetek z domačo fižolovo juho kot lokalno ponudbo, ki bo zanimiva tako za domačine kot za turiste. Veliko pozornost, je še poudarila Kolarjeva, bodo v projektu namenili izobraževanju, zaradi česar se posebej aktivno povezujejo s Srednjo gostinsko in turistično šolo v Radovljici.

Projekt, vreden 118 tisoč evrov, vodi Razvojna agencija Zgornje Gorenjske, ki je zanj pridobila 85-odstotno financiranje evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Evropsko financiranje projekta traja do konca leta 2020, vendar s tem Semenjalnice ne bo konec. Želijo si namreč, da bi delovala dolgoročno, kot samostojno podjetje.

Kranjska Zelemenjava

Zelemenjava, ki je prejšnji teden potekala na ekološki tržnici v Kranju, je gibanje za izmenjavo pridelkov naših vrtov. Temelji na druženju in prostovoljstvu ter pomembno prispeva k zdravi in lokalni samooskrbi.

MANCA PERDAN

Kranj – Kranjska Zelemenjava je potekala v sklopu projekta Četrtni ob vodnjaku, ki ga organizira Mestna občina Kranj z namenom oživljanja starega mestnega jedra. Četrtnova ekološka tržnica, s katero poudarjajo lokalno pridelano hrano, je bila odlična priložnost tudi za t. i. zelemenjavo oziroma izmenjavo zelenjave. »Zelemenjava je že nekaj let vseslovenska akcija, katere namen je na prostovoljen in brezplačen način spodbujati naravno pridelavo hrane in izmenjavo domačih, predvsem avtohtonih semen in sadik ter presežkov sadja in zelenjave. S tem namenom smo povabili ljudi, da prinesejo viške in jih zamenjajo s presežki od drugih vrtnarjev,« je povedala Vlasta Juršak iz Centra za trajnostni razvoj podeželja

Kranj, ki tudi organiziralo stojnico Zelemenjave.

Andrej Zalokar, koordinator programa in izvedbe Četrtnov ob vodnjaku, je povedal, da si stojnico Zelemenjave želijo skozi vse leto. »Kranj z okolico je namreč vrtničarska dežela. Vrtničarji imajo velikokrat viške, za katere ne vedo, kako bi jih porabili. Zato vidimo priložnost, da tukaj viške med sabo izmenjajo,« je pojasnil. Tudi Valeriji Fišer iz Kranja, ki se je ustavila ob stojnici, se zdi ideja o projektu Zelemenjava zelo dobra. »Zelemenjava je super, saj ima marsikdo veliko semen, sadik, ki jih ne potrebuje in jih nima kam dati. Tu jih lahko zamenja in dobi druge. Tudi sama vrtnarim, saj se zavedam, da je doma pridelana hrana bolj zdrava, poleg tega pa grem še malo na zrak in naredim nekaj zase,« je povedala.

Namen projekta Zelemenjava je izmenjava viškov semen, sadik in zelišč.

GG | IZLET / OD 27. DO 29. APRILA 2019

Toskana in otok Elba

Najprej bomo obiskali zanimivo mestce San Gimignano ter očarljivo srednjeveško Sieno, ki je nenehno tekmovala s Firencami. Srčika mesta je krožni trg Piazza del Campo, prizorišče konjskih dirk Palio, ki so najznamenitejša mestna prireditve. Zanimiv je mogočni stolp Mangia z mestno hišo, videli bomo tudi katedralo ter številne palače. Po zajtrku se bomo s trajektom odpeljali na Elbo, ki je največji toskanski otok, na katerem je ujetništvo preživel Napoleon. Ogleдали si bomo cesarjevo vilo v San Martinu in se nato odpeljali na vzhodno obalo, kjer se bomo seznanili z otoškimi minerali. Popoldne se bomo ponovno vkrkali na trajekt in odpluli v Piombino. Tretji dan se bomo odpeljali v Firence, prestolnico umetnosti, muzejev in zibelko renesanse. V mestni silhueti dominira stolnica (Il Duomo) z značilno kupolo iz opečnih strešnikov in belega marmorja, ki je arhitekturna mojstrovina za vse čase! Ob njej stojita zvonik in krstilnica. Najpomembnejše mestne stavbe so palača Vecchio, medicinska palača Pitti ter Galerija Uffizi, kjer hranijo likovne in kiparske stvaritve svetovnega slovesa. Dan, preživet v prestolnici, kamor so se zatekali najpomembnejši misleci, umetniki in znanstveniki, bo vse prehitro minil.

Cena vključuje: avtobusni prevoz na omenjeni relaciji, vstopne mestne takse za San Gimignano, Sieno in Firence, vožnjo s trajektom na Elbo, dva polpenzion v hotelu turistične kategorije v dvoposteljnih sobah, turistično vodenje z licenco GZS, organizacija ter DDV. Obvezno doplačilo vodniku na poti: turistična taksa v Italiji – 3 evre na osebo.

CENA: 229 €
(ob prijavi 40 gostov)

Za prijave in informacije pokličite Alpetourjeve turistične poslovalnice: Kranj – 04/20 13 220, Škofja Loka – 04/51 70 305, Radovljica – 04/53 20 445; Jesenice – 04/58 09 755, Domžale – 01/72 20 016, Tržič – 04/59 63 280 ali pišite na poslovalnice@alpetour.si.

Gorenjski Glas

Organizator:
ALPETOUR
Potovalna agencija
Part of Arriva - a company

Daniela Strauß
Vrtni ptiči
v naravni velikosti

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priložnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

AKCIJA

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je **9,90 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 30. 3.

13.40, 15.40, 17.40 SLONČEK DUMBO
19.40 NE BOM VEČ LUZERKA

17.10 MI

15.20 DEČEK NEVIHTE

13.00 STOTNICA MARVEL

19.15 ZELENA KNJIGA

21.35 ZVEZDA JE ROJENA

21.15 BOHEMIAN RHAPSODY

18.00 STOTNICA MARVEL, 3D

15.50 MIA IN BELI LEV

21.00 INSTANT DRUŽINA

14.20, 16.10 KORG: KRALJEVSKI KUŽA

ZVELIKIM SRCEM, sinhro.

22.15 SOBA POBEGA

13.40, 16.40 KAKO IZURITI SVOJEGA

ZMAJA 3, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 29. 3.

18.00 STIKS

20.00 NE BOM VEČ LUZERKA

Sobota, 30. 3.

18.00 ČUDEŽNO POTOVANJE V OZ,

3D, sinhro.

20.00 STIKS

Nedelja, 31. 3.

18.00 ČUDEŽNO POTOVANJE V OZ, sinhro.

20.00 NE BOM VEČ LUZERKA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 30. 3.

14.00, 17.40, 20.00 SLONČEK DUMBO

16.20, 18.40 SLONČEK DUMBO, 3D

20.40 100 REČI

18.50 NE BOM VEČ LUZERKA

17.50, 20.10, 22.30 MI

13.45, 15.40 ČUDEŽNO POTOVANJE V OZ,

sinhro.

14.10, 20.30 STOTNICA MARVEL

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 29. marca

10.00 49. TSD: Jenkova soba (v Layerjevi hiši)

18.00 49. TSD: Bralne uprizoritve dramskih besedil študentov AGRFT (v Layerjevi hiši)

20.00 49. TSD: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI (v dvorani PGK, gostuje Gledališče JDP iz Beograda)

20.00 Kahlil Gibran: PREROK (v Stolpu Škrlovec)

Sobota, 30. marca

10.00 49. TSD: Jenkova soba (v Layerjevi hiši)

10.00 Sobotna matineja: Tomaž Lapajne: JAKA IN SRAKA (v dvorani PGK)

20.00 49. TSD: IGRAM, SEM (v Stolpu Škrlovec)

Nedelja, 31. marca

10.00 49. TSD: Jenkova soba (v Layerjevi hiši)

20.00 49. TSD: Uroš Kaurin in Vito Weis: HEROJ 2.0, PREDSTAVA VSEH PREDSTAV (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 1. aprila

10.00 49. TSD: Jenkova soba (v Layerjevi hiši)

20.00 49. TSD: SMG in Maska Ljubljana: 6 (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 29. marca

20.00 France Voga: SLOVENECA ZA VSE ČASE (v Kulturnem domu Dovje)

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **DOMAČI SADOVNJAK**, objavljene v Gorenjskem glasu 15. marca 2019, so: 1. nagrado, vzglavnik Slovenska postelja, prejme **Marija Arh**, Kranj; 2. nagrado, knjigo Melanda, **Špela Zrim**, Žirovnica; 3. nagrado, knjigo Melanda, pa **Vinka Požar**, Zgornje Gorje. Nagrajenkam čestitamo!

Mladi si želijo več gibanja in samostojnosti

Mladi parlamentarci so se ta teden v Kranju in Škofji Loki zbrali na seji otroškega parlamenta.

MAŠA LIKOSAR,
SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Kranjskega medobčinskega otroškega parlamenta, ki ga organizira Društvo prijateljev mladine (DPM) Kranj in njihov koordinator Franc Kržan, so se udeležili otroci 13 osnovnih šol iz Kranja, Preddvora, Jezerskega, Cerklj, Naklega in Šenčurja. Tema, o kateri so razpravljali – Šolstvo in šolski sistemi – je že lani spodbudila otroke k razmišljanju o spremembah na njihovih šolah. Lani sprejete sklepe letošnje šolsko leto poskušajo uresničiti tako na šolski, lokalni kot regionalni in državni ravni. »Otroci si želijo več skupinskega in eksperimentalnega dela, več samostojnosti in gibanja med poukom,« je povedala mentorica otroškega parlamenta na OŠ Staneta Žagarja Kranj Polona Gašperšič in še pojasnila, da tokrat prvič poteka otroški parlament na način, da se o temi razpravlja dve leti.

Mladi parlamentarci so se razdelili v tri delovne skupine. Pod vodstvom ene od treh mentorskih šol, OŠ Staneta Žagarja Kranj, OŠ Franceta Prešerna Kranj in OŠ Naklo, so se na enourni delavnici pogovarjali o novostih in akcijah, s katerimi želijo izboljšati način dela in sprejemanja znanja v šolah. V drugem delu plenarnega

zasedanja so poročali, kaj jim je uspelo in s kakšnimi težavami se srečujejo pri uvajanju dolgoročnih sprememb. Podali so tudi pobude in predloge, ki jih bodo trije izvoljeni predstavniki 8. aprila na 29. Nacionalnem otroškem parlamentu v veliki dvorani državnega zbora predali odločevalcem. Otroke sta na zasedanju pozdravila tudi predsednica Društva prijateljev mladine Kranj Jana Kovač in podžupan Mestne občine Kranj Janez Černe.

Več pouka v naravi

Društvo prijateljev mladine Škofja Loka in OŠ Ivana Groharja pa sta v torek organizirala občinski otroški parlament, ki se ga je udeležilo devetdeset učencev od drugega do devetega razreda. Tema, ki je potekala že lansko leto in se je nadaljevala letos, je bila Šolstvo in šolski izobraževalni sistem. Lani so se zavzeli za manj medvrstniškega nasilja in za to, da bi več časa preživeli v naravi, saj je tak način učenja prijetnejši. Letos so ugotavljali,

Otroci so na otroškem parlamentu v Kranju povedali, da si želijo več skupinskega in eksperimentalnega dela, več samostojnosti in tudi več gibanja med poukom. V Škofji Loki so se lani zavzeli za manj medvrstniškega nasilja in za to, da bi več časa preživeli v naravi, saj je tak način učenja prijetnejši; letos pa so ugotavljali, koliko tega jim je uspelo uresničiti.

Šola za življenje na občinskem otroškem parlamentu v Škofji Loki, kjer so mlajši učenci tudi šivali / Foto: arhiv DPM Škofja Loka

koliko tega jim je uspelo uresničiti. Torkov parlament je za vse učence potekal na osnovi delavnic. Od drugega do šestega razreda so jih imeli temo Šola za življenje,

kjer so mlajši učenci šivali, starejši pa se učili kuharskih spretnosti; začeli so s samostojnim odhodom v trgovino in končali s čokoladnim izdelkom. Učenci od sedmega do devetega razreda so napisali zgodbo in zaigrali prizor na temo Odnosi v šoli, v drugem delu delavnice pa so sestavili anketo o medvrstniškem nasilju in razložili pomembnost vloge opazovalcev. Za naslednji otroški parlament predlagajo temo Pouk v naravi.

www.gorenjski-glas.si

Listi v naravni velikosti

112 strani
format:
132 x 193 mm
mehka vezava
cena:

Drevesa
Prepoznavanje po listih

64 LISTAVCEV IN IGLAVCEV

14⁹⁰ EUR
+ poština

Prepoznavanje in določanje dreves bo postalo zelo preprosto. Vodnik po naravi prikazuje drevesne liste in iglice v naravni velikosti. Tako jih je mogoče neposredno primerjati s tistimi, ki smo jih našli v naravi. Zamenjave z drugimi vrstami so zato izključene.

Vodnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GG | IZLET / OD 31. MAJA DO 2. JUNIJA 2019

CENA: 249 €
(ob prijavi 40 gostov)

Budimpešta, madžarska paprika in Pecs

Vabimo vas na Madžarsko. Najprej se bomo ustavili ob Blatnem jezeru na polotočku Tihany. V Budimpešti bomo videli znamenito Matjaževu cerkev in Ribiško bastijo, enega najbolj znanih simbolov mesta. Z nje je čudovit pogled na peštanski del mesta: novogotski parlament, Verižni most, župno cerkev sv. Štefana in Donavo. Bastija je ime dobila po ribičih, ki so v času turških vpadov branili ta del mesta. Videli bomo veliko znamenitosti tega lepega mesta. Sledi vožnja v mesto Kaloča, ki slovi po papriki. Srečali se bomo z domačini, imeli pokušino mesnin in se nato odpravili v muzej paprike. Naslednji dan se bomo odpeljali v Pecs. Njegovo mestno jedro krasita bogata turška arhitektura in ena največjih katedral v Evropi. Osrednji trg Szechenyi zaznamuje nekdanj največja srednjeevropska mošeja paše Gazi Kasima. Po umiku Turkov je bila ta preurejena v katoliško cerkev, vendar vrh kupole ob križu še vedno krasi tudi polmesec. Pecs so med drugim razglasili tudi za mesto muzejev in ulici Kaptalan pravijo kar Muzejska ulica.

Cena vključuje: prevoz s turističnim avtobusom, zunanje ogledne po programu, dve prenočitvi z zajtrkom v hotelu turistične kategorije v dvoposteljni sobi, ogled muzeja paprike, pokušino mesnin, večerjo v čardi, lokalno vodenje, turistično vodenje z licenco GZS, organizacijo ter DDV.

Za prijave in informacije pokličite Alpetourjeve turistične poslovalnice: Kranj - 04/ 20 13 220, Škofja Loka - 04/ 51 70 305, Radovljica - 04/ 53 20 445; Jesenice - 04/ 58 09 755, Domžale - 01/ 72 20 016, Tržič - 04/ 59 63 280 ali pišite na poslovalnice@alpetour.si.

Organizator:
ALPETOUR
Potovalna agencija
www.gorenjski-glas.si

Gorenjski Glas

Part of Arriva - a company

Obrezali potomko najstarejše trte

Na materinski dan so v Cerkljah prvič obrezali potomko najstarejše vinske trte na svetu.

JANEZ KUCHAR

Cerklje – Lani marca so trs (cepič) 450 let stare trte modre kavčine z mariborskega Lenta, ki je najstarejša trta na svetu, dobili v dar tudi v Cerkljah, kjer so jo posadili ob rojstni hiši igralca Ignacija Borštnik v Cerkljah lani 1. julija, prav ob 160. obletnici Boršnikovega rojstva. Prvič sta trto letos na materinski dan obrezala skrbnik trte Štefan Polajnar in njegova žena Marjeta ob navzočnosti gospodarja trte Daneta Novaka in lastnika Boršnikove domačije Tomaža Novaka. Kot je povedal Dane Novak, bo cehovsko društvo kovačev Slovenije izdelalo ročno kovano ograjo in jo na posebni slovesnosti postavilo okrog trte, ki lepo raste ob Boršnikovi domačiji.

Trto z Lenta, lani posajeno v Cerkljah, je prvič obrezala Marjetka Polajnar ob navzočnosti gospodarja trte Daneta Novaka.

Slalom med pasjimi iztrebki

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Marsikje se sprehajalci jezijo nad nevestnimi lastniki psov različnih velikosti, saj psi po sprehajalnih poteh hodijo neprivezani, pogosto pa lastniki za njimi ne pospravijo iztrebkov. Na to je znova opozorila tudi bralka Ana iz Škofje Loke, ki ji je prijeten pomladanski sprehod z dojenčkom v vozičku pokvarila vrsta

Pasji iztrebki so v Podlubniku stalnica.

pasjih iztrebkov v Podlubniku v Škofji Loki. Stanovalci Podlubnika ob tako imenovani pasji stezi že vrsto let opazujejo nevestne lastnike psov, tokrat pa naj, ob zgovorni sliki naše bralke, znova spomnimo, da mora skrbnik živali imeti pri sebi vrečke in drugo opremo za odstranitev iztrebkov. V primeru, da iztrebkov ne odstrani, ga lahko doleti tudi denarna kazen do štiristo evrov.

Najvišja ocena za jabolčni kis in kumarice

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Od 17. do 19. maja bo v Minoritskem samostanu na Ptuj potekala jubilejna, že trideseta razstava kmečkih prehranskih izdelkov z naslovom Dobrote slovenskih kmetij, na kateri bodo kmetije iz Slovenije in iz zamejstva sodelovale z izdelki štirinajstih prehranskih skupin. V okviru priprav na razstavo že poteka tudi ocenjevanja izdelkov.

Prva ocenjevanja so končana, znani so že rezultati za konzervirane vrtnine in kise.

Na ocenjevanju konzerviranih vrtnin je Miha Golob z Brezij nad Kamnikom prejel najvišjo možno oceno, dvajset točk, in s tem tudi zlato priznanje za pasterizirane delikatesne kumarice, poleg tega pa še srebrno priznanje za pasterizirano papriko (filete) in bronasto priznanje za pasterizirano rezano

rdečo peso. Marko Kuhar iz Zgornjih Dupelj je prejel zlato priznanje za papriko v kisu in bronasto za pasterizirane kumarice v kisu, Anton Verlič iz Smlednika zlato priznanje za narezane kisle kumarice in bronasto za kisle kumarice, Primož Zupan s Prebavevega zlato priznanje za kislno repo in bronasto za kislno zelje, Avguštin Verbič iz Grada pri Cerkljah pa bronasto priznanje za kislno repo.

Na ocenjevanju kisa je med vsemi vzorci komisija najvišjo možno oceno, to je dvajset točk, in s tem zlato priznanje prisodila Matijovčevemu jabolčnemu kisu, ki ga je na ocenjevanje dal kmet Janko Jeglič iz Podbrezj. Miha Golob z Brezij nad Kamnikom je dobil srebrno priznanje za vinski kis, Janez Markuta iz Čadovelj pa bronasto priznanje za jabolčni kis.

Paradižnik, znanilec pomladi

Kranj – Sredi tedna se je v uredništvu našega časopisa oglašil Peter Hribar iz Tenetiš s fotografijo letošnjega pridelka paradižnika. »Ko smo jeseni spravljali sadike paradižnika z vrta v ozimnico, sem nekaj približno dvajset centimetrov visokih sadik vsadil v cvetlične lončke. Ko so pogнали cvetovi, sem jih opráševal s kokošjim peresom – in pred dnevi smo dobili prve plodove,« je povedal Peter. Stebla so zdaj visoka kakšen meter, plodov pa je vsaj dvajset. Da jih mora vsak dan zalivati, saj so paradižniki precej 'žejni', še pove Peter, katerega hobi je sicer izdelovanje spominkov iz lesa. Za vrt skrbi žena Marija, v njegovi domeni pa so 'zimski paradižniki', še doda v duhovitem tonu.

Foto: Peter Hribar

Prenovljeni Spar Kamnik znova odprt

Kamnik – Podjetje Spar Slovenija je v slabem mesecu dni prenovilo supermarket na Usnjarski cesti v Kamniku, kjer deluje že štirinajst let. Ponovno so ga odprli včeraj, ko so pripravili tudi zabavni program. V prenovi trgovine, ki se razprostira na 1074 kvadratnih metrih, so vložili 600 tisoč evrov. Veliko pozornost pri obnovi so namenili svežemu programu. Na novo so oblikovali oddelek sadja in zelenjave, oddelek kruha in peciva, povečan je oddelek z mlečno ponudbo, na novo pa so v ponudbi izdelki alternativne prehrane in izdelki Spar TO GO.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 9. 4.; **KOPALNI BIOTERME:** 8. 4.; **ROMUNIJA:** 30. 5.–5. 6.; **MA-DŽARSKE TOPLICE:** 27.–30. 4., 30. 5.–2. 6.; **BANOVC:** 5.–8. 5.; **RA-DENCI:** 9.–16. 6.; **MEDŽUGORJE:** 3.–5. 5.; **BANJA VRUČICA:** 5.–12. 5. – S TERAPIJAMI, 2.–4. 5. – S PIRAMIDAMI, MORJE: DUGI OTOK, OREBIČ, LASTOVO. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Prihod pomladi

Bitnje – Krajevna skupnost Bitnje in KUD Bitnje vabita na tradicionalno prireditev Prihod pomladi, ki bo v torek, 2. aprila, ob 18. uri v dvorani Gasilskega doma Bitnje. Sodelovali bodo: otroci iz Vrta Biba, Plesna šola Stevens, pevška skupina, recitatorji, otroci iz Osnovne šole Žabnica ...

Fižol na vse načine

Žirovnica – V Knjižnici Matije Čopa Žirovnica bo v ponedeljek, 1. aprila, ob 19. uri predstavitev knjige Andreje Škrabec Fižol – na žlico, v solati, kot glavna jed in kot sladica.

Dorijev večer 2019

Šenčur – Jutri, v soboto, 30. marca, bo ob 20. uri v Domu krajanov Šenčur Dorijev večer 2019. Nastopili bodo: Kvintet Dori, Tone Rus z družino, citrar Tomaž Plahutnik, Sejmarji iz Mengša – orgličar Marjan Urbanija, otroški pevski zbor Luže, humorist Užigu'c, povezovalc bo Franci Podbrežnik. Pred začetkom koncerta bo ob 19. uri v farni cerkvi sv. Jurija sv. maša, ki jo bo daroval Izidor Pečovnik - Dori, ki službuje v Berlinu. Na orglah ga bo spremljal slovenski organist prof. Tilen Bajec, zapel bo otroški pevski zbor Luže.

Medgeneracijske dejavnosti

Kranj, Cerklje, Šenčur, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 29. marca, ob 17.30 petje ljudskih pesmi, v ponedeljek, 1. aprila, bo ob 18. uri predavanje Anje Petrovič Tesla Metamorfoza, v torek, 2. aprila, bo ob 17. uri predstavitev različnih možnosti poklicne prekvalifikacije. V Cerkljah bo v ponedeljek, 1. aprila, ob 17.30, v Šenčurju pa v sredo, 3. aprila, ob 8.30 telovadba za prožno telo. V Preddvoru bo v sredo, 3. aprila, ob 18.30 kundalini joga. Obvezne so prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Pomladanski pohod na Nanos

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljek vabi v nedeljo, 7. aprila, na pomladanski pohod na kraško planoto Nanos (1313 n. m.). Zbor bo ob 6.30 pred penzionom Špik, od koder se boste s kombijem odpeljali do izhodišča Razdrto. Prijave sprejemata do srede, 3. aprila, na telefon 051 336 635 Majda ali 041 545 107 Tone.

Planinski izlet Polhograjska gora

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet na Polhograjsko goro (Sv. Lovrenc, 824 n. m.), in sicer v četrtek, 4. aprila. Odhod s posebnim avtobusom izpred Creine bo ob 7. uri. Za pohodnike bo hoje dve uri in pol, za planince pa dve uri in pol do tri ure. V Kranj se boste vrnili ob 15. uri.

Po Mamutovi poti

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi vse pohodnike na letošnji prvi pohod v torek, 2. aprila, po Mamutovi poti.

HLEVSKI gnoj, okolica Bleda, tel.: 051/645-672 19000882

OTAVO in seno, tel.: 031/285-334 19000895

SENO – refuza, tel.: 04/51-46-244, 031/545-085 19000897

STARE hrastove stebre od kozolca, ročno tesane, 5 kosov, dolžina 4 m, tel.: 031/510-795 19000876

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 19000816

ZELENE bale 4 kom., prva košnja, tel.: 04/57-42-626 19000893

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO pomoč pri pobiranju špargljev, Samo Livk, Dorfarje 16, 4209 Zbanica, tel.: 040/244-347 19000884

ZAPOSLIMO delavca v proizvodnji (m/ž). Kovinoplastika Ivan Zupanc, s.p., Mlakarjeva ul. 74, Sencur. Pisne prijave pošljite do 15. 4. 2019. 19000757

ZAPOSLIMO ključavničarja in delavca za priučitev v kovinarstvu. Plevel Franc, s.p., Velesovo 12, Cerklje, tel.: 041/649-902 19000901

IŠČEM

IŠČEM DELO – glasbeni trio se priporoča na vseh zabavah, obletnicah z raznovrstno glasbo, tel.: 031/325-654 19000905

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.ne 19000550

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si 19000654

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 19000805

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 19000588

BELJENJE in glajenje sten, barvanje fasad, napuščev, ograj, nadstreškov, sanacija plesni, dekorativni ometi in pleski, vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 19000587

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 19000553

LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo nudimo zaključna gradbena dela, urejanje dvorišč ter fasaderska dela, adaptacije stanovanj in hiš, suhomonataža Knauf, dimniki, škarpe, ometi, izkopji ..., tel.: 041/583-163 19000783

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 19000148

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 19000548

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. <http://www.zau.si>, tel.: 031/836-378 19000555

RAZNO

PRODAM

800-LITRSKO plastično cisterno za vodo, cena 55 EUR, tel.: 04/59-57-448 19000868

ELEKTRIČNI bojler, 30-litrski, nov, še nerabljen, cena ugodna, tel.: 031/609-825 19000864

PVC cisterno za gorivo, 80-litrsko, in črpalko na motor, tel.: 031/753-478 19000874

UGODNO prodam lepo ohranjena moška oblačila št. 52 in podarim gladiole, tel.: 04/25-03-289, 051/41-55-68 19000902

IŠČEM

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike, odpe-ljem brezplačno, tel.: 070/385-956 19000831

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.
(A. M. Slomšek)*

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil naš dragi ata

ANTON FRELIH

p. d. Gošplarjev Tone iz Sorice

Ob boleči izgubi izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, organistu in pevcem za petje, gasilcem za zadnji pozdrav ter govor v slovo. Posebej hvala vsem sosedom in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in sodelovali v obredih. Zahvaljujemo se tudi zaposlenim CSS Škofja Loka za prijaznost in nego. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim za izrečena sožalja, tolažilne besede, molitve in darove v trenutku slovesa. Hvaležni smo vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi. Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujoci: žena Cilka in otroci z družinami

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in vprašala, kje si ti.
Sedla bo na rosna tla
in jokala, ker te ni.*

ZAHVALA

V 77. letu nas je prezgodaj zapustil dragi mož, oče in stari oče

JOŽE ZUPAN

s Prebačevega

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za vso pomoč in podporo v teh težkih trenutkih. Hvala dr. Lopuhovi in dr. Kitič Jakličevi, ki sta v času njegove bolezni skrbeli za zdravljenje ter mu stali ob strani. Hvala članicam in članom PGD Prebačevo - Hrastje, članom ZŠAM Kranj in Tržič, članicam in članom BK TELE-TV Rogovila in VAN-DEN Čirče, praporščakom, Društvu upokojencev Šenčur in Društvu diabetikov Kranj. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi
Prebačevo, Strahinj, marec 2019

*Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
misel nate je ostala,
spomin za vedno bo živel.*

ZAHVALA

V 93. letu nas je zapustil

FRANC ARHAR

iz Škofje Loke

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečene tolažilne besede in sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvala tudi osebju ZD Škofja Loka, zdravnicama dr. Medič in dr. Sporiš, sestri Gordani, patronažni službi, posebej sestri Nataši. Hvala g. župniku Mateju Nastranu za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Akris, pevcem, harmonikarju, ZB in DU Škofja Loka.

Žalujoci vsi njegovi
Vincarje, 20. marca 2019

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...
(T. Pavček)*

ZAHVALA

V 82. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, praded, brat in stric

MARTIN GORJANEC

p. d. Žumrov ata, iz Voklega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in prostovoljnimi gasilcem. Hvala vsem za lepe besede tolažbe, stisk roke in za vsa izrečena pisna ter ustna sožalja. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala vsem, ki ste v času njegove bolezni skrbeli za zdravljenje in oskrbo ter mu stali ob strani. Hvala duhovnikoma patru Andreju Piršu in Andreju Šinku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

PETER WOHLLEBEN
SKRIVNE MREŽE NARAVE

Narava skriva številna presenečenja: listavci vplivajo na vrtenje Zemlje, žerjavi sabotirajo špansko proizvodnjo šunke in iglavci lahko ustvarijo dež. Z avtorjem uspešnic o naravi Petrom Wohllebom se potopimo v osupljivi svet, poln čudovitih prepletov med rastlinami in živalmi: kako vplivajo drug na drugega? In kaj se zgodi, ko v tem natančno uravnoteženem svetu kolesje preskoči zobec?

Novo!

180 strani, 125 x 200 mm, mehka vezava

19⁹⁰ EUR
* Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

ZAHVALA

Odšla je naša draga sestra in teta

MILKA BOGATAJ

iz Britofa pri Kranju

Ob njenem slovesu se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spoštovali, nam izrekli iskreno sožalje in jo pospremili k večnemu počitku. Hvala za poklonjeno cvetje, sveče, sv. maše in darove za župnijski dom. Zahvaljujemo se g. župniku Janezu Jenku, domačim pevcem, pogrebni službi za poslovlilni obred in Društvu upokojencev Predoslje. Hvala njenim zvestim sošolkam in prijateljicam, ki ste jo obiskovale in izkazale kakršnokoli pozornost. Posebno zahvalo izrekamo osebju Doma upokojencev Kranj za skrbno nego in lajšanje bolečin.

V hvaležnosti – vsi njeni
Britof, 21. marca 2019

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

ANA SAJOVIC

iz Britofa, rojena Štern

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje in svete maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala osebju Bolnišnice Jesenice, pogrebni službi Navček, gospodu župniku Janezu Jenku za lepo opravljen pogrebni obred, sosedi Miri za ganljive besede slovesa in pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njeni

ANKETA

V restavracije le poredko

ALEŠ SENOŽETNIK

Začenja se Teden restavracij, v katerem bo več kot sto priznanih restavracij menije ponudilo po enotni ceni. Ob tej priložnosti smo anketirance povprašali, kaj jim pomeni kulinarika in kako pogosto si kosilo ali večerjo privoščijo v restavraciji.

Foto: Gorazd Kavčič

Mirsad Spasojević, Kranj:

»Redko jem v restavracijah, saj hrana največkrat ni kvalitetna, večkrat ponujajo vnaprej pripravljene jedi. Zato bolj prisegam na domačo kuhinjo.«

Elizabeta Vidjak, Kranj:

»V restavracijah jem le ob posebnih priložnostih, kot so rojstni dnevi, sicer pa raje doma. Kvaliteta pa se od restavracije do restavracije zelo razlikuje.«

Majda Krničar, Babni Vrt:

»Zelo rada sama kuham. Doma imamo kmetijo, tako da so vedno pri roki domače sestavine. V restavracijah jemo le redko, pa še takrat se odločimo za kakšno preprostejšo gostilno.«

Urša Zupan, Kranj:

»Približno vsakih 14 dni grem na kakšno večerjo, ki je hkrati tudi druženje s prijatelji. Mislim, da je pri nas vedno več kvalitetne ponudbe in tudi zavest ljudi o dobri in zdravi kulinariki se prebujajo.«

Ana Repič, Kranj:

»Ponavadi si le na dopustu na morju privoščim kakšno ribo v gostilni, sicer pa v restavracije zahajam le ob posebnih priložnostih, saj se mi načeloma zdijo dokaj drage in imam raje domačo kuhinjo.«

V predoru bo le še en tir

V karavanškem železniškem predoru bodo drugi tir odstranili, proga bo na odseku med postajo Jesenice in Področja postala enotirna. V času del bo proga pol leta popolnoma zaprta.

URŠA PETERNEL

Hrušica – Eden večjih infrastrukturnih projektov ta čas je gradnja druge cevi avtocestnega predora Karavanke. Zaradi zapletov z izbiro izvajalca se sicer gradnja na slovenski strani še vedno ni začela. A avtocestni predor skozi Karavanke ni edina tovrstna povezava med Slovenijo in Avstrijo. Še bistveno starejši od avtocestnega je karavanški železniški predor, ki je bil zgrajen leta 1906. Tudi ta predor je slovensko-avstrijski, dolg pa je 7976 metrov. V predoru poteka elektrificirana dvotirna železniška proga, skozenj pa dnevno v povprečju pelje dvanajst potniških in 35 tovornih vlakov.

A zaradi dotrajanosti predora več ne ustreza standardom o varnosti v železniških predorih, zato Slovenija in Avstrija načrtujeta prenovu. Tako sta državi že leta 2015 podpisali sporazum o skupnem načrtovanju varnostno-tehnične nadgradnje predora. Kot izhaja iz načrtov, je na odseku od postaje Jesenice do postaje Področja predvidena odstranitev enega tira in premaknitev drugega v sredino predora.

Karavanški železniški predor je zdaj dvotirni, a naj bi prihodnje leto en tir odstranili. Glede na prometne napovedi bo enotirnost proge v predoru Karavanke zadoščala vsaj do leta 2040, zatrjujejo na Direkciji RS za infrastrukturo. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot so pojasnili na Direkciji RS za infrastrukturo, trenutno stanje ne omogoča srečanja dveh tovornih vlakov v predoru, saj je svetli profil predorske konstrukcije premajhen. Dvotirnost tudi ne ustreza zahtevam evropske zakonodaje, so dodali.

V sklopu del naj bi sanirali tudi poškodovane dele konstrukcije predorske cevi, ob strani uredili intervencijske hodnike z osvetljenim držalom, obnovili

odvodnjavanje. Obenem naj bi uredili signalnovarnostne naprave ter vzpostavili avtomatske progovne bloke, izvedli sisteme požarne varnosti ter učinkovitega reševanja v primeru nesreče. Uredili bodo tudi sodobne telekomunikacijske sisteme med centri vodenja železniškega prometa v predoru na slovenski in avstrijski strani ter železniškimi vozili.

Z deli naj bi začeli avgusta prihodnje leto, 5. oktobra

2020 bodo progo za pol leta povsem zaprli, zapora naj bi trajala do 4. aprila 2021. Sledile bodo dnevne zapore, vsa dela pa bodo predvidoma zaključena do konca leta 2021.

Projekt je financiran s strani obeh držav, Avstrije in Slovenije. Ocenjena vrednost znaša 114,9 milijona evrov, od tega bo delež Republike Slovenije predvidoma 49,6 milijona in delež Republike Avstrije 65,3 milijona evrov.

Družinski zdravniki vztrajajo pri odločitvi

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V Zdravstvenem domu (ZD) Kranj so bili v sredo na delovnem sestanku najvišji predstavniki sindikata Fides in Praktik.um.

Kot je včeraj sporočila vodja ambulant družinske in splošne medicine v ZD Kranj Tatjana Kitić Jaklič, so se seznanili s situacijo v zdravstvenem domu, saj je odpoved delovnega razmerja napovedala več kot dvajset zdravnikov družinske medicine.

»Do tega dne je bil sicer opravljen v zvezi s to problematiko le en sestanek na lokalnem nivoju, medtem ko od predstavnikov ministrstva za zdravje ni bila podana nobena pobuda za sklic sestanka, kjer bi

se ministrstvo vsaj seznanilo s problematiko in izkazalo interes, da bi k rešitvi situacije aktivno pristopilo. Zdravniki družinske medicine pri svoji odločitvi vztrajajo in še vedno od odločevalcev zahtevajo ureditev razmer, v katerih bi lahko svoje delo za paciente opravljali kakovostno in varno. Natančno število odpovedi bo znano v naslednjem tednu, po pregledu vse prispelne pošte. Zdravniki družinske medicine so jasno izrazili svoje zahteve že pred odpovedmi in po prvem aprilu ne bodo več na voljo za izjave novinarjem. Vodstvo ZD Kranj z zdravniki korektno sodeluje in jim je na voljo za vso podporo,« je še povedala Tatjana Kitić Jaklič.

Na Jezerskem k zdravniku dvakrat tedensko

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Jezersko – Zdravstvena postaja na Jezerskem, ki je zdaj za tamkajšnje prebivalce odprta ob torkih popoldne, bo od oktobra naprej pacientom na voljo dvakrat tedensko, predvidoma še ob petkih dopoldne, je povedal župan Andrej Karničar. Pobuda za to je dala občina, kjer bodo naslovili tudi vlogo na državo, naj njihovo željo upošteva kljub dejstvu, da ima ambulanta zgolj nekaj nad tristo pacientov. Karničar dodaja, da se bo novemu

urniku prilagodila tudi lekarna, sicer pa poleg družinske zdravstvene ambulante, kamor zdaj enkrat na teden prihaja zdravnik iz Kranja, na Jezerskem delujeta tudi zobozdravstvena in referenčna ambulanta. »Hkrati naslavljamo tudi pobudo občanom, ki imajo zdravstvene kartoteke v ambulantah v dolini in se prej niso odločili za ambulanto v domačem kraju, ker je obratovala samo enkrat tedensko, da lahko prenesejo pooblastila v jezersko ambulanto,« še pravi župan.

Preklic omejitve obiskov v jeseniški bolnišnici

Jesenice – V Splošni bolnišnici Jesenice so v torek preklicali omejitev obiskov, saj se je epidemiološka situacija umirila. Obiski so bili omejeni vse od začetka januarja, nekaj časa pa so bili zaradi gripe in ostalih virusnih obolenj celo povsem prepovedani.

vremenska napoved

Danes bo večinoma sončno. Jutri in v nedeljo bo pretežno jasno in čez dan topleje.

PETEK

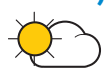
1/13 °C

SOBOTA

-2/16 °C

NEDELJA

-1/18 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

